

2021

VILNIAUS RAJONO
SAVIVALDYBĖS TARYBOS, MERO IR
ADMINISTRACIJOS
VEIKLOS ATASKAITA

Čia susipina kalbos, kultūros, istorijos

Vilniaus
rajo
savivaldybė

TURINYS

I. MERO VEIKLA	4
II. TARYBOS VEIKLA.....	8
III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA	12
IV. BIUDŽETAS	12
V. ŠVIETIMAS	15
VI. INVESTICIJŲ PRITRAUKIMAS	25
VII. KOMUNALINIS ŪKIS	28
VIII. SOCIALINIS RŪPINIMASIS GYVENTOJAIŠ	39
IX. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA	44
X. EKONOMINIAI RODIKLIAI IR VERSLO APLINKA	46
XI. GYVENTOJŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA	51
XII. ŽEMĖS ŪKIS	55
XIII. KULTŪRA, SPORTAS, TURIZMAS	58
XIV. VIEŠOJI KOMUNIKACIJA	64
XV. DĖMESYS APLINKOS ŽALINIMUI	67
XVI. SENIŪNIJOS	69

Brangūs Vilniaus rajono gyventojai,

vadovaudamasi Vietos savivaldos įstatymu ir mūsų Savivaldybės tarybos reglamentu, teikiu Vilniaus rajono savivaldybės tarybos mero ir administracijos 2021 metų veiklos ataskaitą.

2021 metais dar labiau pasistūmėjome modernizuodami mūsų rajoną, atnaujindami jo veidą, tačiau, kas svarbiausia, dar labiau padidindami jo patrauklumą gyventojams.

2021 metų darbus įgyvendinome atsižvelgdami į prioritetus:

- gyventojų poreikių tenkinimą švietimo, socialinės ir sveikatos apsaugos srityse;
- patogios infrastruktūros žmonėms ir verslui plėtojimą;
- visuomenės gyvenimo kokybės gerinimą;
- tikslingą vykdomų projektų įgyvendinimą.

Dar labiau praplėtėme jau ir taip išskirtinai platų socialinių paslaugų spektrą, atidarėme įspūdingą naują vaikų lopšelio-darželio priestatą, pradėjome statyti dar vieną, ne mažiau efektingą, vaikų darželį.

Mūsų rajone toliau auga gyventojų skaičius, daugiau turime ir mokinių. Esame vienintelė savivaldybė, kuri subsidijuoja gyventojams komunalinių paslaugų kainos dalį. 2021 metais, siekdami mažinti daugiabučių namų gyventojų sąskaitas už šildymą, skyrėme jiems rekordiškai didelę paramą. Vis dažniau ir garsiau esame

vadinami bene labiausiai socialiai orientuota savivaldybe šalyje. Nesustojame ir kiekvieną dieną dirbame tam, kad gyvenimo komfortas mūsų gyventojams vis didėtų.

Už nuveiktus ir planuojamus darbus dėkoju Tarybos nariams, Savivaldybės administracijos vadovams, specialistams, biudžetinių įstaigų darbuotojams, visiems mūsų gyventojams.

Kviečiu ir toliau drauge kurti gerovę Vilniaus rajone.

Pagarbiai
Vilniaus rajono savivaldybės merė
Marija Rekst

I. MERĖS MARIJOS REKST VEIKLA

Viena iš pagrindinių mero, savivaldybės vadovo, užduočių – rūpestis gyventojų gerove, užtikrinimas, kad visi gyventojai gautų tinkamas paslaugas, būtų patenkinti jų lūkesčiai. Tai yra ir pagrindiniai Vilniaus rajono savivaldybės merės Marijos Rekst veiklos prioritetai. Be to, merė M. Rekst nuolat atstovauja savivaldybės interesams nacionaliniu bei tarptautiniu lygmeniu. Būtent dėl merės pastangų esminės Vilniaus rajono savivaldybei problemos iškeliamos ir atstovaujamos aukščiausiu lygmeniu (t. y. kreipiantis į šalies Seimą, Vyriausybę ar Prezidentą).

Vienas iš tokių pavyzdžių – tai merės aktyvumas ir atkakli kova dėl finansavimo, skirto kelių infrastruktūrai gerinti. 2021 m. Seimas svarstė Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo straipsnių pakeitimus, kuriais **planuota atsisakyti atskiرو finansavimo skyrimo savivaldybių grupėms (Sostinės regiono ir savivaldybėms prie didžiųjų miestų)**. Šiam pakeitimui nepritarė ir kitų priemištinųjų savivaldybių merai, todėl Vilniaus rajono merė organizavo nuotolinį pasitarimą su Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių rajonų savivaldybių merais, kurio metu buvo nuspręsta **priemištinųjų savivaldybių merų vardu kreiptis į Seimą ir prašyti nepritari teisės aktui**. Priemištinųjų merų pasirašytame kreipimesi buvo nurodyta, kad teisės aktu yra **siekama sumažinti priemištinėms savivaldybėms skiriamą finansavimą kelių priežiūrai ir plėtrai**, o skirstant lėšas, nėra vertinami tokie svarbūs kriterijai kaip **eismo intensyvumas, sparti urbanistinė plėtra, nuolat didėjantis miesto gyventojų, persikeliančių į sodo bendrijas ir nedeklaravusių gyvenamosios vietos priemištinėje savivaldybėje, skaičius**. Nagrinėjant šį klausimą, Vilniaus rajono savivaldybės merė M. Rekst pristatė savo poziciją ir atstovavo Vilniaus rajono gyventojų interesui Seimo komitetuose, tačiau galiausiai valdantieji atmetė merų pasiūlymus ir žiedinės savivaldybės negavo 2 proc. papildomo finansavimo, kuris iki šiol joms buvo skiriamas.

Vilniaus rajono merės Marijos Rekst pastangomis suvienyti priemištinųjų savivaldybių merai pritarė, kad daugeliu klausimų priemištinės savivaldybės susiduria su panašaus pobūdžio problemomis, todėl buvo nuspręsta periodiškai organizuoti pasitarimus. Priemištinųjų merų pasitarimai taip pat buvo organizuojami siekiant aptarti Savivaldybės kylančių rūpesčius dėl **švietimo reformų įgyvendinimo, savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo įgyvendinimo bei funkcinų zonų skirstymo problematiką**.

Lyderystė valdant COVID-19 pandemiją Vilniaus rajone. Merės Marijos Rekst lyderystę ir įdėtas pastangas į vakcinacijos skatinimą, kovojant su koronavirusu, pabrėžė **balandžio**

1-2 pav. Merė M. Rekst
kartu su premjere I.
Šimonyte lankosi
Nemenčinės
poliklinikos
vakcinavimo centre

mėn. Nemenčinės poliklinikos vakcinavimo centre apsilankiusi **Vyriausybės vadovė** Ingrida Šimonytė.

Merės Marijos Rekst pastangos, įdėtos į kovą su COVID-19, neliko nepastebėtos ir policijos: **spalio** mėn. Valdovų rūmuose vykusiame Policijos dienos minėjime Vilniaus rajono vadovei buvo įteikta Lietuvos policijos generalinio komisaro padėka bei medalis už bendradarbiavimą su Lietuvos policija ir sėkmingai atliktą vakcinaciją nuo COVID-19 ligos.

3-4 pav. Meri Marijai Rekst įteikta Lietuvos policijos generalinio komisaro padėka bei medalis už bendradarbiavimą su Lietuvos policija

Pavasarij
prasidėjus

prioritetinių grupių vakcinacijai, Vilniaus rajono savivaldybė suteikė galimybę pasiskiepyti pareigūnams. Pavasarij buvo skiepijami policijos, priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybos, Valstybės sienos apsaugos tarnybos, kelių policijos ir kitų vykdančių gyvybiškai svarbias valstybės funkcijas tarnybų darbuotojai.

Aktyvi merės veikla švietimo srityje. **Spalio** mėn. apie švietimo būklę Vilniaus rajone merė Marija Rekst kalbėjosi su savivaldybėje apsilankiusia **švietimo, mokslo ir sporto ministre** Jurgita Šiugždinienė. Susitikimo metu (5 pav.) aptarti Vilniaus rajonui aktualūs klausimai ir iššūkiai, su kuriais susiduriama organizuojant ugdymo procesą Vilniaus krašte. Ministerijos atstovai apsilankė ir Juodšilių šv. Uršulės Leduchovskos gimnazijoje, kur trumpai pristatyta gimnazijos veikla, perspektyvos bei kylantys iššūkiai.

5 pav. Geriausių Lietuvos lenkiškų mokyklų ir geriausių jų mokytojų apdovanojimais. Apdovanojimą pelnę ir Vilniaus rajono savivaldybės merė Marija Rekst

Vilniaus krašto nuopelnai švietimo srityje irgi neliko nepastebėti. **Lapkričio** mėn. jau 27-ą kartą Lietuvos lenkų mokyklų draugija „Macierz Szkolna“ išrinko ir apdovanojo geriausias Lietuvos lenkiškas mokyklas ir geriausius jų mokytojus. Apdovanojimus ir įvertinimus pelnę 7 Vilniaus rajono švietimo įtaigos, iš jų Mickūnų gimnazija I vietą užėmė jau 4 metus iš eilės, o už ypatingus nuopelnus švietimui ir ugdymui Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigų atstovams įteikti 6 Lenkijos švietimo ir mokslo ministro Švietimo komisijos medaliai. Šį medalį pelnę ir Vilniaus rajono merė Marija Rekst, kuri

negailėjo padėkos žodžių mokytojams bei švietimiečiams ir džiaugėsi, kad lenkų tauta nepamiršta savo tradicijų bei kultūros.

Kita veikla. Didelio susidomėjimo sulaukė **gegužės** mėn. merės Marijos Rekst skaitytas nuotolinis pranešimas **Lenkijos Senato** surengtoje tarptautinėje konferencijoje apie užsienyje gyvenančias garsias lenkes. Merė pristatė vaizdo medžiagą apie reikšmingas ir puoselėjamas tradicijas, Vilniaus rajono daugiatautiškumą ir daugiakultūriškumą,

organizuojamus kultūrinius ir krikščioniškas tradicijas puoselėjančius renginius. Merės pranešimas buvo įvertintas kaip ypač įdomus ir svarbus, tad buvo paskelbtas pasirodžiusioje konferencijos medžiagos publikacijoje.

6 pav. Merės Marijos Rekst pranešimas Senatėje sulaukė didelio susidomėjimo

Tarptautinis

bendradarbiavimas.

Vilniaus rajono savivaldybė ir seniūnijos aktyviai bendradarbiauja bei keičiasi gerąja patirtimi su Lenkijos (37), Baltarusijos (2), Ukrainos (1) ir Vokietijos (1) miestais-partneriais. Pavyko įgyvendinti nemažai kultūrinių, jaunimo užimtumo bei infrastruktūros projektų, prisidėti prie organizuojamų stovyklų bei mainų projektų mokyklų bendruomenėms, pasisemti patirties, keistis naudinga informacija ekonomikos, socialinės ir aplinkosaugos bei kitais svarbiais klausimais.

7 pav.

8 pav. Vilniaus rajono savivaldybėje svečiavosi delegacija iš Kujavijos Pamario aukštosios mokyklos Bydgoščiūje

atvyko delegacija iš Koricino valsčiaus (Lenkija). Susitikimo metu aptartos tolesnio bendradarbiavimo galimybės bei apibendrintas vykdytas ES projektas „Krizinio reagavimo matrica – naujas požiūris į krizių valdymą abipus sienos“, įgyvendintas pagal „INTERREG V-A Lietuva – Lenkija programą“, pagal kurį buvo suremontuota Kalvelių gaisrinė, pas ugniagesių komandą atkeliavo naujas gaisrinis automobilis su visa reikalinga gelbėjimo įranga, surengti mokymai savanoriams ugniagesiams, savivaldybės priešgaisrinės tarnybos gaisrininkams ir jauniems ugniagesiams.

9 pav. Vilniaus rajono savivaldybės atstovų susitikimas su delegacija iš Koricino valsčiaus

Atvykusi delegacija iš Lenkijos aplankė ugniagesius ir atvyko susitikti su Savivaldybės vadovais. Susitikimo metu atvykę svečiai pasidžiaugė, kad tarptautinis bendradarbiavimas ir draugystė su kaimynais ne tik teikia didelį pasitenkinimą, parodo naujas bendradarbiavimo galimybes, bet ir duoda apčiuopiamos, materialinės naudos, pavyzdžiui, naujos įrangos priešgaisrinėms komandoms.

2021 m. rugpjūčio mėn. Nemenčinės seniūnija, remdamasi nuo 2019 m. sėkmingai vykdoma partneryste, pasirašė bendradarbiavimo ketinimų protokolą **su Pščulki valsčiumi (Pamario vaivadija, Lenkija)**.

Bendradarbiavimo dėka sudaryta galimybė bendruomenėms palaikyti bendradarbiavimo ryšius, vykdyti bendrus projektus, keistis patirtimi, kartu organizuoti bendrus renginius. Eitminiškių pagrindinės mokyklos vaikai turės daugiau galimybių dalyvauti edukacinėse programose, stovyklose, susirasti bendraamžių draugų, sužinoti daugiau apie kaimyninę šalį, susipažinti su jos gamta, vietovėmis. Taip pat planuojama kartu su Pščulki valsčiaus tradicinių vainikų pynėjomis įgyvendinti projektus, susijusius su mokymais ir dalijimusi gerąja patirtimi.

Tarptautinio bendradarbiavimo nauda gyventojams. Džiugios efektyvaus bendradarbiavimo žinios 2021 m. pasiekė Pakenės Česlovo Milošo pagrindinės mokyklos bendruomenę. Nauja sporto salė, 2 savaitės kelionė į Lenkiją visiems 107 mokiniams ir kostiumai vaikų liaudies šokių ansamblui „Bursztynki“ – tokias dovanas Pakenės Česlovo Milošo pagrindinės mokyklai „įteikė“ spalio mėn. čia viešėjęs PKN ORLEN prezidentas Daniel Obajtek.

Vienos iš didžiausių naftos pramonės korporacijų Vidurio Europoje prezidentą į Vilniaus r. mokyklą pakvietė Čenstakavos švč. Mergelės Marijos bažnyčios kunigas Ryszard Umański – ilgametis lenkų mokyklų Vilniaus rajone, įskaitant ir Pakenės Č. Milošo pagrindinę mokyklą, draugas.

10 pav. Čenstakavos bažnyčios kunigas Ryszard Umański kartu su PKN ORLEN prezidentu džiaugiasi svetinga mokyklos bendruomene

Kalvelių seniūnijos ir Vokietijos organizacijos „Litauenshilfe Birkenwerder“ bendradarbiavimo dėka Šumsko pagrindinės mokyklos vaikai kasmet atostogauja Vokietijoje.

11-13 pav. 2021 m. vasaros Šumsko pagrindinės mokyklos vaikų atostogos Vokietijoje

II. TARYBOS VEIKLA

Ataskaitiniais metais darbą tęsė Vilniaus rajono savivaldybės taryboje 31 demokratiškai išrinktas narys. 2019-2023 metų Tarybos kadencijai vadovauja 5-ąją kadenciją einanti merė Marija Rekst (Lenkų rinkimų akcijos ir Rusų aljanso koalicija „Krikščioniškų šeimų sąjunga“).

14-15 pav. Nuotoliniai tarybos posėdžiai 2021 m.

2021 m.
sušaukta 13
Tarybos
posėdžių (iš jų
11 –
nuotoliniai),
priimti 359
sprendimai.
Didžiąją jų dalį

sudarė klausimai dėl
projektų rengimo ES struktūrinių fondų paramai gauti, Savivaldybės turto valdymo,
naudojimo ir disponavimo juo, biudžeto valdymo, sveikatos, švietimo, socialinių įstaigų
darbo organizavimo, teritorijų planavimo¹.

Svarbesni pokyčiai 2021 metais įgyvendinant Tarybos ir administracijos sprendimus

➤ Gyventojų skaičius Vilniaus rajone kasmet didėja. Per dešimtmetį (2011-2021) Vilniaus rajonas padidėjo beveik 10 tūkst. naujų gyventojų.

16 pav. Kuosinės socialinės globos
namai

➤ Vilniaus rajono savivaldybė itin socialiai orientuota. Rajone efektyviai veikia platus socialinių įstaigų tinklas, o 2021 m. jį papildė dar viena įstaiga – **Kuosinės socialinės globos namai** (plačiau – skiltyje „Socialinis rūpinimasis gyventojais“).

➤ Rugsėjo mėn. atidarėme naują, 2 mln. eurų kainavusį, Pagirių

17 pav. Pagirių „Pelėdžiuko“ vaikų
darželis

„Pelėdžiuko“ vaikų darželio priestatą, kuriame mažiesiems rajono gyventojams sukūrėme 100 naujų ugdymosi vietų. Dviejų aukštų pastate su erdviu vidiniu kiemeliu ir terasomis įsteigtos naujos 2 darželio grupės po 20 vaikų ir 4 lopšelio grupės po 15 vaikų. „Pelėdžiuko“ vaikų darželyje vaikai ugdomi lietuvių ir lenkų kalbomis. Į pastato statybą ir modernizavimą Savivaldybė investavo 1,6 mln. eurų.

¹ Plačiau apie sprendimų įgyvendinimą – toliau ataskaitoje pagal atskiras veiklos sritis.

- 2021 m. pabaigoje pradėjome Didžiosios Riešės vaikų lopšelio-darželio statybas.

2021 m. atlikome darbų už beveik 300 tūkst.

20 pav. Didžiosios Riešės lopšelio-darželio statybos pradžia dalyvaujant Seimo narei Ritai Tamašunienei (iš kairės) ir merei Marijai Rekst

18-19 pav. Didžiosios Riešės vaikų lopšelio-darželio vizualizacija

eurų ir jie buvo finansuojami Savivaldybės. Planuojama, kad modernus 125 vietų ir 2,7 mln. kainuosiantis vaikų darželis-lopšelis pradės veikti 2024 m. Suplanuotos patogios ir jaukios patalpos tiek vaikams, tiek personalui.

Aptvertoje bei apšviestoje lopšelio-darželio teritorijoje bus atviras vidinis kiemelis, kuriame planuojama reprezentatyvi bendra erdvė, skirta įvairiems renginiams ir vaikų pramogoms. Darželį puoš žaliosios zonos, bus įrengtos

trys vaikų žaidimų aikštelės, o tėvų patogumui - automobilių stovėjimo aikštelė.

Vaikų lopšelio-darželio pastatas bus modernus dar ir dėl to, kad jis bus ekonomiškąs. Planuojama, kad ant A++ energinio naudingumo klasės pastato stogo bus įrengta saulės elektrinė bei įdiegtos modernios vėdinimo ir vėsinimo sistemos.

Reikšmingos investicijos į socialinės infrastruktūros plėtrą

- 2021 m. Bendoriuose atidarėme du naujus bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose laikinajai ir nuolatinei globai bus priimami tėvų globos netekę vaikai. Viena iš jų jau gyvena 7 paaugliai. Greitai turėtų atkelti dar 3 gyventojai.

21-22 pav. Iš kairės:
Parlamentarė Rita
Tamašunienė, vicemerė
Teresa Demeško ir merė
Marija Rekst atidaro
Bendoriuose
bendruomeninius vaikų
globos namus
Erdvių ir vaikams
pritaikytų namų

Įkūrimo istorija siekia 2020 m. Tuomet Vilniaus rajono savivaldybė, siekdama sklandžiai pereiti nuo institucinės vaikų globos prie globos šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų socialinės rizikos grupei priklausančioms vaikams, skyrė 520 000 eurų ir įsigijo du gyvenamuosius namus su žemės sklypu bendruomeninių vaikų globos namų veiklai vykdyti. Čia sukurta 16 vietų (po 8 vietas kiekviename name) be globos likusiems vaikams gyventi.

Vaikams sukurta namus primenanti aplinka, jie aprūpinami visomis priemonėmis, užtikrintas tinkamas vaikų maitinimas, ugdymas, laiku teikiamos medicininės, psichologinės ir kitos reikalingos paslaugos, socialinių ir kasdinių įgūdžių ugdymas, turiningo užimtumo organizavimas ir kt. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centro pagrindinė paskirtis – teikti kompleksinę pagalbą: ilgalaikę, trumpalaikę socialinę pagalbą vaikams, šeimoms, globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojoms. Centre teikiamos bendrosios ir specialiosios, stacionarios ir nestacionarios vaikų socialinės globos, pagalbos šeimai, bendruomenei paslaugos.

➤ **Lengvatinis keliavimas vietiniu transportu.** 2021 m. gruodžio mėn. Vilniaus rajono savivaldybės taryba nusprendė leisti įsigyti vietinio (priemiestinio) keleivinio transporto važiavimo bilietą su 50 proc. nuolaida asmenims, sukačusiems senatvės pensijos amžių, ir su 100 proc. nuolaida 80-ies metų ir vyresniems asmenims. Lengvatos įvedimas palengvins socialiai pažeidžiamų asmenų galimybes naudotis viešuoju transportu, padidins jų mobilumą, tuo prisidės prie socialinės atskirties mažinimo.

➤ **Gyventojams palankesnė mokesstinė politika, lengvatos.** Nuo 2021 m. pradžios įsigaliojo nauji Tarybos posėdyje patvirtinti pakeitimai, susiję su žemės mokesčio lengvatų suteikimu – siekiant paremti daugiavaikes šeimas. Nuo 2021-ųjų buvo nustatytos lengvatos šeimoms, turinčioms 3 ir daugiau vaikų.

Vilniaus rajono savivaldybė skiria ypatingą dėmesį šeimai, kaip valstybės ir visuomenės pagrindui, todėl siekiant paremti daugiavaikes šeimas bei palengvinti vaikų auginimo našta, nuo 2021 m. Savivaldybės biudžeto sąskaita žemės mokesčio už visų paskirčių žemės plotą iki 3 ha kaimo vietovėse, 0,25 ha Nemenčinės mieste lengvatas teikia daugiavaikėms šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų, iki jiems sukaks 18 metų, arba pilnamečius nuo 18 iki 24 metų, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, profesinio mokymo įstaigose ar aukštosiose mokyklose pagal dienos ir nuolatinės studijų formų

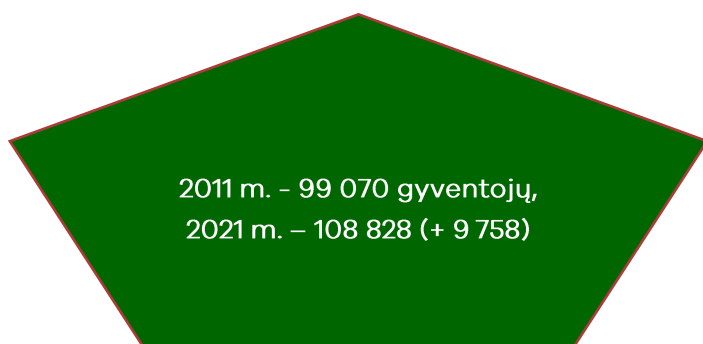
programas. 2021 m. **daugiavaikėms šeimoms** suteiktos lengvatos už **587 ha**, lengvatos dydis – apie 50 tūkst. eurų.

Taip pat nuo žemės mokesčio mokėjimo už žemės sklypus iki 3 ha kaimo vietovėse ir iki 0,25 ha Nemenčinės mieste buvo atleidžiami neįgalieji asmenys (darbingumo lygis nuo 0 iki 40 proc.), pensinio amžiaus žemės savininkai bei nepilnamečiai, kurių šeimose mokestinio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų.

III. ADMINISTRACIJOS VEIKLA

Vilniaus rajonas – viena sparčiausiai augančių savivaldybių. 2022 m. sausio 1 d. Vilniaus rajone savo gyvenamąją vietą deklaravo 108 828 gyventojai (1 491 daugiau nei prieš metus).

Džiaugiamės, kad gyventojų skaičius Vilniaus rajone kasmet didėja. Per dešimtmetį (2011-2021) Vilniaus rajonas padidėjo beveik 10 tūkst. naujų gyventojų.

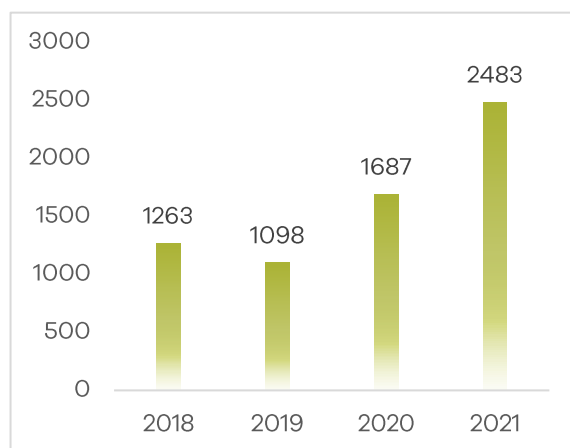

Viena didžiausių seniūnijų išlieka Avižienių seniūnija, kuri skaičiuoja 13 845 gyventojus (888 gyventojais daugiau nei buvo 2020 m.). Nemėžio sen. jau daugelį metų iš eilės užima II vietą. Trečioji didžiausios seniūnijos pagal gyventojų skaičių vieta atiteko arti sostinės esančiai Zujūnų sen., kurioje gyvena 8 498 (+ 419).

IV vietoje esančią Pagirių sen. savo gyvenamąją vietą pasirinko 7 604 gyventojai, Riešės sen. – 7 393 (+225), Rudaminos sen. – 6 291, Mickūnų sen., kurioje įsikūrė 215 gyventojų daugiau – 6 171.

Gyventojų padaugėjo Maišiagalos, Bezdonių, Sudervės, Šatrininkų ir Marijampolio sen.

Rajono augimą ir plėtrą taip pat atspindi vis **didėjantis statybos leidimų skaičius**. 2021 m. Savivaldybė išdavė 2483 statybos leidimus. Tai žymiai daugiau nei ankstesniais metais (23 pav.).

23 pav. Statybos leidimų skaičiaus didėjimas

IV. BIUDŽETAS

2021 metams Vilniaus rajono savivaldybės taryba patvirtino **106 062 100 eurų pajamų** biudžetą. Dotacijos iš kitų valdžios sektoriaus subjektų sudarė 35 604 100 eurų, iš jų:

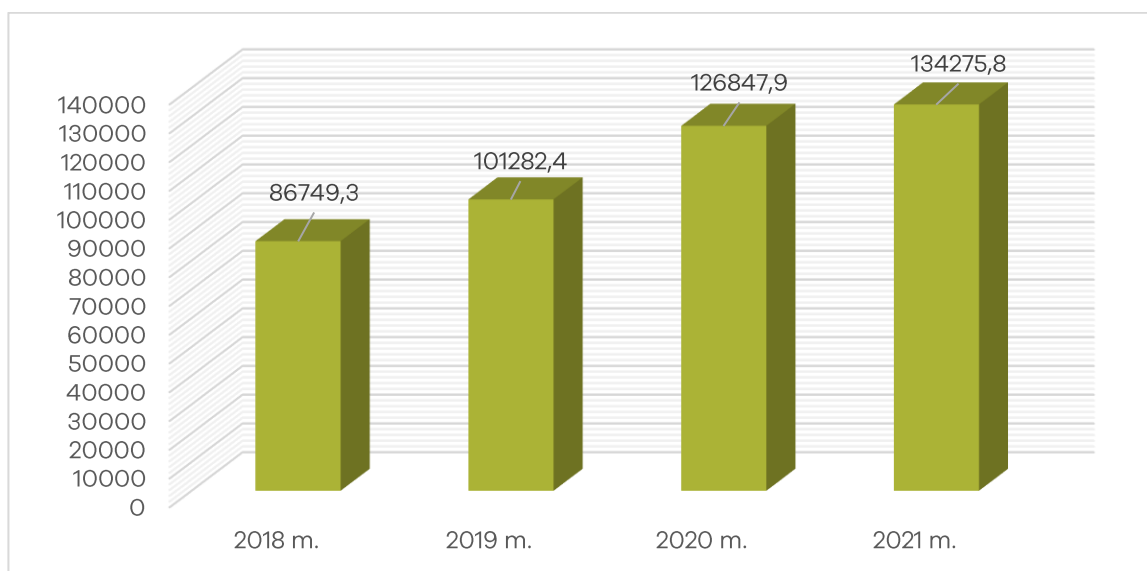
valstybės (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti buvo skirta 6 236 200 Eur, mokymo lėšos ugdymo reikmėms finansuoti – 28 207 200 Eur, mokymo lėšos skaitmeninio ugdymo plėtrai, skirtos COVID-19 pandemijos padariniams šalinti, – 250 100 tūkst. Eur, ūkio lėšos mokykloms (klasėms arba grupėms), skirtoms šalies (regiono) mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių – 19 700 tūkst. Eur, neformaliai švietimui iš ES finansuoti sudarė 27 500 Eur, kitos dotacijos – 863 400 Eur.

Prognozuojamos pajamos sudarė 66 083 000 Eur, vietinės rinkliavos – 2 700 000 Eur, aplinkos apsaugos specialiosios programos pajamos – 160,0 tūkst. Eur, biudžetinių įstaigų pajamos – 1 464 000 Eur ir materialiojo turto realizavimo pajamos – 51 000 Eur. 2021 m. pradžioje biudžeto lėšų likutis sudarė 4 181 900 Eur, jis buvo skirtas biudžeto stygiui dengti.

Per metus biudžeto planas padidintas 21 575,5 tūkst. eurų dėl šių pajamų: gyventojų pajamų mokestis – 5283,0 tūkst. Eur, speciali tikslinė dotacija savivaldybėms – 8142,0 tūkst. Eur, kitos dotacijos – 3448,0 tūkst. Eur, dotacija savivaldybėms iš ES, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos – 3489,6 tūkst. Eur, paskola – 490,0 tūkst. Eur investiciniam projektui. Atsižvelgus į pajamų surinkimą, buvo padidintas pajamų planas iš vietinės rinkliavos – 400 tūkst. Eur, žemės realizavimo pajamos – 1,3 tūkst. Eur, pastatų ir statinių realizavimo pajamos – 240,0 tūkst. Eur, kitos pajamos 81,6 tūkst. Eur.

Daugiausia pajamų surenkame iš gyventojų pajamų mokesčio – 72 491 900 Eur (54 proc. visų pajamų).

Savivaldybės biudžeto pajamos didėja (24 pav.). 2018-2021 m. surinkome 47 526 500 Eur daugiau pajamų. 2021 m., lyginant su 2020 m., surinkome 7 427 900 Eur daugiau.

24 pav. Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto pajamos (tūkst. eurų)

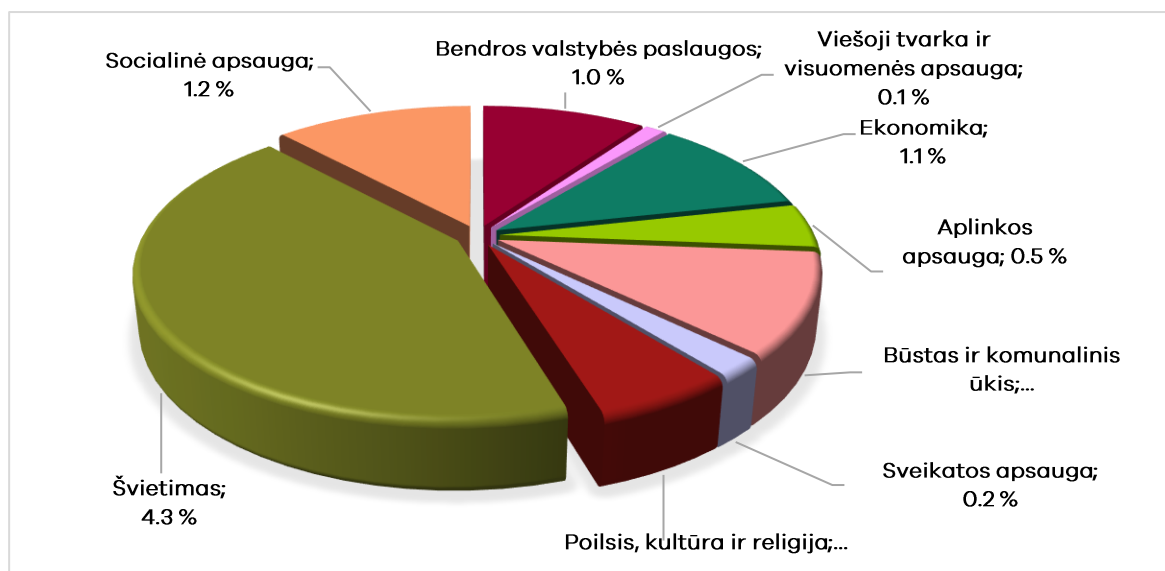
Gavę leidimą skolintis investiciniams projektams vykdyti, 2019 m. su komerciniu banku pasirašėme 2 200 000 eurų sutartį kredito linijai, 2021 m. pasiskolinome 500 000 eurų. Iš skolinčių lėšų 2021 m. panaudojome 942 500 eurų.

Pajamų pavadinimas	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
GPM	47472,4	50629,8	59166,7	72491,9
Turto mokesčiai	4032,0	4313,4	4352,5	4849,6
Prekių ir paslaugų mokesčiai	3066,2	3321,3	3636,9	87,5
Dotacijos	29885,4	40221,7	57160,6	50566,4
Kitos pajamos	2212,9	2606,4	2321,9	5877,5
Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos	80,4	189,8	209,3	402,9
Iš viso pajamų: iš jų savarankiškomis funkcijoms	86749,3 56863,9	101282,4 61060,7	126847,9 69687,3	134275,8 83709,4
Skolintos lėšos		280,0	1 159,2	942,5
Metų pradžios likutis	9570,6	5998,2	6189,1	4181,9

1 lent. Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto pajamos 2018-2021 m. (tūkst. eurų)

Patvirtintas 2021 m. asignavimų planas išlaidoms sudarė 111 004 800 eurų. 2021 m. išlaidų įvykdymas sudarė 129 327 700 Eur arba 97,55 proc. (patikslintas asignavimų planas – 132 580 300 eurų). Vilniaus r. savivaldybės švietimo įstaigoms 2021 m. skyrė beveik 50 mln. 323 tūkst. eurų.

Didžiausia biudžeto asignavimų dalis buvo panaudota švietimui – 42,7 proc., socialinei apsaugai – 11,9 proc., būstui ir komunaliniam ūkiui – 10,9 proc., ekonomikai – 10,5 proc., bendroms valstybės paslaugoms – 9,8 proc., poilsiui, kultūrai ir religijai – 6,0 proc., aplinkos apsaugai – 4,7 proc., sveikatos apsaugai – 2,0 proc., viešajai tvarkai ir visuomenės apsaugai – 1,2 proc. (25 pav.).

25 pav. 2021 metų savivaldybės biudžeto asignavimai pagal valstybės funkcijas (proc.)

V. ŠVIETIMAS

Finansavimas. Švietimo įstaigoms 2021 m. skirta **51 mln. 679 tūkst.** Eur (2020 m. – 48 mln. 11,7 tūkst. Eur). Nuo 2021 m. sausio 1 d. buvo padidinti savivaldybės švietimo įstaigų vadovų, pavaduotojų, skyrių vedėjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai.

Švietimo įstaigų tinklas. Mūsų rajone veikia:

- **37 bendrojo ugdymo mokyklos** (gimnazijų – 24, pagrindinių mokyklų – 9, pagrindinė mokykla-daugiafunkcis centras – 1, pradinė mokykla – 1, mokyklų-darželių – 2) ir
- **20 neformaliojo ugdymo įstaigų** (ikimokyklinio ugdymo įstaigų – 16 (vaikų darželiai – 6, vaikų lopšeliai-darželiai – 10), neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklų – 4 (meno mokyklos – 2, muzikos mokykla – 1, sporto mokykla – 1), iš viso **57 Savivaldybės švietimo įstaigos**, iš kurių 16 švietimo įstaigų turėjo 19 skyrių, bei **pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai įstaiga** – Vilniaus rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba.

Siekiant išsaugoti švietimo įstaigų tinklą, nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. prijungimo būdu buvo reorganizuotos dvi Savivaldybės švietimo įstaigos:

1. Rakonių pagrindinė mokykla buvo prijungta prie Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazijos ir tapo gimnazijos Rakonių pagrindinio ugdymo skyriumi, o Rakonių pagrindinės mokyklos Marijampolio pradinio ugdymo skyrius tapo gimnazijos Marijampolio pradinio ugdymo skyriumi, ir
2. Veriškių pradinė mokykla buvo prijungta prie Nemenčinės Gedimino gimnazijos ir tapo gimnazijos pradinio ugdymo skyriumi.

Dviejose švietimo įstaigose buvo atlikta vidaus struktūros pertvarka:

1. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazijoje likviduotas gimnazijos Anavilio ikimokyklinio ugdymo skyrius,
2. Glitiškių vaikų darželyje įsteigtas vaikų darželio Anavilio ikimokyklinio ugdymo skyrius.

Didelės investicijos į švietimo infrastruktūrą

- Baigtas **Rudaminos meno mokyklos** infrastruktūros modernizavimas (vertė – 4,4 mln. eurų), kurioje vaikams bus teikiamas kokybiškas meninis ugdymas, vykdoma įvairi meninė veikla;
- Baigti vidaus patalpų modernizavimo darbai **Kalvelių Stanislavo Moniuškos** gimnazijoje (vertė – 1,7 mln. eurų);
- Tęsimi vidaus modernizavimo darbai **Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko** gimnazijoje (darbų vertė – 1,5 mln. eurų, jie finansuojami iš Savivaldybės ir valstybės biudžeto bei ES lėšų);

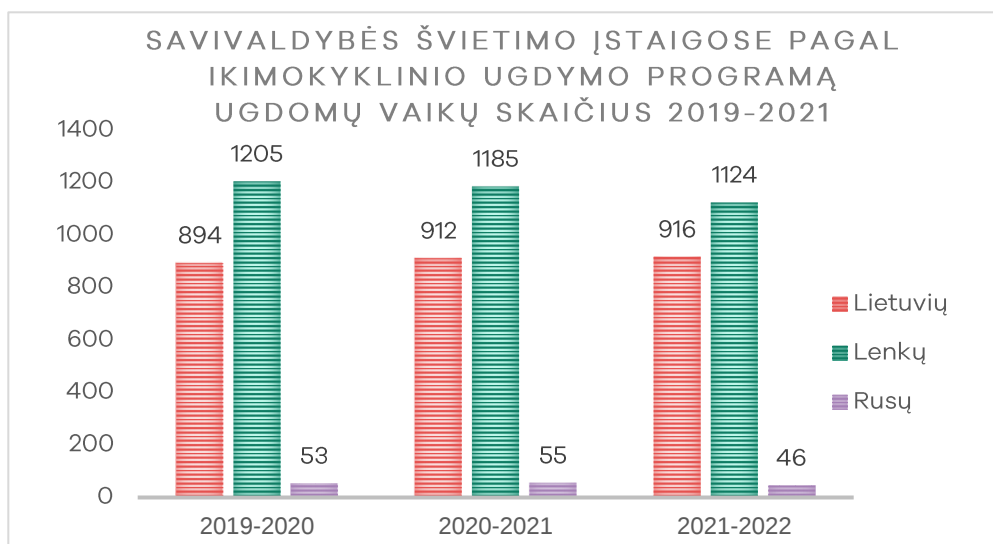
- Tęsiami statybos darbai **Nemenčinės Konstanto Parčevskio** gimnazijoje (projekto vertė – 1,03 mln. eurų);
- Pradėta **Vaidotų** mokyklos-darželio „Margaspalvis aitvarėlis“ renovacija ir modernizavimas (darbų vertė – 1,2 mln. eurų);
- 2022 m. pradžioje pradėtas **Valčiūnų** vaikų lopšelio-darželio modernizavimas (darbų vertė – 0,7 mln. eurų).

Iki šiol
atnaujinta 87
proc. švietimo
įstaigų

2021 m. kitose 33-ose savivaldybės švietimo įstaigose atlikti patalpų remonto, teritorijų tvarkymo darbai, atnaujintos arba įrengtos naujos vaikų žaidimo aikštelės, įsigyta baldų. Į šiuos atnaujinimus savivaldybė investavo beveik 0,8 mln. eurų

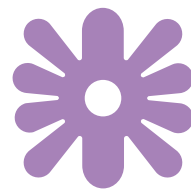
Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, skaičius 2019–2021 m.

Ugdymo kalba	2019–2020 m. m.		2020–2021 m. m.		2021–2022 m. m.	
	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius	Grupių skaičius	Vaikų skaičius
Lietuvių	49	894	48	912	54	916
Lenkų	66	1205	65	1185	64	1124
Rusų	3	53	2	55	3	46
Iš viso:	118	2152	115	2 152	121	2086

26 pav.

VILNIAUS RAJONAS SIŪLO:

Mažiausius mokesčius už
ikimokyklinio amžiaus
vaikų ugdymą

Lengvatas už
ikimokyklinukų maitinimą

Kelionės į/iš darbo
išlaidų kompensavimą
mokytojams ir pagalbos
mokiniui specialistams

Vienus mažiausių
šalyje meno ir muzikos
mokyklų lankymo
įkainius

Perpus pigesnę kitų
mokinių maitinimą
Savivaldybės mokyklų
valgyklose

Nemokamą mokinių
maitinimą
(nuo priešmokyklinukų iki
2 kl. mokinių)

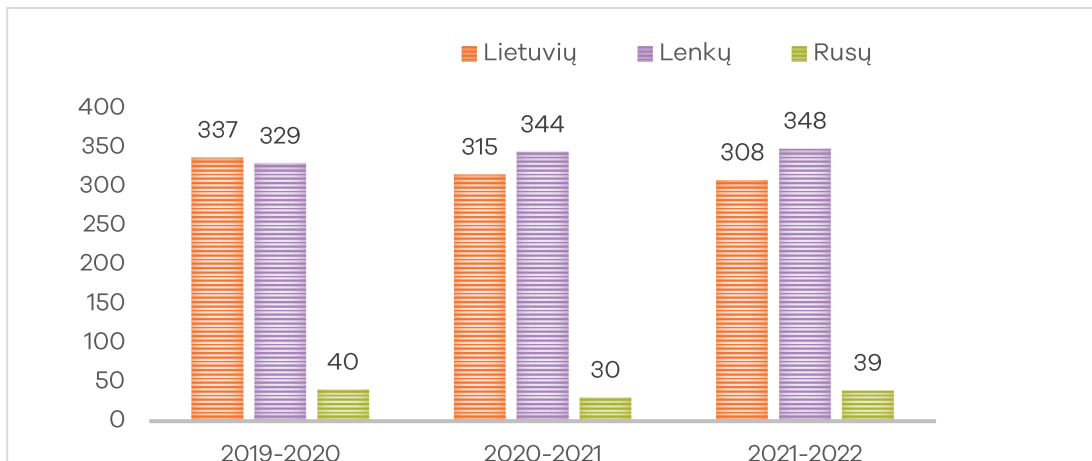
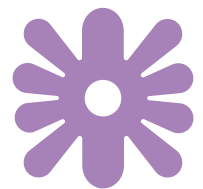
Turiningą mokinių poilsį
šalyje ir užsienyje

Vilniaus rajono savivaldybės sporto
mokyklos nemokamą lankymą

Priešmokyklinis ugdymas – privalomas ugdymas, vykdomas vienerius metus, pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais jam sueina 6 metai. Gali būti teikiamas **anksčiau** tėvų (globėjų) sprendimu, bet ne anksčiau, negu vaikui sueina 5 metai. Priešmokyklinio ugdymo grupių veikla organizuojama pagal Tarybos patvirtintus IV priešmokyklinio ugdymo modelius, kurie skiriasi veiklos trukme, grupėje ugdomų vaikų amžiumi bei ugdomų vaikų skaičiumi (grupėje gali būti ugdoma nuo 5 iki 20 vaikų).

Priešmokyklinio ugdymo grupė **gali būti jungiama** su ikimokyklinio ugdymo grupe (toliau – Jungtinė grupė). Jungtinėje grupėje vykdomos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programos. Jungtinė grupė, kurioje vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą yra daugiau, vadinama priešmokyklinio ugdymo grupe, o kurioje vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą yra daugiau, vadinama ikimokyklinio ugdymo grupe.

2021–2022 m. m. Savivaldybės švietimo įstaigose ugdomi **695 priešmokyklinio amžiaus vaikai**. Priešmokyklinis ugdymas **vykdomas tik vienerius metus**, todėl ir priešmokyklinio amžiaus vaikų bei priešmokyklinio ugdymo grupių skaičius **kasmet yra kintantis**. Vaikų ir grupių skaičiaus kaita priklauso nuo 5–6 m. vaikų skaičiaus atitinkamoje seniūnijoje, migracijos, švietimo įstaigų pasirinktų priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių bei nuo to, kokio amžiaus vaikų grupėse yra daugiau.

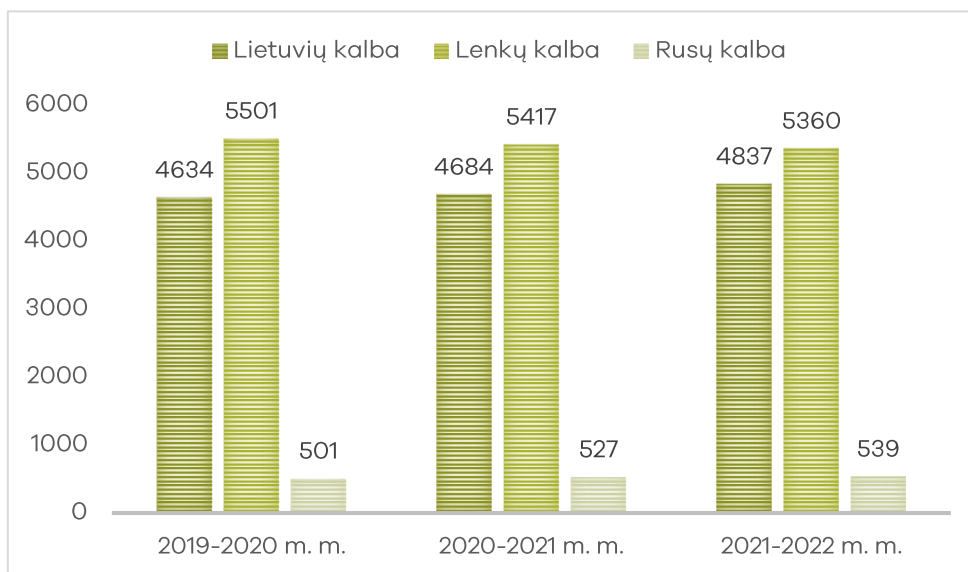
27 pav. Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose pagal priešmokyklinio ugdymo programą ugdomų vaikų skaičius 2019-2021 m.

Vis daugiau vaikų/mokinių. Savivaldybės švietimo įstaigose ugdomų vaikų/mokinių skaičius **didėja**. 2019–2020 m. m. buvo ugdomi 10 636 vaikai/mokiniai, o 2021–2022 m. m. – 10 736 vaikai/mokiniai (+apie 0,9 proc.). 2021 m. nuo rugsėjo 1 d. Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose pradėjo mokytis 727 pirmokai, iš viso 7955 mokiniai, ugdomi pagal bendrojo ugdymo programas.

Vaikų/mokinių, ugdomų pagal ugdymo programas, skaičius 2019–2021 m.

Ugdymo programa	2019–2020 m. m.		2020–2021 m. m.		2021–2022 m. m.	
	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius	Grupių skaičius	Vaikų/mokinių skaičius
Bendrojo ugdymo		7 778		7 787		7955
Priešmokyklinio ugdymo	61	706	64	689	59	695
Ikimokyklinio ugdymo	118	2152	115	2 152	121	2086
Iš viso:	179	10 636	179	10 628	180	10 736

Lietuvių ugdomąja kalba ugdoma 45,05 proc., lenkų – 49,93 proc., rusų – 5,02 proc. vaikų/mokinių.

28 pav. Vaikų/mokinių skaičius pagal ugdymo kalbas 2019-2021 m.

Vaikų/mokinių, ugdomų pagal ugdymo kalbas, skaičius 2019–2021 m.

Mokslo metai	Lietuvių kalba		Lenkų kalba		Rusų kalba		Iš viso vaikų/mokinių
	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	Vaikų/mokinių skaičius	proc.	
2019–2020	4 634	43,57	5 501	51,72	501	4,71	10 636
2020–2021	4 684	44,07	5 417	50,97	527	4,96	10 628
2021–2022	4837	45,05	5360	49,93	539	5,02	10 736

Vilniaus rajono savivaldybė – viena iš nedaugelio šalies savivaldybių, kuriose mokinių skaičius didėja

Dėmesys specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams. 2021–2022 m. m. Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose ugdomi 532 specialiųjų ugdymosi poreikių vaikai/mokiniai ir 16 mokinių specialiosiose (lavinamosiose) klasėse intelekto ir įvairiapusių raidos sutrikimų turintiems mokiniams ugdyti. Savivaldybė rūpinasi šių mokinių ugdymosi veiksmingumu bei pagalbos prieinamumu, todėl visose Savivaldybės švietimo įstaigose, kuriose jie ugdomi, dirba pagalbos mokiniui specialistų (psichologų, logopedų, socialinių ir specialiųjų pedagogų) bei mokytojų padėjėjų. 2021–2022 m. m. Savivaldybės švietimo įstaigose įsteigtos 91,65 mokytojo padėjėjo pareigybės darbui su specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams.

Kvalifikuota švietimo pagalba mokiniams. Mokiniams, atsižvelgiant į jų individualius poreikius, teikiama reikalinga švietimo (psichologinė, socialinė pedagoginė, logopedinė, specialioji pedagoginė) pagalba.

2021–2022 m. m. Savivaldybės mokykloms skirtos 32,65 socialinio pedagogo (4,15 daugiau nei prieš metus), 39,15 logopedo (6,35 daugiau nei prieš metus), 22,92 psichologo (8,07 daugiau nei prieš metus), 0,75 psichologo asistento (nauja pareigybė) ir 20,4 (5,1 daugiau nei prieš metus) specialiojo pedagogo pareigybių, iš viso 115,87 pagalbos mokiniui specialistų pareigybių.

Neformaliojo vaikų švietimo programos, papildančios formalųjį švietimą. Vilniaus rajone veikia 4 neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklos. Jose ugdomi 927 mokiniai (11,6 proc. visų mokinių).

Mokykla	Mokinių skaičius (neformalusis švietimas, papildantis formalųjį švietimą)	Mokinių skaičius (neformalusis švietimas)
Nemenčinės muzikos mokykla	151	-
Pagirių meno mokykla	212	25
Rudaminos meno mokykla	192	27
Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla	338	-

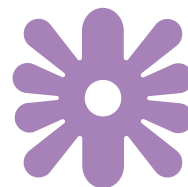
Neformalusis švietimas. 2021 m. NVŠ programoms buvo panaudota beveik 344 tūkst. eurų. 2021 m. I pusmetyje 55 NVŠ programose dalyvavo 1981 mokiny, o II pusmetyje – 65 NVŠ programose dalyvavo iki 2572 mokinių.

Mokinių užimtumo ir gabumų plėtojimas. Visose bendrojo ugdymo mokyklose veikia neformaliojo švietimo grupės (būreliai): 108 sporto, 50 dailės, 27 dramos grupės, 36 chorai, 61 choreografijos, 43 vokaliniai ir instrumentiniai ansambliai bei 279 kitos grupės, iš viso **604** neformaliojo švietimo grupės, kurias po pamokų lanko daugiau kaip **5 tūkst. mokinių** (63,7 proc. visų mokinių), t.y. **daugiau nei 2020 m.**

Projektinė veikla.

- Tarptautiniuose mokyklų partnerysčių projektuose **Erasmus+** dalyvavo 8 Savivaldybės mokyklos, kurios įgyvendino 16 projektų;
- viena švietimo įstaiga įgyvendino du **Nordplus** projektus;
- eTwinning projektuose dalyvavo daugelis mokyklų.
- Mickūnų vaikų lopšelis-darželis 2020–2022 m. pelnė „Programos „eTwinning“ mokykla“ ženklelį, o 2021–2022 m. m. – Nemenčinės Gedimino gimnazija.

Mokinių pavėžėjimas. 100 proc. mokinių, gyvenančių toliau nei 3 km nuo mokyklos, yra pavežami. Savivaldybė 2020 m. pabaigoje skyrė lėšų **4** naujiems mokykliniams autobusams įsigyti: Bezdonių „Saulėtekio“ ir Šumsko pagrindinėms mokykloms po 1 autobusą, o Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklai – net 2 autobusams.

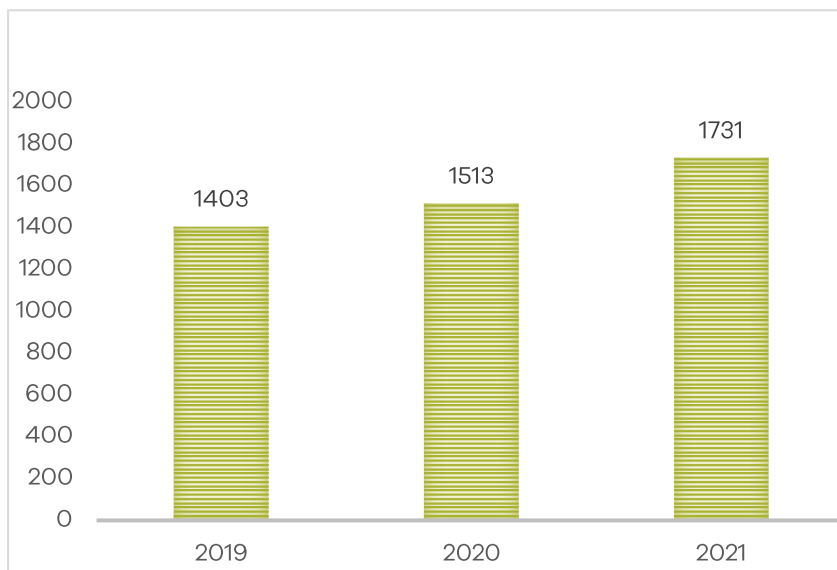

**VISOS savivaldybės
gimnazijos ir
pagrindinės
mokyklos turi savo
mokyklinius
autobusus, o iš jų 13
mokyklų turi net po
kelis**

Mokyklos turi jau **52 mokyklinius autobusus**, iš jų 20 geltonųjų autobusų, gautų iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, bei 32 kitus mokyklinius autobusus, iš kurių net **23 mokykliniai autobusai įsigyti Savivaldybės lėšomis.**

Kasmet didėja ir mokykliniais autobusais pavežamų mokinių skaičius.

- 2021 m. buvo pavežamas 3841 mokinys, tam dėl nuotolinio mokymo buvo panaudota mažiau nei ankstesniais metais – 335 tūkst. eurų;
- 2020 m. mokiniams pavėžėti buvo panaudota 548,3 tūkst. eurų ir buvo pavežama 3570 mokinių;

29 pav. Mokykliniais autobusais pavežamų mokinių skaičius 2019–2021 m.

- 2019 m. mokiniams pavėžėti buvo panaudota 580,0 tūkst. eurų ir buvo pavežama 3618 mokinių maršrutiniais ir specialiaisiais reisais, privačiu (tėvų, globėjų) transportu bei mokykliniais autobusais.

Mokinių pasiekimai. Brandos egzaminai. 2021 m. brandos egzaminus laikė 461 Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų dvyliktokas.

2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų mokiniai rinkosi laikyti egzaminus iš 11 valstybinių brandos egzaminų (VBE). Daugiausiai abiturientų laikė:

- užsienio (rusų) kalbos – 273 mokiniai (59,2 proc.; 2020 m. – 53,1 proc.; 2019 m. – 48,8 proc.; 2018 m. – 49,1 proc.),
- lietuvių kalbos ir literatūros – 257 mokiniai (55,8 proc.; 2020 m. – 55,9 proc.; 2019 m. – 56,3 proc.; 2018 m. – 56,2 proc.),

Abiturientai 100
proc. išlaikė fizikos ir
užsienio (rusų)
kalbos VBE

- matematikos – 229 mokiniai (49,7 proc.; 2020 m. – 46,7 proc.; 2019 m. – 51,1 proc.; 2018 m. – 49,1 proc.) bei
- užsienio (anglų) kalbos – 225 mokiniai (48,81 proc.; 2020 m. – 57,1 proc.; 2019 m. – 56,5 proc.; 2018 m. – 57,5 proc.) VBE.

Lietuvių k. ir literatūros mokyklinį brandos egzaminą (MBE) išlaikiusiųjų procentas 4 metus iš eilės yra aukštesnis nei respublikoje: 2021 m. – 2,73 proc. (2020 m. – 0,96 proc.; 2019 m. – 0,8 proc.; 2018 m. – 0,62 proc.). Rajone 2021 m. šį egzaminą išlaikė 97,06 proc., o respublikoje – 94,33 proc. kandidatų (2020 m. savivaldybėje išlaikė 95,52 proc., o respublikoje – 94,56 proc. kandidatų; 2019 m. savivaldybėje išlaikė 94,32 proc., respublikoje – 93,4 proc.).

100 balų įvertinimai. 51 abiturientas už valstybinius brandos egzaminus gavo maksimalius įvertinimus – 100 balų. Iš viso gauti 53 „šimtukai“, iš jų 2 abiturientai gavo po du 100 balų įvertinimus (iš Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio ir Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijų).

Gimtųjų (lenkų, rusų) kalbų
mokyklinį brandos egzaminą
išlaikė 100 proc. mokinių

Geriausiai abiturientai laikė užsienio (rusų) kalbos valstybinį brandos egzaminą, už kurį, kaip ir 2020 m., 47 savivaldybės gimnazijų abiturientai gavo maksimalius 100 balų įvertinimus. Už užsienio (anglų) kalbos VBE aukščiausius įvertinimus gavo 2 abiturientai (iš Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko ir Rudaminos „Ryto“ gimnazijų), už lietuvių kalbos ir literatūros VBE 100 balų įvertinimus gavo irgi 2 abiturientai (iš Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio ir Rukainių gimnazijų) bei po vieną „šimtuką“ už biologijos ir matematikos VBE gavo Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos abiturientas.

„Šimtukininkus“ parengė 18 iš 24 Savivaldybės gimnazijų. Daugiausia „šimtukų“ gavo Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijos abiturientai, iš viso 8, bei po 6 „šimtukus“ gavo Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio ir Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazijų abiturientai.

2021 m. geriausiai į aukštąsias mokyklas (universitetus ir kolegijas) įstojo šių gimnazijų abiturientai:

1. Pagirių gimnazija (84 proc.),
2. Marijampolio Meilės Lukšienės gimnazija (75 proc.),
3. Rudaminos „Ryto“ gimnazija (73 proc.)
4. Rudaminos Ferdinando Ruščico gimnazija (71 proc.),
5. Mickūnų gimnazija (64 proc.),
6. Nemenčinės Konstanto Parčevskio gimnazija (63 proc.),
7. Avižienių gimnazija (62 proc.),
8. Paberžės šv. Stanislavo Kostkos gimnazija (62 proc.),
9. Maišiagalos Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo gimnazija (56 proc.),
10. Nemenčinės Gedimino gimnazija (55 proc.),
11. Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazija (55 proc.),

12. Kalvelių „Aušros“ gimnazija (55 proc.),
13. Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazija (53 proc.)

Meniniai mokinių laimėjimai. Vilniaus rajono savivaldybės meno ir muzikos mokyklų laimėjimai

- 2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės meno ir muzikos mokyklų solistai, pianistai, kanklininkai, fleitistai, ansambliai, chorai, akordeonų orkestras, styginių ir pučiamųjų instrumentų ansambliai dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose, respublikiniuose, regioniniuose konkursuose, festivaliuose.
- Nemenčinės muzikos mokyklos mokiniai pelnė 36 tarptautinių konkursų laureatų vardus, 3 tarptautinių konkursų Grand Prix apdovanojimus, 19 respublikinių konkursų laureatų vardų, respublikinio konkurso Grand Prix apdovanojimą.
- Pagirių meno mokyklos mokiniai pelnė 89 laureatų ir 21 diplomanto vardą, 3 atlikėjai apdovanoti Grand Prix, o 5 mokiniams įteikti diplomai už puikų pasirodymą.
- Rudaminos meno mokyklos ugdytiniai pelnė 30 laureato, 8 diplomantų vardus ir dar 3 atlikėjai apdovanoti įvairiose nominacijose.

Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos laimėjimai. 2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos auklėtiniai dalyvavo 16 tarptautinių (daugiau nei 2020 m.) ir 86 respublikinėse varžybose (daugiau nei 2020 m.), kuriose laimėjo:

	Aukso medaliai		Sidabro medaliai		Bronzos medaliai	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Tarptautinėse varžybose	14	10	10	12	7	7
Respublikinėse varžybose	52	48	52	51	33	44

Pilietinis, tautinis ir dvasinis mokinių ugdymas. Siekiant stiprinti mokinių pilietinį ir tautinį ugdymą, savivaldybės švietimo įstaigose 2021 m. vyko Lietuvos bei Lenkijos valstybinių švenčių minėjimų mokykliniai ir rajoniniai renginiai, parodos bei konkursai. Dėl epidemiologinės situacijos I pusmetį daugelis renginių vyko nuotoliniu būdu.

Lietuvos valstybės atkūrimo proga tarp dviejų Lietuvai svarbių švenčių – nuo vasario 16 d. iki kovo 11 d. – savivaldybės švietimo įstaigose tradiciškai buvo organizuotos Lietuvių kalbos dienos.

Lenkijos nepriklausomybės dieną savivaldybės švietimo įstaigose vyko Lenkijos nepriklausomybės dienos minėjimai, o visą savaitę – Lenkų kalbos savaitė, kurios metu savivaldybės švietimo įstaigose lenkų ugdomąja kalba buvo organizuoti įvairūs lenkų kalbos, literatūros, kūrybiniai, raškaus skaitymo, piešimo ir kt. konkursai bei užsiėmimai mokiniams, kurių tikslas – stiprinti tautinę savimone, pagarbą bei meilę gimtajai kalbai.

2021 m. savivaldybės švietimo įstaigose buvo įgyvendintas projektas „Žmonės, vietos ir įvykiai“, skirtas Lietuvos ir Lenkijos abiejų tautų Respublikos Gegužės 3-iosios Konstitucijos ir Tarpusavio įžado akto 230-osioms metinėms paminėti.

Siekiant stiprinti jaunimo dvasinį ugdymą, 2021 m. buvo organizuotas nuotolinis religinės poezijos konkursas „Marija – mūsų Motina“, skirtas 1–8 ir I–III klasių mokiniams.

Merės Marijos Rekst iniciatyva, tęsiant gerąsias rajono tradicijas, Vilniaus rajono savivaldybė 2021 m. birželio 5–6 d. organizavo IX piligriminę kelionę kun. Juzefui Obrembskiui atminti. 2020 m. dėl COVID-19 pandemijos tradicinę piligriminę kelionę pėsčiomis pakeitė dviračių žygis. O 2021 m., vis dar nesibaigiant karantinui šalyje, ribojant dalyvių skaičių, dviejų dienų piligriminę kelionę kunigo prelato Juzefo Obrembskio pėdsakais iš Turgelių į Maišiagalą dalyviai įveikė pėsčiomis bei dviračiais. Piligriminiame žygyje dalyvavo dvasininkai, Vilniaus rajono savivaldybės vadovai ir administracijos darbuotojai, Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos, švietimo, kultūros ir kitų įstaigų atstovai, mokiniai ir jų tėvai, rajono jaunimas.

Rūpinimasis švietimo darbuotojais. Kelionės išlaidų kompensavimas mokytojams ir pagalbos mokiniui specialistams. Savivaldybė tęsia Vilniaus rajono merės Marijos Rekst iniciatyvą, kuriai pritarė Savivaldybės taryba, t.y. nuo 2019 m. vykdomą Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kelionės išlaidų į darbą ir atgal kompensavimą. Taip Savivaldybė siekia spręsti didėjančią mokytojų trūkumo problemą, pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos mokytojus kaimo mokyklose bei užtikrinti ugdymo proceso kokybę sudarant esamiems ir naujiems kvalifikuotiems specialistams patrauklesnes sąlygas darbui Savivaldybės mokyklose.

Savivaldybės pasiūlymu naudojasi vis daugiau mokytojų:

- 2019–2020 m. m. į mokyklas iš kitų vietovių vyko apie 1000 mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų,
- 2020–2021 m. m. – apie 1030,
- 2021–2022 m. m. – 1035 mokytojai bei pagalbos mokiniui specialistai.

Jų kelionių išlaidoms kompensuoti 2021 m. panaudota beveik 207 tūkst. eurų.

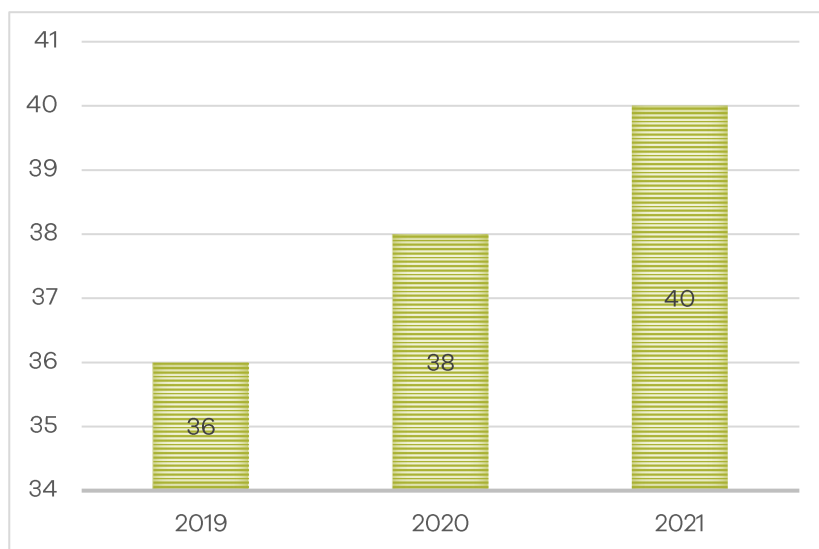
Mokyklų veiklos tobulinimas. 2021 m. 10 Vilniaus rajono savivaldybės mokyklų pradėjo dalyvauti Europos socialinio fondo bei Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamame projekte „Kokybės krepšelis“, pagal kurį joms skirta 308,334 tūkst. eurų.

Projekto finansavimo tikslas – pagerinti mokinių ugdymosi pasiekimus, įgyvendinant pokyčius savivaldybėje ir mokyklose. Prieš pradėdant vykdyti projektą, mokyklose buvo atliktas išorinis rizikos vertinimas, kurio metu buvo vykdomas mokyklų veiklų rizikos veiksnio identifikavimas, analizė ir veiklos tobulinimo galimybių numatymas.

Geriausių mokyklų lenkų mokomąja kalba rinkimai. 2021 m. jau 27-ąją kartą Lietuvos lenkų mokyklų mokytojų draugija „Macierz szkolna“ organizavo konkursą „Geriausia mokykla – geriausias mokytojas“.

2021 m. Mickūnų gimnazija jau ketvirtus metus iš eilės pripažinta geriausia Vilniaus rajono savivaldybės mokykla lenkų ugdomąja kalba, o pagyrimo raštais apdovanotos dar 3 gimnazijos (Nemenčinės Konstanto Parčevskio, Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko ir Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio) ir 3 pagrindinės mokyklos (Sudervės Mariano Zdziechovskio, Šumsko ir Pakenės Česlovo Milošo).

Mokyklų pritaikymas neįgaliesiems. Mūsų rajone daugėja neįgaliesiems pritaikytų / iš dalies pritaikytų švietimo įstaigų.

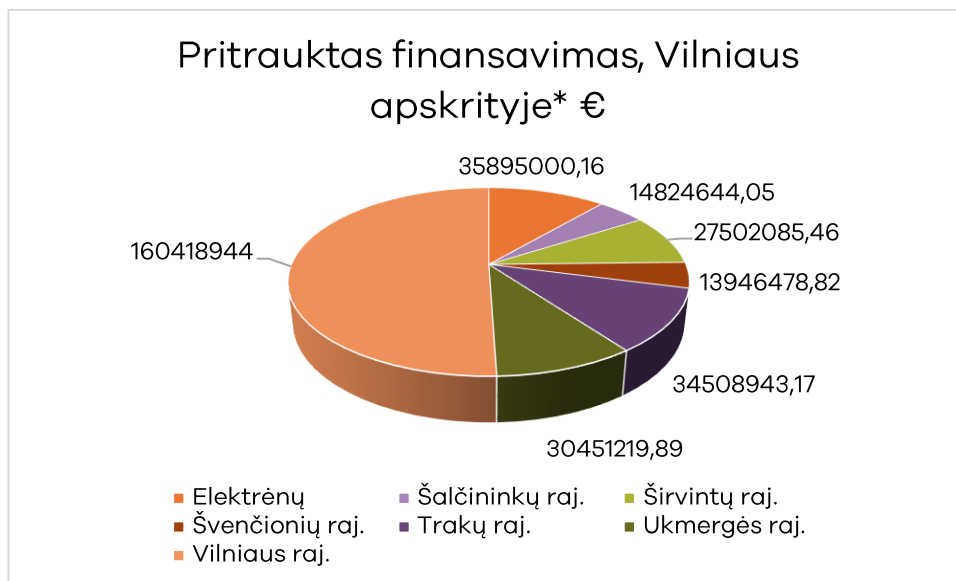

30 pav. Neįgaliesiems pritaikytos/iš dalies pritaikytos mokyklos

Sporto objektų infrastruktūros plėtra. 2021 m. buvo baigti sporto aikštyno prie Maišiagalos kun. Juzefo Obrembskio gimnazijos sutvarkymo darbai, o Nemėžio šv. Rapolo Kalinausko gimnazijoje darbai buvo tęsiami (2021 m. atlikta darbų už 301 tūkst. eurų; sutvarkytas ir atnaujintas gimnazijos stadionas bei įrengti 4 nauji sporto aikštynai).

VI. INVESTICIJŲ PRITRAUKIMAS

2014-2020 m. Vilniaus rajono viešasis ir privatus sektoriai pritraukė apie 160 mln. eurų investicijų iš Europos Sąjungos fondų. Parama skirta 389 projektams (viešajame ir privačiajame sektoriuose). Savivaldybė per laikotarpį vykdo projektų (didesnę dalį projektų įvykdė) už 45 mln. eurų, iš jų skirta beveik 33 mln. eurų paramos.

31 pav.

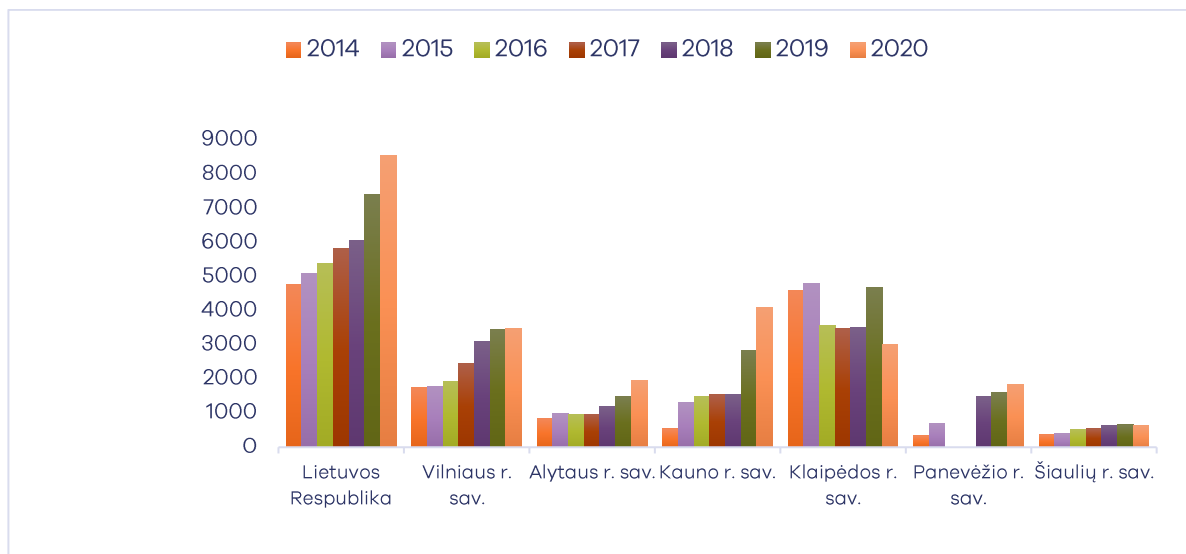
* Be Vilniaus m.

2021 m. Savivaldybė toliau sėkmingai įgyvendino pradėtus projektus. Investicijų skyrius 2021 m. vykdė daugiau kaip 50 projektų, iš jų 14 buvo baigta įgyvendinti, 36 projektai įgyvendinami. Bendras investicijų dydis 2021 m. viršijo 12 mln. eurų, iš jų ES lėšos – per 1,3 mln. eurų, savivaldybės biudžeto lėšos – apie 10 mln. eurų, valstybės biudžeto lėšos – 1,2 mln. eurų.

Šiuo metu vyksta 2021–2027 m. ES finansavimo periodo projektų planavimas, kai, siekdamas pasinaudoti ES struktūrinių fondų parama, kiekviena savivaldybė, regionas sudaro funkcinę zoną, tvirtos miestų plėtros strategijas. Regiono viduje kyla daug neaiškumų ir nesutarimų dėl bendrų regiono problemų identifikavimo, jų priežasčių nustatymo ir sprendimo būdų planavimo. Savivaldybės supranta regiono problemas sprendžiančių projektų svarbą ir didelę naudą, tačiau didelį susirūpinimą kelia tai, kad naujuoju finansavimo laikotarpiu, Lietuvą padalijus į du regionus, ostinės regionui skirta žymiai mažesnė ES parama. Suprantame, kad tai numato ES teisinis reglamentavimas, tačiau labai tikėtina, kad projektus galėsime vykdyti mažesne apimtimi. Naujuoju ES finansiniu laikotarpiu Vilniaus r. savivaldybė planuoja investicijas į švietimo įstaigų modernizavimą, plėtrą, sveikatos ir socialinių sferų plėtrą ir paslaugų efektyvinimą, neformaliojo švietimo įstaigų, turizmo infrastruktūros plėtrą bei atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą viešosios paskirties pastatuose (saulės elektrinės, geoterminis šildymas ir kt.).

Vienas iš projektų, kuris parodys ateinančio laikotarpio tendencijas, yra jau 2020 m. pradėtas vykdyti bandomasis projektas „Šalčininkai+ funkcinės zonos plėtros strategija“. Šios strategijos įgyvendinimo metu kartu su Šalčininkų rajono savivaldybe vykdomi Šalčininkai+ strategijoje numatyti projektai, naudingi abiejų savivaldybių gyventojams. Pagal ją numatoma rekonstruoti Rudaminos turgų, įsigyti autobusą neįgaliesiems. Vilniaus rajono savivaldybės pagal strategiją įgyvendinamų veiklų vertė – daugiau kaip 1,7 mln. eurų.

Užsienio investicijos mūsų rajone. Pagal tiesiogines užsienio investicijas, tenkančias vienam gyventojui, Vilniaus r. savivaldybė 2020 m. buvo viena iš pirmaujančių tarp kitų žiedinių savivaldybių.

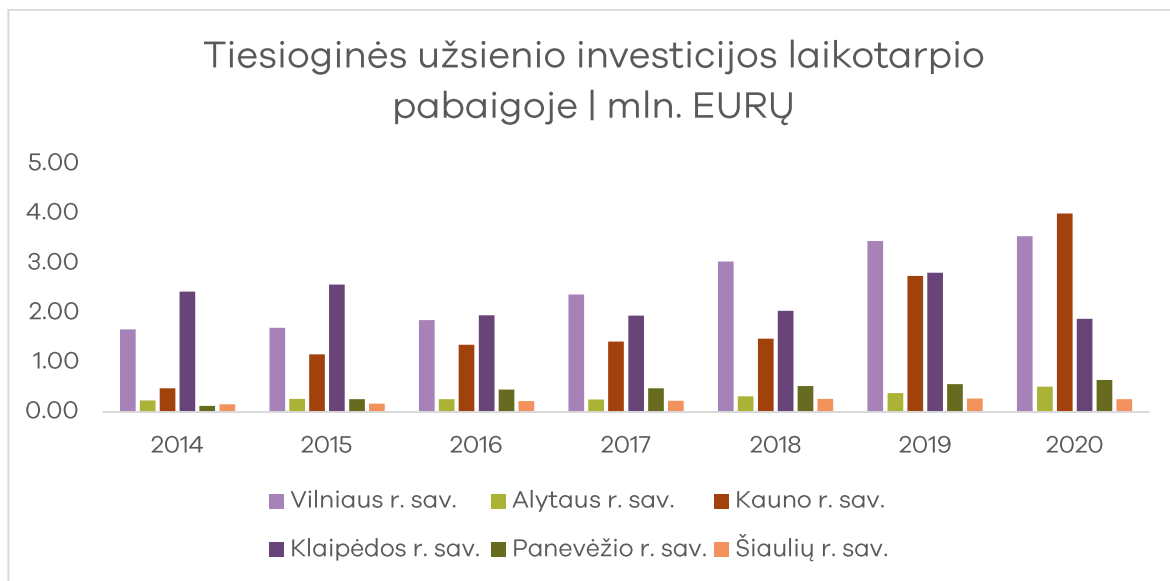

32 pav. Tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios vienam gyventojui, laikotarpio pabaigoje / EUR

	2017	2018	2019	2020
Lietuvos Respublika	5825	6070	7405	8563
Vilniaus r. sav.	2454	3086	3445	3478
Alytaus r. sav.	973	1203	1481	1968
Kauno r. sav.	1537	1553	2845	4102
Klaipėdos r. sav.	3466	3498	4677	3002
Panevėžio r. sav.	1340	1482	1591	1846
Šiaulių r. sav.	551	636	653	631

Lent. 2020 m. tiesioginės užsienio investicijos, tenkančios 1 gyventojui, palyginti su 2019 m., padidėjo 33 eurai iki 3478 eurų

Bendrai tiesioginės užsienio investicijos padidėjo 9.8 mln. eurų ir 2020 m., lyginant su kitomis žiedinės savivaldybėmis, Vilniaus rajone buvo vienos didžiausių.

33 pav.

	2017	2018	2019	2020
Vilniaus r. sav.	236.95	303.82	345.03	354.86
Alytaus r. sav.	25.36	31.46	38.34	50.86
Kauno r. sav.	142.36	147.73	274.30	400.15
Klaipėdos r. sav.	194.55	204.44	281.18	188.10
Panevėžio r. sav.	47.89	52.52	56.21	64.96
Šiaulių r. sav.	22.71	26.41	27.05	26.20

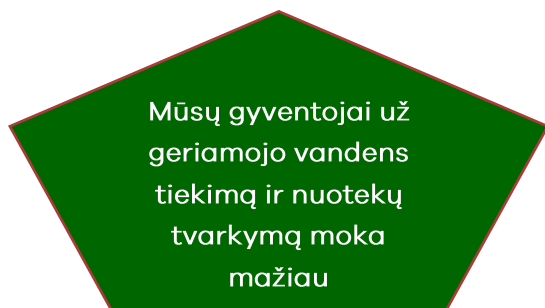
Lent. Tiesioginės užsienio investicijos laikotarpio pabaigoje | mln. EUR,

Tiesioginės užsienio investicijos paprastai sukuria daug darbo vietų, dėl jų mokami aukštesni atlyginimai. ES struktūrinių fondai taip pat daro teigiamą įtaką tiesioginėms užsienio investicijoms, nes sukuriamos tinkamos sąlygos plėstis verslui, gerėja socialinė aplinka.²

VII. KOMUNALINIS ŪKIS

² Investicijos į konkrečias sritis yra plačiau aprašytos teminėse rubrikose, pvz. investicijos į švietimo įstaigų infrastruktūrą, komunalinį ūkį, sporto objektų tinklą ir t.t.

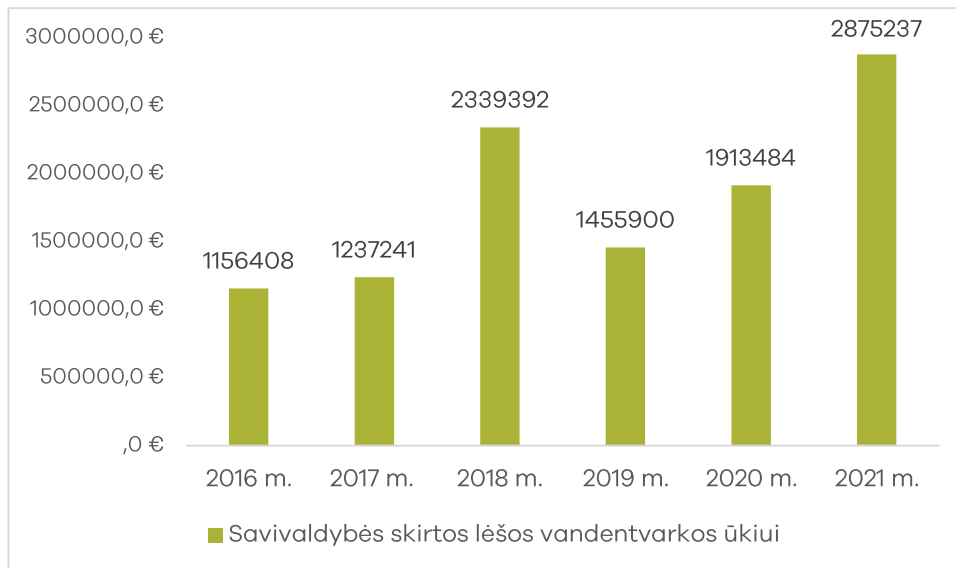
Siekdama gyventojams palengvinti

mokesčių naštą, 2018 m. pabaigoje Vilniaus r. savivaldybės taryba priėmė sprendimą subsidijuoti dalį geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos. Nuo 2019 m. pradžios už 1 m³ suvartoto centralizuotai tiekiamo geriamojo vandens su nuotekų tvarkymu gyventojai, neturintys įsiskolinimo už šios paslaugos teikimą daugiau kaip už 3 mėnesius, moka 1,50 Eur (su PVM). Skirtumas tarp gyventojų mokamos ir Valstybinės energetikos reguliavimo

tarybos vienašališkai patvirtintos kainos finansuojamas iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto lėšų. Savivaldybė subsidijuoja iki 42 proc. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos. 2021 m. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų subsidijoms skirta 586 000 eurų.

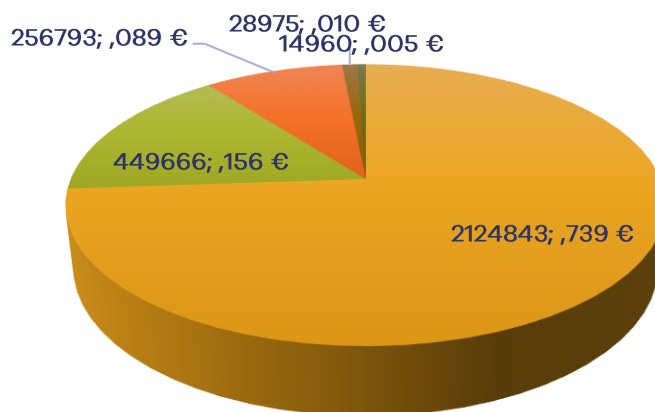
Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. 2021 m. Savivaldybė skyrė 2 875 237 Eur vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrai projektuoti, rekonstrukcijai ir plėtrai, nuotekų valymo įrenginiams projektuoti, statybai bei rekonstrukcijai, vandens gerinimo įrenginiams ir vandens gręžiniams įrengti, paviršinių nuotekų tvarkymo tinklams eksploatuoti bei projektavimo darbams, prisidėjo prie investicinių projektų ir atliko kitus darbus vandentvarkos ūkyje.

34 pav. VRSA vandentvarkos ūkiui skiriamos lėšos

35 pav.
Savivaldybės
biudžeto skirtos
lėšos
vandentvarkos
ūkiui pagal
atskiras sritis

- Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros projektavimas, rekonstrukcija ir plėtra
- Nuotekų valymo įrenginių projektavimas, statyba ir rekonstrukcija
- Vandens gerinimo įrenginių ir vandens gręžinių įrengimas
- Kiti darbai vandentvarkos ūkyje
- Paviršinių nuotekų tvarkymo tinklų eksploatavimas ir projektavimas

Savivaldybės prisidėjimas prie investicinių vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros objektų. Savivaldybė siekia, kad ne mažiau kaip 98 proc. aglomeracijose, didesnėse kaip 2 000 gyventojų ekvivalento, susidarančių nuotekų iki 2023 m. būtų tvarkomos centralizuotu būdu.

**Vilniaus rajone
yra dvi
aglomeracijos
– Skaidiškių ir
Nemenčinės**

Dar 2019 m. inicijavome 1,3 mln. eurų vertės projektą „Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Skaidiškių aglomeracijoje“. Planuojama suprojektuoti ir pakloti 6,88 km nuotekų tinklų ir 3,24 vandentiekio, suteikiant 253 gyventojams galimybę prisijungti prie

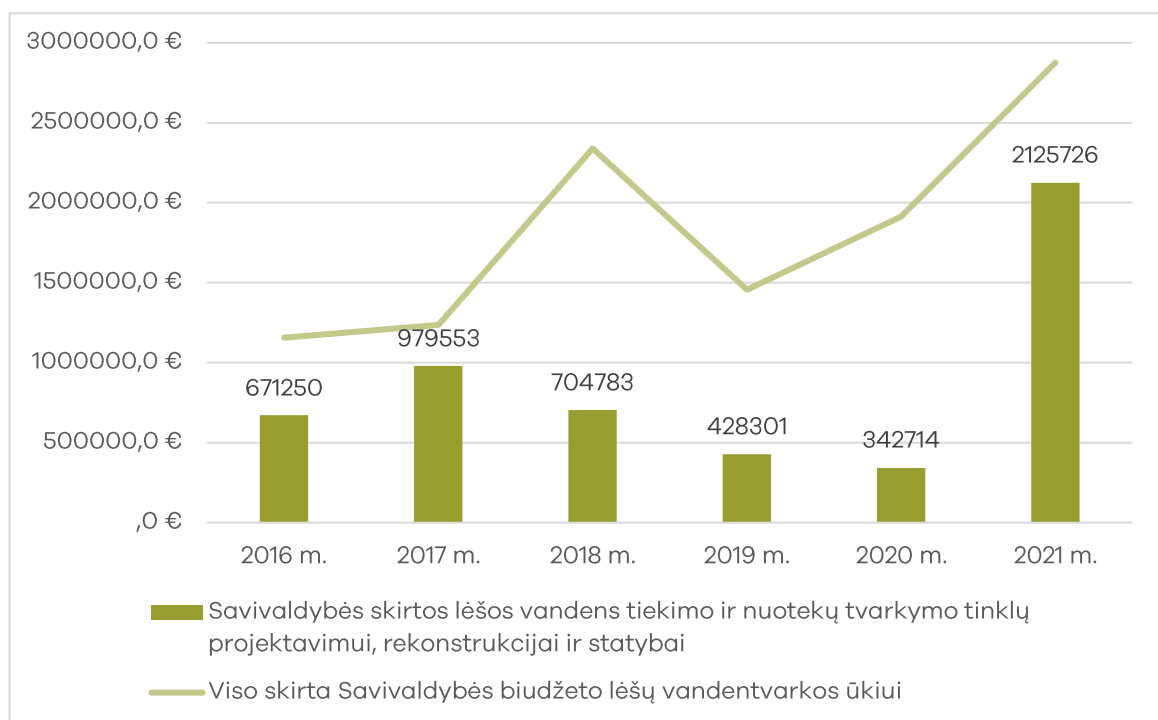
centralizuotų nuotekų tinklų ir 90 gyventojų – prie vandens tiekimo tinklo. 2021 m. Savivaldybė papildomai skyrė per 125 tūkst. eurų Skaidiškių aglomeracijos (Skaidiškių k. ir Rudaminos k.) vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklams projektuoti, vandentiekiiui sužiedinti ir atvadams prijungti, taip suteikdama galimybę dar 131 vartotojui prisijungti prie centralizuotų nuotekų tvarkymo tinklų. UAB „Nemėžio komunalininkas“ nuosavų lėšų indėlis Skaidiškių aglomeracijos tinklų plėtrai sudarys apie 580 000 eurų.

2021 m. Savivaldybė inicijavo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtros Nemenčinės m. sen., Nemenčinės m., Nemenčinės sen., Pučkalaukio k. ir Šatrininkų sen., Grigaičių k. dalyse įgyvendinimą, pavesdama UAB „Vilniaus vandenys“ teikti paraišką ES paramai gauti ir priskirdama Grigaičių k. dalį prie Vilniaus nuotekų valymo aglomeracijos ribų.

Projektui įgyvendinti (iki 2023 m.) numatytas maksimalus 4 mln. eurų finansavimas iš Savivaldybės biudžeto (finansuojama 10 proc. tinkamų nuotekų tinklų statybos išlaidų ir

netinkamos finansuoti išlaidos bei 100 proc. vandentiekio tinklų statybos išlaidų). 2021 m. vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtrai Nemenčinės aglomeracijoje ir Grigaičių k. skirta 1,6 mln. eurų.

Nemenčinės m. ir Pučkalaukio k. planuojama preliminariai pakloti 8,5 km vandentiekio ir 8,7 km nuotekų surinkimo tinklų, Grigaičių k. – 9 km vandentiekio ir 9,8 km nuotekų surinkimo tinklų. Sudarysime galimybes prie vandentiekio ir nuotekų tinklų prisijungti Nemenčinės m. ir Pučkalaukio k. preliminariai 266 gyventojams; Grigaičių k. – 411 gyventojų. Tęsiame investicinio projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Galgių k.“ įgyvendinimo darbus. Bendra numatyta projekto vertė – beveik 3 mln. eurų.

36 pav. VRSA skirtos lėšos visam vandentvarkos ūkiui ir vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklams projektuoti /plėtrai/ 2016-2021 m.

Džiaugiamės įgyvendintais I ir II vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtros etapais, kurių metu paklota 17,5 km nuotekų tinklų ir 15,1 km vandentiekio, bei 2021 m. birželio mėn. suteikta galimybė 972 gyventojams prisijungti prie centralizuotų tinklų ir gauti kokybiškas vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo paslaugas. Taip pat 2020 m. inicijuotas III vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūros plėtros etapas, kuriam patvirtintas finansavimas. 2021 m. vyko vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų projektavimas Galgių gyvenvietės Vakario, Aušros, Vakarinės bei Centrinės gatvėse. III etape planuojama pakloti 1,43 km vandens tiekimo ir 1,14 km nuotekų surinkimo tinklų, taip sudarant galimybę ne mažiau kaip 53 gyventojams prisijungti prie centralizuotų tinklų.

Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklams projektuoti, rekonstruoti ir statyti 2021 m. Savivaldybė skyrė daugiau kaip 2,1 mln. eurų.

Nuotekų valymo įrenginių projektavimas, statyba ir rekonstrukcija

- 2021 m. nuotekų valymo įrenginiams projektuoti, statyti bei rekonstruoti Savivaldybė skyrė **beveik pusę milijono eurų**.
- Baigta naujų nuotekų valymo įrenginių statyba Buivydžių sen., Punžonių k.
- Pradėta Šatrininkų sen., Vėliučionių k. nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija.

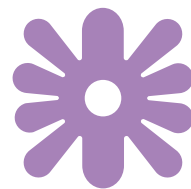
1. Vėliučionių k. nuotekų valymo įrenginių statybos darbams – 381 392 eurai;
2. Punžonių k. nuotekų valymo įrenginių statybai užbaigti – 25 632 eurai;
3. Bezdonių nuotekų valymo statybai užbaigti – 21 700 eurų;
4. Kalviškių k. nuotekų valymo įrenginių statybai užbaigti – 20 942 eurai.

Vandens gerinimo įrenginių ir vandens gręžinių įrengimas/ rekonstrukcija. Savivaldybė toliau vykdė vandens gerinimo įrenginių bei vandens išgavimo gręžinių įrengimą įvairiose gyvenvietėse, taip didindama tinkamą bei kokybišką teikiamų paslaugų prieinamumą. Iš viso iš Savivaldybės biudžeto lėšų 2021 m. buvo skirta 256 793 eurai vandens gerinimo įrenginiams ir vandens gręžiniams įrengti/ rekonstruoti.

1. Vandens gerinimo įrenginių Valčiūnų k. (Juodšilių sen.) rekonstrukcijai – 120 000 eurų;
2. Vandens gręžinio, gerinimo įrenginių įrengimui Astikų g. (Pilaitės sen.) – 69 418 eurų;
3. Vandens gerinimo įrenginių Dūkštų k. (Dūkštų sen.) kapitaliniam remontui – 34 700 eurų;
4. Vandens gerinimo įrenginių Gudelių k. (Maišiagalos sen.) kapitaliniam remontui – 29 850 eurų.

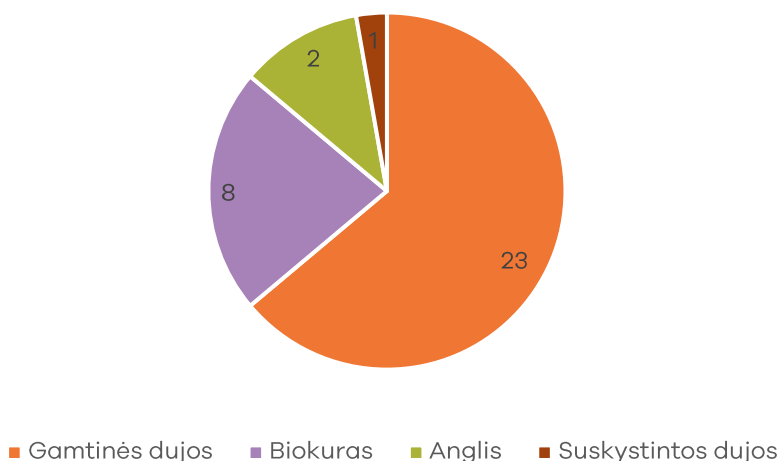
Šilumos ūkis

	UAB „Nemėžio komunalininkas“	UAB „Nemenčinės komunalininkas“	Iš viso
Aptarnaujamų katilinių skaičius	13	21	34
Katilinių paskirstymas pagal naudojamą kurą	10 – gamtinės dujos 2- biokuras (medžio granulės) 1 – naftos suskystintos dujos	13 – dujomis 6 – biokuras 2 – anglis (Paberžės mokykla ir Didžiųjų Kabiškių k.)	23 – gamtinės dujos 8 – biokuras 1 – naftos suskystintos dujos 2 – anglis
Katilinės, rekonstruotos į	2 katilinės (Juodšilių ir Lavoriškių)	5 katilinės	7

biokurq nuo 2015 m.			
Investicijos į šilumos ūkį bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje nuo 2015 m.	3 mln. 113 tūkst. Eur: 2015 m. – 65 900 Eur 2016 m. – 262 000 Eur 2017 m. – 309 800 Eur 2018 m. – 298 700 Eur 2019 m. – 1 298 600 Eur 2020 m. – 622 500 Eur 2021 m. – 255 400 Eur	2 mln. 948 tūkst. Eur: 2015 m. – 313 411 Eur 2016 m. – 223 670 Eur 2017 m. – 461 000 Eur 2018 m. – 389 100 Eur 2019 m. – 426 110 Eur 2020 m. – 555 547 Eur 2021 m. – 578 820 Eur	6 061 000 Eur

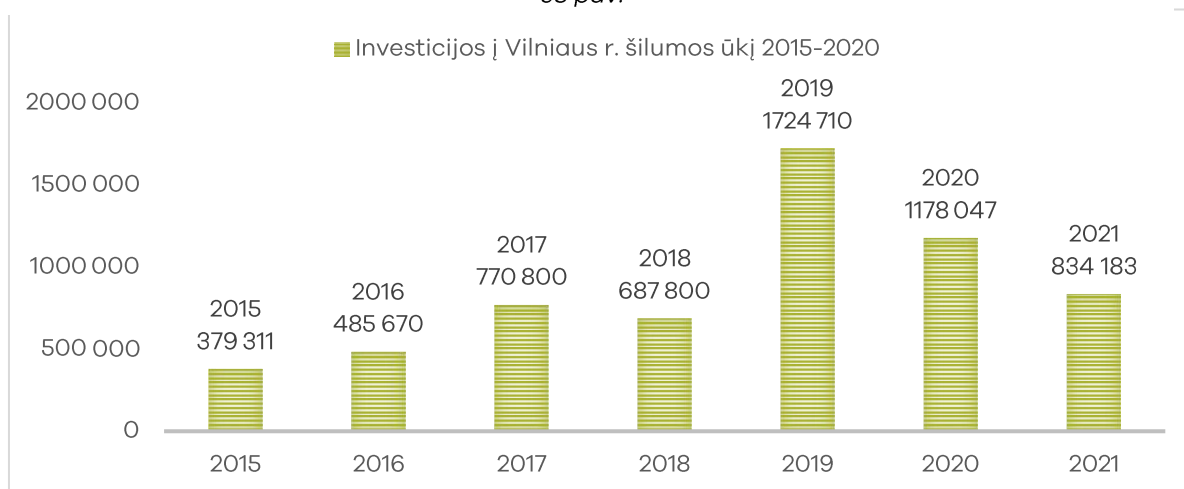
Katilinės pagal naudojamą kurą

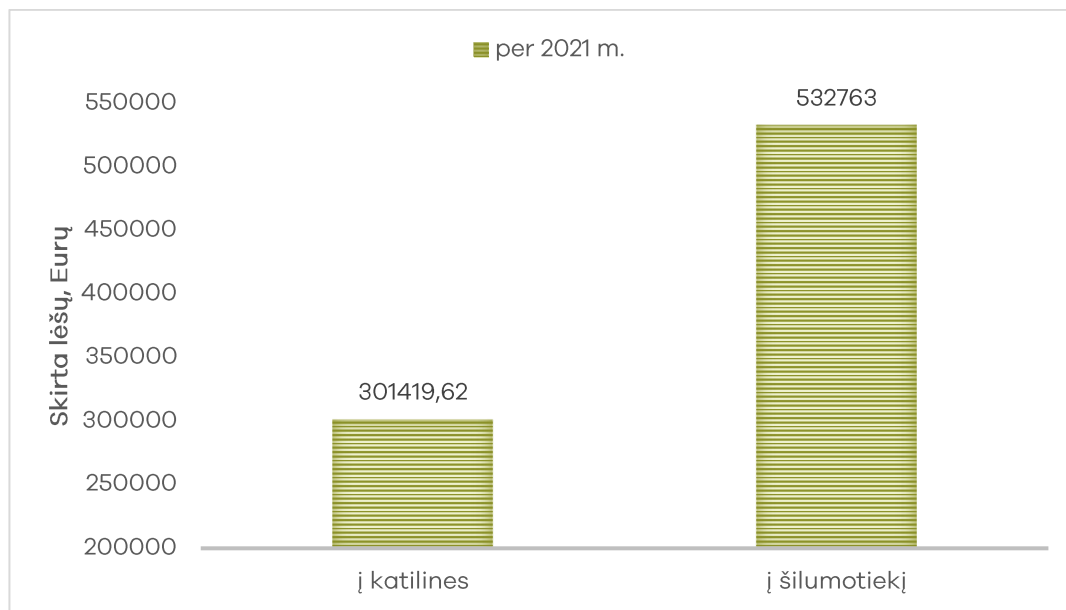
37 pav.

Vilniaus rajono savivaldybė nuolat investuoja į šilumos ūkio infrastruktūrą (katilines ir šilumotiekį), siekdama atnaujinti infrastruktūrą, kad būtų sumažinti šilumos nuostoliai

38 pav.

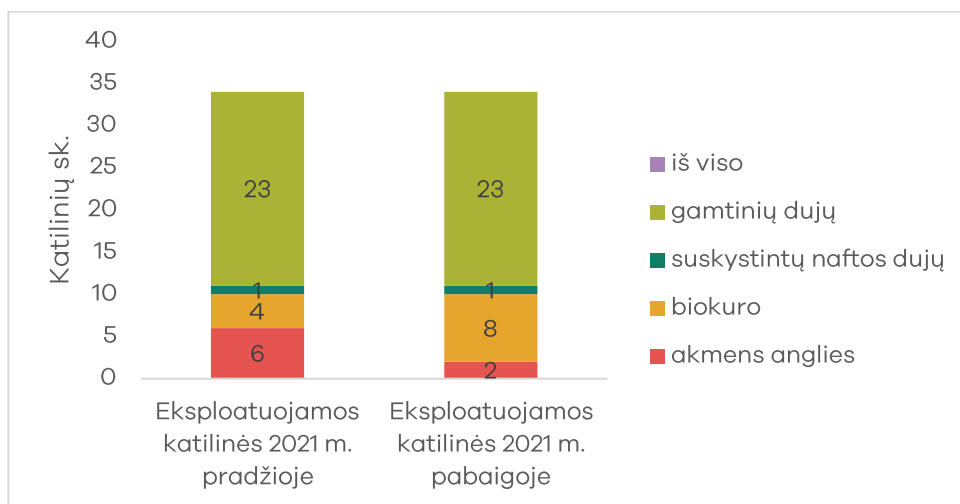

šilumotiekyje, sumažinti mokesčiai už šildymą šilumos vartotojams, tausojama aplinka, šilumos gamybai naudojant ekologiškesnį kurą. Savivaldybė 2021 m. į šilumos ūkio infrastruktūros modernizavimą investavo 834 tūkst. eurų (41 pav.), su Savivaldybės pagalba pavyko rekonstruoti (atnaujinti) 5 katilines ir apie 1,45 km šilumotiekio.

39 pav. Savivaldybės investicijos į šilumos ūkį

Rajone veikia 36 katilinės, kurių skaičius auga (ypač kūrenamų biokuru), dėl to galime užtikrinti nepertraukiamą ir ekologišką centralizuotą šilumos tiekimą didesniai Savivaldybės šilumos vartotojų skaičiui.

40 pav. UAB „Nemenčinės komunalininkas“ ir UAB „Nemėžio komunalininkas“ eksploatuojamose katilinėse deginamo kuro pasiskirstymas

Įgyvendintas planas rekonstruoti katilines (Bezdonių mstl., Paberžės, Pailgės ir Tuščiaulių kaimų), deginančias akmens anglis, jas pritaikant deginti biokurą.

Bendra savivaldybės 2021 m. skirta suma vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei šilumos tiekimo infrastruktūros statybai ir rekonstrukcijai sudaro 3 709 420 Eur. Didžiąją darbų atliko Savivaldybės uždarnosios akcinės bendrovės „Nemenčinės komunalininkas“ ir „Nemėžio komunalininkas“, organizuodamos komunalinio ūkio inžinierinės infrastruktūros statybos ir rekonstrukcijos darbus. Taip pat komunalinių paslaugų teikimo užtikrinimui įmonės bendrai investavo 390 000 eurų nuosavų lėšų.

Daugiabučių namų modernizavimas. Pagal Daugiabučių namų modernizavimo programą rajone atnaujinta 15 daugiabučių namų.

Daugiabučių namų, kuriuos planuojama renovuoti 2022 m., sąrašas:

Eil. Nr.	2021 m. baigti renovacijos projektai	Baigiami renovacijos projektai	Renovacijos projektai, kuriuos planuojama pradėti 2022 m.
1.	Parko g. 8, Buivydiškių k.	Sodų g. 30, Kalvelių k.	Rudaminos g. 17, Skaidiškių k.
2.			Parko g. 2, Buivydiškių k.
3.			Šv. Mykolo g. 7, Nemenčinės m.
4.			Šv. Mykolo g. 9, Nemenčinės m.
5.			Kelininkų g. 4, Nemėžio k.
6.	Sodų g. 33, Skaidiškių k.		Rudaminos g. 21, Skaidiškių k.
7.			Kelininkų g. 2, Nemėžio k.
8.			Statybininkų g. 1, Nemėžio k.
9.			A. Mickevičiaus g. 23, Juodšilių k.
10.			Švenčionių g. 39, Nemenčinės m.
11.			Sodų g. 38, Kalvelių k.

Lent. Daugiabučių namų renovacija Vilniaus r.

Keletas akimirkų iš 2021 m. įgyvendintų daugiabučių namų renovacijos projektų:

Daugiabučio namo adresas:	Informacija apie daugiabutį:		Įgyvendintos priemonės:
1. Parko g. 8, Buivydiškių k.	Statybos metai	1973	• Pertvarkyta šildymo sistema; • Pertvarkyta ventiliacijos sistema; • Apšiltintas stogas ir įrengta nauja stogo danga; • Pakeista lietaus nuotekų sistema; • Apšiltintas fasadas, sutvarkyta nuogrinda; • Įstiklinti balkonai; • Pakeistos bendrojo naudojimo lauko durys,
	Butų skaičius	18	
	Naudingas plotas, m ²	1385	
	Pastato energinio naudingumo klasė prieš renovaciją	E	
	Pastato energinio	C	

	naudingumo klasė po renovacijos		suremontuotos įėjimo laiptai, įrengtas pandusas; • Butuose ir kitose patalpose pakeisti langai; • Pakeista buitinių nuotekų sistema; • Pertvarkyta geriamojo vandens sistema; • Pakeista elektros instaliacija.
Daugiabutis prieš renovaciją:		Daugiabutis po renovacijos:	
			
Projekto vertė - 400 tūkst. eurų			
2. Sodų g. 33, Skaidiškių k.	Statybos metai	1988	• Pertvarkyta šildymo sistema; • Pertvarkyta ventiliacijos sistema; • Apšiltintas stogas ir įrengta nauja stogo danga; • Apšiltintas fasadas, sutvarkyta nuogrinda; • Įstiklinti balkonai; • Įrengtas pandusas; • Butuose ir kitose patalpose pakeisti langai.
	Butų skaičius	41	
	Naudingas plotas, m²	2268	
	Pastato energinio naudingumo klasė prieš renovaciją	E	
	Pastato energinio naudingumo klasė po renovacijos	C	
Daugiabutis prieš renovaciją:		Daugiabutis po renovacijos:	

Projekto vertė - 483 tūkst. eurų

Daugiabučių namų renovacija juda į priekį. Esant dideliame daugiabučių namų renovacijos poreikiui, Savivaldybė, atsižvelgdama į kvietimą teikti paraiškas daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) bei į Savivaldybės gyventojų susidomėjimą daugiabučių renovacija (pateiktas paraiškas Savivaldybei), norą pagerinti savo gyvenimo kokybę, ir toliau organizuoja daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) investicijų planų parengimą.

Savivaldybė 2022 metais planuoja įsigyti šių daugiabučių namų modernizavimo investicijų planų parengimo paslaugas:

1. Sodų g. 18, Kalvelių k., Kalvelių sen.,
2. Sodų g. 32, Kalvelių k., Kalvelių sen.,
3. Kooperatyvo g. 4A, Nemėžio k., Nemėžio sen.,
4. Pakrantės g. 8, Nemenčinės m.,
5. Gamyklos g. 16, Raudondvario k., Nemenčinės sen.

Savivaldybė finansuoja net iki 70 proc. remonto darbų kainos. 2021 m. patvirtinome

Siekdami pagelbėti
daugiabučių gyventojams
remontuoti namus,
sutvarkyti šildymo
sistemas, skyrėme
rekordiškai didelę paramą
– beveik 305 tūkst. eurų

ypatingai daug paraiškų – net 34 daugiabučių
namų butų savininkai gavo finansavimą namo
bendrojo naudojimo objektų remontui.
Suremontuota 12 stogų, 6 namų sienos, 15 laiptinių,
6 namų inžinerinės sistemos. Šios priemonės
leidžia

gyventojams
sutaupyti, nes
apšiltinus stogus
ir sienas,
atnaujinus

Gyventojai vis
aktyviau
naudojasi
Savivaldybės
parama

šildymo sistemas, mažėja mokesčiai už komunalines
paslaugas, o laiptinių remontas gražina gyvenamąją
aplinką.

2017-2021 m. finansine parama pasinaudojo 80 rajono daugiabučių namų butų savininkai, kuriems skirta beveik 600 tūkst. eurų.

Atliekų tvarkymas. Savivaldybė dengia dalį mokesčio už atliekų tvarkymą (1 ct už 1 kv. m. per mėnesį lengvata) visiems Vilniaus rajono

gyvenamosios paskirties objektų savininkams, neturintiems įsiskolinimo už atliekų tvarkymą praėjusiais metais. Taip pat taikome lengvatas senatvės pensijos amžiaus sulaukusiems ir neįgaliesiems asmenims. Vienas gyvenantis pensininkas moka net 70 proc., o du – perpus mažesnes sąskaitas. 2021 m. atliekų tvarkymo lengvatoms VRSA skyrė apie 500 000 eurų.

Vienam gyventojui tenkančių atliekų kiekis auga. 2021 m. mišriųjų atliekų surinkta apie 34 500 t už beveik 2 mln. eurų.

Vilniaus rajone dukart per metus vykdomas stambiųjų ir pavojingų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu. Apvažiavimo būdu 2021 m. UAB „Nemenčinės komunalininkas“ surinko 102,96 t buityje susidariusių stambiųjų atliekų už 16 240 eurų, o „Nemėžio komunalininkas“ – 257,46 t stambiųjų atliekų už 24 164 eurų bei 1,925 t pavojingų atliekų.

Gyventojai nuolat yra raginami naudotis Vilniaus rajone veikiančiomis trimis didelio gabarito atliekų priėmimo aikštelėmis (Grikienių k., Sudervės sen., Pakryžės k., Sužionių sen., Vėliučionių k., Šatrininkų sen.), kuriose galima atiduoti didelio gabarito, padangų, statybos ir griovimo, elektros ir elektroninės įrangos atliekas.

Vilniaus rajono savivaldybė yra sudariusi sutartį dėl komunalinių atliekų sistemą papildančių apmokestinamųjų gaminių ir alyvos atliekų surinkimo sistemos. Kaip ir kiekvienais metais šių metų spalio 25 ir 26 d. iš Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų buvo nemokamai renkamos šios susikaupusios ir aplinkai pavojingos atliekos: automobilių akumulatoriai, automobilių amortizatoriai, automobilių kuro, tepalo ir oro filtrai, panaudota alyva, baterijos (galvaniniai elementai), padangos. Tokiu būdu iš gyventojų nemokamai buvo surinkta 6,262 t netinkamų naudoti padangų bei pavojingų atliekų.

Vilniaus rajono savivaldybės gyventojų požiūris į rūšiavimą keičiasi, kiekvienais metais atsiranda vis daugiau norinčiųjų rūšiuoti atliekas. Vis daugiau gyventojų užsako rūšiavimo konteinerius. Kas mėnesį išdalinama apie 150 vnt. rūšiavimo konteinerių komplektų.

Savivaldybė įgyvendina projektą, pagal kurį planuoja įrengti konteinerines aikšteles. Aikštelėse planuojama pastatyti ne tik komunalinių atliekų surinkimo, bet ir konteinerius atliekoms rūšiuoti. Naujos aikštelės bus praktiškesnės, jų - išvaizda estetiškesnė. Taip į rajono gatves įnešime daugiau švaros ir patrauklumo.

Projektas suskaldytas į 5 atliekų aptarnavimo zonas pagal seniūnijas. 1, 2, 3, 4 zonų projektavimo darbai eina į pabaigą, rengiami dokumentai rangos darbams pirkti, jau buvo nupirkti 5 zonos projektavimo darbai. Tikimės, kad 2022 m. gyventojai jau galės naudotis kai kuriomis naujomis konteinerių aikštelėmis.

VIII. SOCIALINIS RŪPINIMASIS GYVENTOJAIS

Vilniaus rajono savivaldybė yra itin socialiai orientuota. Rajone efektyviai veikia platus socialinių įstaigų tinklas, teikiantis įspūdingą paslaugų spektrą:

1. Nemenčinės neįgaliųjų dienos užimtumo centras
2. Paberžės socialinės globos namai
3. Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras
4. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko krizių centras
5. Vilniaus rajono šeimos ir vaiko gerovės centras
6. Vilniaus rajono socialinių paslaugų centras, o
7. 2021 m. tinklą papildė ir **septintoji įstaiga – Kuosinės socialinės globos namai**, teikiantys ilgalaikę ir trumpalaikę socialinę globą nesavarankiškiems / iš dalies savarankiškiems senyvo amžiaus asmenims, esant galimybei, ir asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra.

2021 m. paslaugos čia buvo teikiamos 24 asmenims, tam panaudota 274 tūkst. eurų, iš kurių net 246 tūkst. eurų – tai Savivaldybės lėšos.

2021 m. buvo vykdomi įstaigų, rajone steigiamų pagal Savivaldybės inicijuotą projektą „Bendruomeninių apgyvendinimo bei užimtumo paslaugų asmenims su proto ir (arba) psichikos negalia plėtra Vilniaus rajone“, projektavimo darbai.

Beveik 1,9 mln. eurų vertės projekto metu numatoma dviejų naujų grupinio gyvenimo namų, kuriuose bus apgyvendinti proto ir (arba) psichikos negalią turintys darbingo amžiaus asmenys, statyba bei Dienos užimtumo centro ir socialinių dirbtuvių statyba (toliau SD/DUC), kur paslaugų tikslinė grupė yra bendruomeninės apgyvendinimo paslaugas gaunantys asmenys bei kiti rajono gyventojai su proto ar psichine negalia. Iš viso 32 vietos. Projektą numatoma baigti 2023 m.

2021 metais buvo **nemokamai maitinama** 3913 mokinių, tam panaudota 953,1 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų produktų išlaidoms padengti.

Parama mokinio reikmenims įsigyti buvo teikiama pinigais ir nepinigine forma, jeigu mokinio šeima patiria socialinę riziką.

Paramos mokinio reikmenims palyginimas:

Metai	Gavėjų skaičius	Išlaidos (tūkst. Eur)
2015	2576	117,47
2016	1985	113,15
2017	1599	91,14
2018	1863	106,08
2019	1857	141,0
2020	1865	144,9
2021	1688	134,7

Piniginė socialinė parama 2021 metais buvo teikiama tik įvertinus gaunamų pajamų dydį. Nustatant teisę į piniginę socialinę paramą, nuosavybės teise turimas turtas buvo nevertinamas laikotarpiu nuo įstatymo įsigaliojimo paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir paskelbto karantino metu. Ši nuostata galios dar 6 mėnesius po paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir paskelbto karantino atšaukimo. Socialinę pašalpą turi teisę gauti šeimos, kurių vidutinės mėnesio pajamos vienam asmeniui yra mažesnės už valstybės remiamas pajamas.

Metai	Asmenų (vidutiniškai per mėn.)	Panaudota lėšų (tūkst. Eur)	Socialinės pašalpos gavėjų skaičius nuo gyventojų skaičiaus Vilniaus r. (proc.)
2015	4270	3159,00	4,40
2016	3370	2473,89	3,47
2017	2711	2274,45	2,79
2018	2491	2604,13	2,60
2019	2369	2361,88	2,30
2020	1963	2133	1,86
2021	2853	3583,2	2,66

Piniginės socialinės pašalpos gavėjų skaičius ir panaudotos lėšos nuo 2015 m.

Socialinės paslaugos. Socialinės paslaugos buvo teikiamos ne tik tradiciniu tiesioginio kontakto būdu, bet ir nuotoliniais, iš dalies nuotoliniais, nekontaktiniais būdais.

Vyresnio amžiaus, vieniši, neįgalūs rajono gyventojai tapo labiausiai pažeidžiama socialine grupe. Jei jų artimieji dėl kokių nors priežasčių negalėjo senoliams ir neįgaliesiems padėti apsirūpinti maistu, vaistais, pasirūpinti kitais jų kasdieniais poreikiais, jei artimųjų nėra ar jie išvykę, pagalbą teikė seniūnijų ir socialinių paslaugų įstaigų socialiniai darbuotojai.

Nenutrūko paslaugų teikimas ir socialinių paslaugų įstaigose. 2021 m. Savivaldybė jų veiklai užtikrinti ir paslaugoms teikti skyrė iš savo biudžeto beveik 2,6 mln. eurų.

Dienos socialinė globa institucijoje. Ši paslauga Vilniaus rajone teikiama Nemenčinės neįgaliųjų dienos užimtumo centre ir 6 suaugusiems neįgaliesiems dienos socialinės globos paslaugas savivaldybė finansavo ne savivaldybės pavaldumo įstaigose.

Nuo 2019 m., vertinant gavėjų socialinių paslaugų poreikius, nustatyta, kad didėja poreikis dienos socialinės globos paslaugoms asmens namuose, tačiau ne visiems gavėjams yra būtinos slaugos paslaugos. Būtent dėl šios priežasties Juodšilių seniūnijos bendruomenės socialinių paslaugų centras lygiagrečiai su Integralia pagalba pradėjo teikti ir atskirai dienos socialinę globą.

2021 m. *integrali pagalba* buvo teikiama 66 gavėjams, iš jų 14 naujų paslaugų gavėjams. Nuo projekto pradžios, t. y. nuo 2017-01-01 iki 2021-12-31 įskaitytinai, integralios pagalbos paslaugas gavo 105 paslaugų gavėjai. Vilniaus rajono savivaldybė 2021 m. šioms paslaugoms panaudojo 384,08 tūkst. eurų, iš kurių 62,19 tūkst. eurų – valstybės biudžeto lėšos, 166,38 tūkst. eurų – Savivaldybės biudžeto lėšos ir 155,51 tūkst. eurų – ES lėšos.

2021 m. dienos *socialinė globa asmens namuose* buvo teikiama 7 gavėjams. Vilniaus rajono savivaldybė 2021 metais šioms paslaugoms panaudojo 40,97 tūkst. eurų, iš kurių 29,97 tūkst. eurų – Savivaldybės biudžeto lėšos.

Trumpalaikė socialinė globa. 2021 metais Socialinės rūpybos skyrius priėmė 7 sprendimus dėl šios paslaugos skyrimo suaugusiems asmenims su negalia.

Ilgalaikė socialinė globa. Poreikis šiai paslaugai gauti, ypač suaugusiems asmenims su negalia, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis bei specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) ar slaugos poreikis dėl proto negalios ir (ar) psichikos sutrikimų, nuolat auga.

2021 m. Socialinės rūpybos skyrius priėmė 83 sprendimus dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų *suaugusiems asmenims su negalia*, t. y. 33 sprendimais daugiau negu 2020 m.

2021 m. ne savivaldybės pavaldumo įstaigose ilgalaikės/trumpalaikės socialinės globos paslaugas gavo 172 asmenys, iš jų 71 suaugęs asmuo su negalia ir 101 senyvo amžiaus asmuo, kuriems nustatytas specialusis poreikis.

2021 m. už suteiktas socialinės globos paslaugas Vilniaus rajono savivaldybė socialinės globos paslaugas teikiančioms institucijoms sumokėjo 1679,2 tūkst. eurų, iš kurių 876,04 tūkst. Eur – valstybės biudžeto lėšos ir 803,16 tūkst. eurų – Savivaldybės biudžeto lėšos.

Siekiant *neįgaliųjų savarankiškumo ir socialinės integracijos*, neįgaliesiems pagal jų poreikius yra pritaikomas būstas ir gyvenamoji aplinka. 2021 m. būsto pritaikymui

suaugusiems neįgaliesiems buvo panaudota 123,03 tūkst. eurų, iš jų: 72,26 tūkst. eurų – iš valstybės biudžeto lėšų, 50,76 tūkst. eurų – iš Savivaldybės biudžeto.

Iš viso buvo pritaikyti 12 suaugusių neįgaliųjų būstų: įrengti 2 neįgaliųjų keltuvai, pritaikyti įėjimai į būstą (įrengti pandusai arba nupirkτος teleskopinės mobilios rampos), pritaikyti vonios kambariai neįgaliųjų higieniniams poreikiams tenkinti, įrengti 3 biologinių nuotekų valymo sistemų įrenginiai bei takeliai nuo namų iki automobilio stovėjimo vietos.

Vaikų su sunkia negalia būsto pritaikymui 2021 m. buvo panaudota 25,34 tūkst. eurų (24,15 tūkst. – valstybės ir 1,19 tūkst. – Savivaldybės lėšos). Už šias lėšas buvo pritaikyti būstai 8-iesiems vaikams su sunkia negalia. Be to, buvo kompensuojamos vaikų sensorinių priemonių įsigijimo išlaidos.

2021 m. neįgalieji noriai rinkosi galimybę savarankiškai pritaikyti būstą ir gauti patirtų išlaidų kompensaciją. Šia galimybe pasinaudojo 3 neįgalieji (iš jų 1 vaikas), kurie buvo įrašyti į 2021 metų neįgaliųjų būsto pritaikymo eilę, ir 4 neįgalieji (iš jų 1 vaikas), kurie dar laukia savo eilės, o kompensacija bus išmokama iš karto, kai jų būstas bus įrašytas į einamųjų metų pritaikomų būstų sąrašą.

Socialinės paslaugos šeimai ir vaikui. Vykdydama institucinę globos pertvarką, Vilniaus rajono savivaldybė taip pat įgyvendina projektą „**Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklų plėtra Vilniaus rajone**“. 2020 m. pasirašyta sutartis dėl projekto finansavimo. Projektą sudaro dvi atskiros veiklos:

– Siekiama pertvarkyti socialines įstaigas taip, kad be tėvų globos likę vaikai augtų mažomis grupėmis ir kur kiekvienam vaikui būtų skiriamas individualus dėmesys. Toks įstaigų decentralizavimas sudaro galimybes augti aplinkoje, kuri yra artima šeimos aplinkai. Planuojama įsigyti 2 gyvenamosios paskirties namus Nemenčinės m. ir įkurti juose **Bendruomeninius vaikų globos namus** 16 vaikų, kur jiems bus sudaryta galimybė pėsčiomis pasiekti ugdymo įstaigas bei aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime. Taip bus pasiektas tikslas pereiti nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų. Projekto vertė – 360 tūkst. eurų, iš jų 304 tūkst. eurų ES parama. Projektą ketinama baigti 2022 m. Šiuo metu dėl vieno namo įsigijimo yra pasirašyta preliminarioji sutartis. Kitam namui įsigyti yra vykdomi pirkimai.

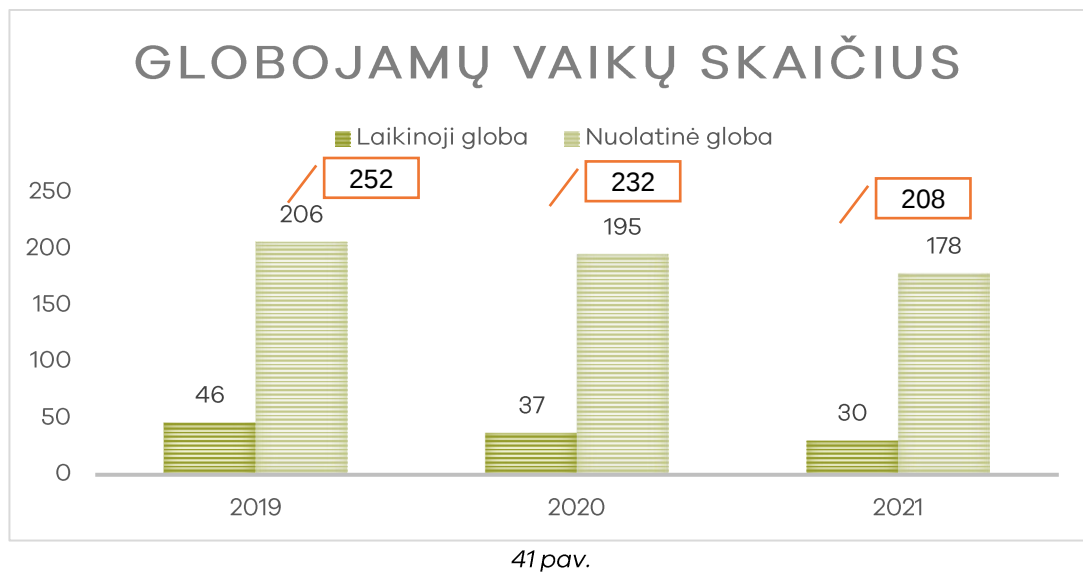
– Šiuo metu **Vaikų dienos centrą Nemenčinėje** lanko 20 nuolatinių lankytojų. Įgyvendinus projektą, planuojama, kad lankytojų skaičius padidės iki 30. Projekto vertė – beveik 250 tūkst. eurų, iš jų 108 tūkst. eurų finansuoja ES. Vykdomi rangos darbai. Planuojama, kad nauju vaikų dienos centru lankytojai galės džiaugtis 2022 m. II pusmetyje.

Vilniaus rajono savivaldybė inicijavo projektą **Bendruomeninių vaikų globos namų rekonstrukcija/remontas** Rukainių sen., Rukainių k., Mokytojų g. 5A. Rangos darbai prasidėjo 2021 m. rudenį. 2022 m. planuojame įkurti bendruomeninius vaikų gyvenimo namus, kuriuose galės apsigyventi iki 6 vaikų. Pats pastatas ir jame esančios patalpos bus atnaujinti, apšiltinti bei pritaikyti žmonėms su negalia. Bus įrengiamos pavėsinė, stoginė,

vaikų žaidimo aikštelė, sklypas bus aptveriamas segmentine tvora. Projekto vertė – apie 180 tūkst. eurų.

Jau ketvirtus metus stebime tendenciją, pagal kurią iš šeimų paimama mažiau vaikų. 2021 m. laikinoji priežiūra paskirta 68 vaikams, iš jų 43 vaikams laikina priežiūra nutraukta, vaikai grąžinti į šeimą.

Vilniaus rajone pastebima ir kita džiuginanti tendencija: mažėja globojamų vaikų, laikinai netekusių tėvų globos, skaičius (43 pav.).

Siekdama pritraukti kuo daugiau budinčių globotojų, Savivaldybė ženkliai (net apie 30 proc.) padidino atlygį budintiems globotojams už laikinai tėvų globos netekusio vaiko priežiūrą:

- už kiekvieną budinčio globotojo šeimoje apgyvendintą vaiką:
buvo – po 0,25 MMA
dabar – po 0,75 MMA;
- už kiekvieną budinčio globotojo šeimoje apgyvendintą vaiką iki 3 m. ir neįgalų vaiką:
buvo – po 0,5 MMA
dabar – po 1,0 MMA;
- anksčiau nebuvo numatytas atlygio didinimas už prižiūrimą paauglį nuo 12 m. Dabar mokama 1 MMA;
- taip pat papildomai mokama 120 eurų vienkartinė išmoka budinčiam globotojui, prižiūrinčiam vaiką, atsidūrusį krizinėje situacijoje;
- budinčiam globotojui, nepriklausomai nuo prižiūrimų vaikų, mokama 1 minimali mėnesinė alga per mėnesį.

Budintis globotojas – tai asmuo, kuris laikinai likusį be tėvų globos vaiką prižiūri savo namuose, natūralioje šeimos aplinkoje, užtikrindamas jam fizinį ir emocinį saugumą, ugdymąsi, auklėjimą, atliepia vaiko poreikius ir suteikia kasdienę priežiūrą. Šių žmonių veikla be galo svarbi ir prasminga.

Vaikų dienos centrai. Nuo 2021 m. pradžios vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas turi teisę teikti tik tie vaikų dienos centrai (toliau – VDC), kurie teikė prašymus dėl akreditavimo. Vilniaus rajone sėkmingai buvo akredituoti ir paslaugas turi teisę teikti 9 vaikų dienos centrai, iš jų: septynių nevyriausybinių organizacijų VDC ir dviejų biudžetinių įstaigų VDC. Finansavimą skyrė ir Savivaldybė. Pagal ministro įsakymą savivaldybės privalėjo skirti 1 vaikui per mėnesį ne mažiau nei 27,50 eurų ir tik nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) vaikų dienos centrams. Vilniaus rajono savivaldybė priėmė sprendimą skirti vienam vaikui per mėnesį 30 eurų nevyriausybinių organizacijų VDC. 2021 metams Savivaldybė iš biudžeto NVO VDC skyrė per 51 tūkst. eurų. 2021 m. pabaigoje prašymus leisti teikti vaikų dienos socialinės priežiūros paslaugas pateikė dar viena NVO, kuri Vilniaus rajono teritorijoje paslaugas teiks dar dviejuose VDC. Nuo 2022 m. sausio 1 d. Vilniaus rajone paslaugas teiks iš viso 11 VDC, paslaugas gaus 217 vaikų. 2021 metai buvo pirmieji, kai buvo dirbama su VDC po akreditacijos suteikimo.

Savivaldybė, siekdama užtikrinti prieinamas paslaugas šeimoms, tęsia projektą „Kompleksinės paslaugos Vilniaus rajono šeimoms“. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Vilniaus rajono šeimoms gauti nemokamas kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, padedant šeimai įveikti įvairias iškilusias krizes. Projekte teikiamos kompleksinės paslaugos Vilniaus rajono šeimoms: pozityvios tėvystės mokymai, psichologų konsultacijos, sociokultūriniai užsiėmimai, mediacijos paslaugos, asmeninio asistento negalių turintiems asmenims paslauga, vaikų priežiūra, sociokultūriniai užsiėmimai. Nuo projekto pradžios 2018 m. kompleksines paslaugas gavo 1 320 rajono gyventojų.

IX. SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA

Vilniaus rajono savivaldybė ženkliai prisideda prie **valstybinių kelių Bukiškis–Sudervė–Dūkštos ir Naujoji Vilnia–Rudamina–Vaidotai** gerinimo finansavimo – šie kelio ruožai bus saugesni ir patrauklesni gyventojams. Už valstybinių kelių remontą ir priežiūrą yra atsakinga VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija, tačiau Savivaldybei prisidėjus prie šių kelio ruožų projektų finansavimo, šie projektai bus greičiau pradėti įgyvendinti, o tai reiškia, kad gyventojai greičiau džiaugsis pagerinta kelio infrastruktūra. Gyventojų patogumui bus atnaujinta kelio danga, įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai. Planuojamas daugiau kaip 8 km kelio Bukiškis–Sudervė–Dūkštos atkarpos kapitalinis remontas. Šiame ruože taip pat bus įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai, apšvietimas bei lietaus vandens nuvedimas.

Projektas bus įgyvendinamas 3 etapais. Iš pradžių bus vykdomi Bukiškis–Sudervė–Dūkštos ruožo nuo 0,830 (6070218; 576380) iki 3,788 (6071189; 573859) km darbai, paskui – ruožo nuo 7,297 (6071842; 570531) iki 8,984 (6072290; 568940) km ir ruožo nuo 3,788 (6071189; 573859) iki 7,297 (6071842; 570531) darbai. Savivaldybė prisidės prie projekto 2 etapų finansavimo ir skirs iki 400 tūkst. eurų. Darbus planuojama įgyvendinti artimiausiais metais. Prie šio projekto įgyvendinimo ženkliai prisidėjo LR Seimo narė Rita Tamašiūnienė.

Tvarkant kelio ruožą **Naujoji Vilnia–Rudamina–Vaidotai**, I etape bus atnaujintos ir išplatintos nuvažos prie Rudaminos turgavietės, kurios sudarys patogesnes susisiekimo sąlygas su rekonstruojama turgaviete. II etape kelio ruože nuo 13,190 iki 14,450 km bus atliktas kapitalinis remontas: suremontuota kelio danga, įrengta lietaus nuotekų nuleidimo sistema, įrengti ir suremontuoti takai bei pėsčiųjų perėjimo (-ų) per kelią organizavimo priemonės. Siekdama pagerinti sąlygas šiame kelio ruože, Savivaldybė iš biudžeto skirs lėšų, kurios bus patikslintos parengus techninį darbo projektą. Statybos darbai planuojami artimiausiais metais.

Šiuo metu atnaujinamas kelio ruožas **Vilnius–Šumskas**. Projekto „Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 101 Vilnius–Šumskas, ruožo nuo 27,610 iki 29,840 km atnaujinimas“ įgyvendinimo metu bus suremontuota važiuojamoji dalis, įrengti takai bei lietaus nuotekų ir apšvietimo tinklų sistemos. Bendra projekto vertė siekia apie 2,3 mln. eurų. Atnaujinimo darbus vykdys ir finansuos VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija, o Vilniaus rajono savivaldybė skirs beveik pusę milijono eurų takams, lietaus nuotekų ir apšvietimo tinklams įrengti. Projektą planuojama baigti dar 2022 m.

Nesvyžiaus gatvės rekonstrukcija. Vilniaus rajono savivaldybė pasirašė trišalę bendradarbiavimo sutartį su VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija ir Vilniaus miesto savivaldybe „Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A2 Vilnius–Panevėžys ruože nuo 9,276 km iki 10,238 km tunelinio pravažiavimo, jungiamųjų kelių bei pėsčiųjų viaduko projektavimas ir statyba“. Pagal ją iki 2023 m. yra numatytas Avižienių sen. Bukiškio k. Nesvyžiaus g. rekonstrukcijos techninio darbo projekto parengimas. Statybos darbus numatoma baigti artimiausiais metais.

2021 m. iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų buvo finansuojami šie objektai:

2021 m. objektai, finansuojami iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų	Skirta, eurų
Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų paskirstymas pagal seniūnijas vietiniams keliams tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti	5253700,00
Iš viso panaudota:	5201455,34
Rezervo finansavimo lėšos:	
Pagirių sen., Pagirių k., vietinės reikšmės privažiuojamasis kelias nuo valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 202 Vaidotai–Baltoji Vokė, kuriam suteiktas Durpių gatvės pavadinimas, iki Pagirių pramonės parko	849100,00
Iš viso panaudota:	849100,00
Iš viso:	6102800,00
Iš viso panaudota:	6 050 555,34

2021 m. įrengta/suremontuota šaligatvių, atnaujinta asfaltbetonio dangų, išasfaltuota žvyrkelių:

Finansavimo šaltinis	Šaligatvių įrengimas/atnaujinimas, km	Atnaujinta asfaltbetonio danga, km	Žvyrkelių asfaltavimas, km
----------------------	---------------------------------------	------------------------------------	----------------------------

Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos	2,091	1,810	11,981
Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės bei savivaldybės biudžeto lėšos	1,632	1,652	5,434
Susisiekimo komunikacijų statybos, rekonstravimo ir remonto, dalyvaujant fiziniams ir/arba juridiniams asmenims programos lėšos	-	-	2,066
Iš viso:	3,723	3,462	19,481

- įrengėme/suremontavome šaligatvių – 3,723 km
 - atnaujinome asfaltbetonio dangos– 3,462 km
 - įrengėme naują asfaltbetonio dangą ant žvyro dangos – 19,481 km

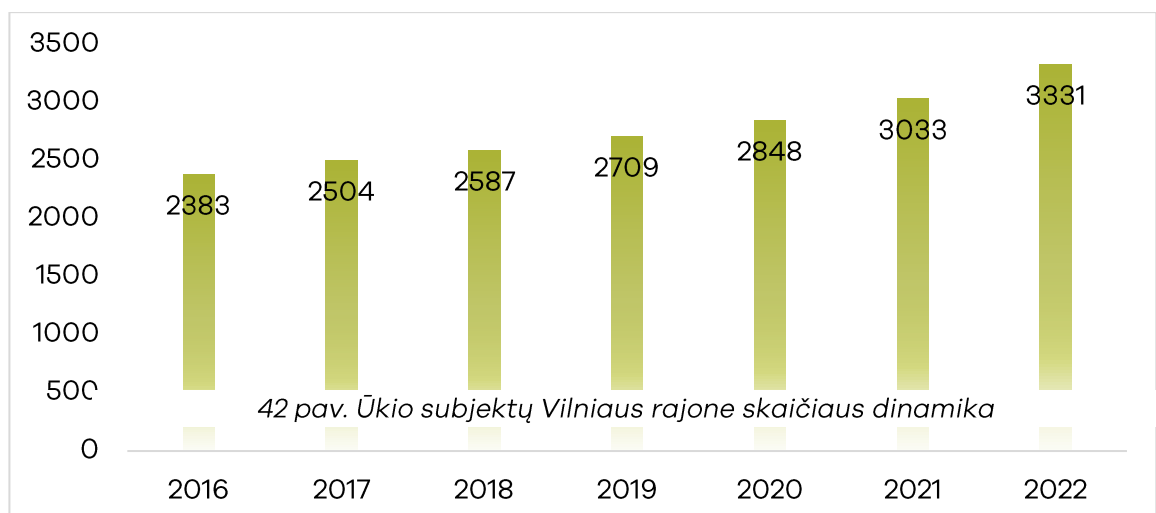
Kelių/gatvių ilgis – 2525,989 km

Iš jų su asfaltbetonio danga – 568,067 km (22,5 proc.)

X. EKONOMINIAI RODIKLIAI IR VERSLO APLINKA

Verslo aplinka. Vilniaus rajonas yra verslui palanki ir jam atvira Savivaldybė. Čia steigiami vis daugiau ūkio subjektų, be to, įmonės perkeliamos čia iš kitų savivaldybių. Verslas renkasi Vilniaus rajoną dėl jo patogios geografinės padėties, susisiekimo infrastruktūros, dėl Savivaldybės taikomų mokesčių lengvatų ir teikiamos paramos, taip pat vis intensyvesnio savivaldos ir verslo dialogo.

Vilniaus rajone veikiančių ūkio subjektų skaičius kasmet auga, 2022 metų pradžioje siekė **3 331**. Beveik ketvirtadalis ūkio subjektų (24,5 proc.) užsiėmė didmenine ar mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu.

Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondo veikla. Vilniaus rajono savivaldybė aktyviai skatina verslumą bei remia smulkųjį ir vidutinį verslą, todėl yra įsteigusi Smulkiojo ir vidutinio verslo rėmimo fondą, kuris prisideda kuriant verslo rėmimo institucinę sistemą, skatina rajono gyventojų verslumą, didina regione veikiančių įmonių konkurencingumą, sudaro palankią aplinką naujoms darbo vietoms steigti bei senoms darbo vietoms išsaugoti, naujoms prekėms ir paslaugoms kurti, pažangioms technologijoms diegti.

Vilniaus rajone veikiantiems verslininkams yra sudaryta galimybė gauti paramą iš Smulkiojo ir vidutinio verslo paramos fondo. 2021 metais Savivaldybė parėmė 38 verslo ir ūkio subjektus. Bendra paramos dydžio suma 2021 m. siekė 46 tūkst. Eur.

2021 m. daugiausia kompensacijos buvo skirta gamybinės įrangos įsigijimo išlaidoms, patirtoms steigiant arba plečiant gamybinę veiklą. Už gamybinės įrangos įsigijimą dalį išlaidų padengta 28 ūkio subjektams, paramos suma – 34 826 eurų.

Veiklos vykdymas pagal verslo liudijimą. Palanki mokesstinė aplinka prisideda prie augančio ekonominio aktyvumo. Vilniaus rajono savivaldybės taryba, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas Vilniaus rajone vystyti smulkųjį verslą vykdant veiklą pagal verslo liudijimus, skatinti gyventojų užimtumą bei padidinti verslu užsiimančių asmenų skaičių, 2021 metams **nusprendė nedidinti fiksuotų pajamų mokesčio dydžių.** Iš visų išduotų verslo liudijimų pagal vykdomą teritoriją daugiausia įsigyta verslo liudijimų vykdyti veiklą visoje Lietuvos Respublikoje, t. y. neribojant teritorijos. Patvirtinus fiksuotus pajamų mokesčio dydžius, mažiausias pajamų mokestis vienai dienai siekia 25 ct vykdant veiklą Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje, didžiausias 1,87 Eur neribojant veiklos teritorijos. Vilniaus rajono savivaldybė pagal įsigytų **2021 m. verslo liudijimų (3703)** skaičių iš visų 60 Lietuvos savivaldybių užima 4 vietą (po Vilniaus m., Kauno m. ir Klaipėdos m.), pagal įsigytų verslo liudijimų mokėtiną sumą (daugiau kaip 233 tūkst. eurų) – 1 vietą tarp rajonų savivaldybių ir 6 vietą iš 60 savivaldybių.

Mokesčių lengvatos. Nuo 2018 fiziniams asmenims taikoma 50 proc. mokesčio lengvata už kitos paskirties (žemės naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos) žemės sklypus, su sąlyga, jeigu žemės savininkas turi daugiau negu vieną nurodytos paskirties ir naudojimo būdo žemės sklypą, lengvata taikoma vienam sklypui, kurio apskaičiuota mokesčio suma yra didžiausia. 2021 m. suteiktos **lengvatos dydis – daugiau kaip 721 tūkst. eurų** (2020 m. – daugiau kaip 682 tūkst. eurų).

Savivaldybės biudžeto sąskaita žemės mokesčio lengvatos teikiamos ūkininkų ūkiams: 2021 m. – už 702,67 ha, **8 538 eurų**, 2020 m. – už 624,94 ha, 8 636 eurų. Kitos žemės mokesčio lengvatos: 2021 m. – **7 598 eurų**, 2020 m. – 3900 eurų.

Palyginti su 2020 metais, gyventojams – žemės savininkams už Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje esančius sklypus suteikta beveik 2 mln. eurų lengvatų, iš jų 47,9 proc. suteikta pensinio amžiaus, neįgaliesiems asmenims ir nepilnamečiams, 34,7 proc.

suteikta už gyvenamosios teritorijos, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos žemės sklypus, 16,7 proc. suteikta Vilniaus rajono gyventojams už 5 ha žemės ūkio paskirties žemės plotus kaimo vietovėse, 0,25 ha – Nemenčinės mieste.

2021 metais gyventojams – žemės savininkams už Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje esančius sklypus suteikta 1 806 635 Eurų lengvatų, iš jų 56,4 proc. suteikta pensinio amžiaus, neįgaliesiems asmenims ir nepilnamečiams, 40 proc. suteikta už gyvenamosios teritorijos, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos žemės sklypus

Vilniaus rajone – pirmasis Lietuvoje gavęs Stambaus investicinio projekto statusą. 2021 m. pabaigoje kartu su į Vilniaus rajoną atėjusiais investuotojais iš Vokietijos paminėta ir pasidžiaugta įmonės „Homanit Lietuva“ statybos darbų pradžia, Pagiriuose vyko simbolinės kapsulės įkasimo ceremonija. Numatytam 175 mln. eurų vertės „Homanit Lietuva“ medienos komponentų gamyklos projektui jau išduotas leidimas pirmajam statybų etapui ir artimiausiu metu čia bus pastatytas administracinis pastatas, sandėlis bei tyrimų ir plėtros centras. Netrukus prasidėsiančias statybas ketinama baigti trečiąjį 2022 metų ketvirtį. Iš viso įmonė sukurs apie 440 naujų darbo vietų. „Homanit“ projektas Pagiriuose – pirmasis Lietuvoje gavęs stambaus investicinio projekto statusą.

43–44 pav. Įmonės „Homanit Lietuva“ statybos pradžia pradėta kapsulės įkasimo ceremonija

Užimtumo didinimas. Užimtumo tarnybos duomenimis, registruotas nedarbas 2022 m. sausio 1 d. šalyje buvo 10,2 proc., o Vilniaus rajone – 10,5 proc.

2021 m.	sausis	vasaris	kovas	balandis	gegužė	birželis	liepa	rugpjūtis	rugšėjis	spalis	lapkritis	gruodis
Šalies	16,4	16,1	15,1	14,3	13,8	12,9	13,1	12,2	11,3	10,9	10,1	10,2
Vilniaus r.	15	14,8	13,8	13,1	12,6	11,9	12,4	11,6	10,9	11	10,1	10,5
Šalčininkų r.	17,9	17,5	16	14,5	14,3	13,5	14,1	13	11,7	12,1	11,2	11,1
Kauno r.	15,4	14,9	13,6	12,9	12,6	12	12,4	12	11,2	10,7	9,7	9,5
Šaulių r.	16,5	16,4	15,3	14,4	14,2	13,3	13,5	13	12,2	11,6	10,7	10,7
Alytaus r.	18,1	17,6	16,4	15,3	14,5	13,2	12,7	11,9	10,6	10,4	9,7	9,9

Lazdijų r.	25	24,3	23,4	22,7	22,5	22	22,3	22	21,5	20,5	19,8	19,7
------------	----	------	------	------	------	----	------	----	------	------	------	------

Lent. Nedarbo lygis, proc.

Užimtumo didinimo programa. Nedarbo mažėjimui teigiamą poveikį turėjo viena iš vykdomų aktyvios darbo rinkos politikos priemonių. Pagal 2021 m. pradžioje Tarybos patvirtintą Užimtumo didinimo programą 2021 metais dirbo 108 žemos kvalifikacijos darbo ieškančių asmenų.

Programoje dalyvavo bedarbių, registruotų Užimtumo tarnyboje, tikslinės grupės, t. y. vyresni nei 40 metų amžiaus asmenys (89 asm.), asmenys virš 25 m., kurių bedarbystės trukmė daugiau kaip 12 mėn. (59 asm.), piniginių socialinės paramos gavėjai (19 asm.), nėščios moterys, vaiko motina (įmotė) arba tėvas (įtėvis), vaiko globėjas, rūpintojas ir asmenys, faktiškai auginantys vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų (1 asm.). Ši laikino užimtumo forma ypač padėjo išgyventi vyresnio amžiaus bedarbiams, ilgai negalintiems įsidarbinti.

Įgyvendinant Užimtumo didinimo programą, darbdaviams darbo užmokesčio kompensaciją 100 proc. mokėjo Savivaldybė iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, skirtų savivaldybių biudžetams. 2021 m. programai įgyvendinti skirta 289 tūkst. eurų.

Savivaldybės būsto fondas ir investicijos į jo gerinimą. Vilniaus rajono savivaldybėje kasmet sudaromi Vilniaus rajono gyventojų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašai. 2021 m. lapkričio mėn. patvirtintame sąraše laukia 189 asmenys (šeimos). Palyginti su 2020 m., asmenų (šeimų), laukiančių paramos būstui išsinuomoti, sąrašas sumažėjo 7,4 proc.

Siekdama padidinti socialinio būsto prieinamumą, Vilniaus rajono savivaldybė vykdė socialinių būstų pirkimo procedūras. Vilniaus rajono savivaldybės administracijos sudaryta būstų pirkimo komisija 2021 m. paskelbė 4 būstų pirkimo etapus, iš kurių šiuo metu 3 jau įvykę, Savivaldybė įsigijo 5 būstus, kuriuos Savivaldybė skyrė laukiantiems pagal eilę asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui išsinuomoti. 2021 m. gyvenamuoju būstu buvo aprūpintos 6 šeimos/asmenys.

Savivaldybės būsto fondui pagerinti ir palaikyti gerą jo būklę papildomai skiriamos lėšos iš Savivaldybės biudžeto. **Nuo 2016 m.** socialinio būsto remontams iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto buvo panaudota **1 239,5 tūkst. Eur** ir suremontuoti **129 būstai**.

Savivaldybės būsto fondas remontuojamas iš lėšų, surinktų už gyvenamųjų patalpų nuomą. 2021 m. remontams ir kitų paslaugų apmokėjimui **panaudota 65 tūkst. eurų, 28,5 tūkst. eurų** buvo sumokėta už būstų administravimą ir kt. paslaugas.

Taip pat svarbu pažymėti, kad Savivaldybės tarybos sprendimais buvo skirta – **306,5 tūkst. eurų papildomų lėšų** Savivaldybės būsto remontams. Lapkričio ir gruodžio mėnesį už šiuos pinigus buvo suremontuota 30 būstų: atlikti elektros instaliacijos remonto darbai,

krosnių remonto darbai, kanalizacijos ir vandens įrengimo būstuose darbai, šildymo sistemos remonto bei įrengimo darbai, grindų keitimo darbai, dūmtraukio įrengimo darbai, sienų apšiltinimo darbai, stogo remonto bei keitimo ir kt. remonto darbai, o taip pat dviejų tuščių butų remontai. **2021 m. buvo suremontuoti 49 Savivaldybės būsto fondo būstai.**

Viešasis transportas. 2021 m. viešą keleivinį transportą stipriai veikė koronaviruso pandemija. Dėl 2021 m. sausio – gegužės mėn. galiojusio karantino ir Vyriausybės nustatytų ribojimų viešojo transporto sektoriuje gerokai sumažėjo keleivių srautai, vežėjų surenkamos pajamos bei vežėjams mokama kompensacija dėl parduotų keleiviams su nuolaida važiavimo bilietų. Vilniaus rajono savivaldybė laikinai stabdė kai kurių reisų aptarnavimą. 2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtais maršrutais aptarnauta virš 1,2 mln. keleivių (skaičius neapima į mokyklas nemokamai pavežamų mokinių).

2019 m. pradžioje įsigaliojo Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimas dėl papildomos transporto lengvatos mokiniams. Vilniaus rajono savivaldybės taryba suteikė galimybę įsigyti važiavimo vietinio priemiestinio reguliaraus susisiekimo autobusais bilietą su 60 proc. nuolaida bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų mokiniams, važiuojantiems Vilniaus rajono savivaldybės įsteigtais maršrutais. Šiuo sprendimu Vilniaus rajono savivaldybė pašalina Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 5 str. įtvirtintą diskriminaciją kaimuose ir miesteliuose gyvenančių mokinių atžvilgiu, parėmė šeimas, auginančias vaikus, sumažindama jų išlaidas mokinių kelionėms viešuoju priemiestiniu transportu. Be to, suteikta lengvata teigiamai paveikė mokinių mobilumą – padidino mokinių galimybes lankyti būrelius, kultūrinius, švietimo ir pramoginius renginius. 2021 metais su 60 proc. lengvata parduota **68 500 bilietų** (2020 m. – 81 750 bilietų, 2019 m. – 92 500 bilietų). Per minėtą laikotarpį savivaldybė už parduotus su 60 proc. lengvata bilietus vežėjams sumokėjo **50,5 tūkst. eurų** kompensacijos (2020 m. – 59 tūkst. eurų, 2019 m. – 65 tūkst. eurų).

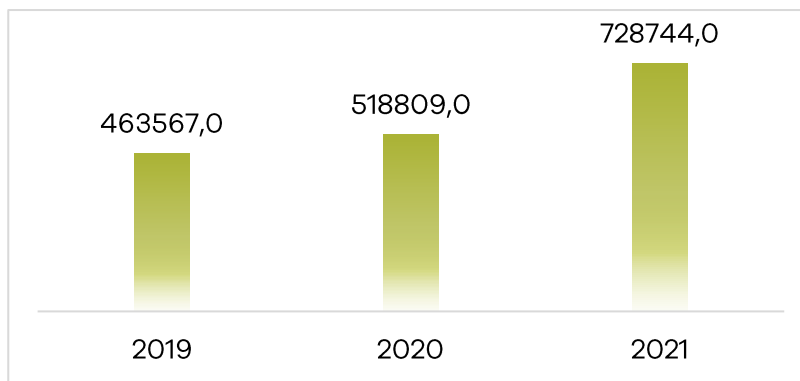
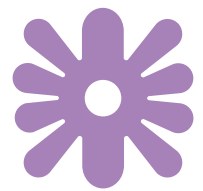
2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės taryba nusprendė pavesti SĮ Vilniaus rajono autobusų parkui (toliau – SĮ VRAP) vidaus sandorio pagrindu teikti keleivių vežimo paslaugas Vilniaus rajono priemiestinio reguliaraus susisiekimo Paberžės, Čekoniškių ir Turgelių krypčių maršrutais.

2021 m. SĮ VRAP aptarnavo 5 maršrutų kryptis: Nemenčinės (iki 2021 m. rugpjūčio), Paberžės, Rukainių, Čekoniškių ir Šumsko. 2021 m. SĮ VRAP aptarnavo **beveik 600 tūkst. keleivių**. 2021 m. SĮ VRAP aptarnavo beveik 49 proc. visų keleivių.

XI. GYVENTOJŲ SVEIKATOS PRIEŽIŪRA

VšĮ Vilniaus rajono centrinėje poliklinikoje (toliau – VRCP) dirba 147 gydytojai, kurie rūpinasi 66 797 gyventojų (39 240 – kaimo gyventojų) sveikata.

2021 m. VRCP skyrėme per 728,7 tūkst. eurų: 40 proc. daugiau nei 2020 m. ir net beveik 60 proc. daugiau nei 2019 m.

45 pav.

Siekdami padidinti motyvaciją gydytojams dirbti rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ), o rezidentams rinktis pirmines ambulatorines ASPĮ rezidentūros bazėmis, vykdomė rezidentų studijų rėmimo programos (kardiologo, neurologo bei šeimos gydytojo).

➤ Didelį dėmesį skiriame darbuotojų kvalifikacijai kelti.

- VRCP kompensuoja važiavimo išlaidas darbuotojams, važiuojantiems į darbą iš Vilniaus daugiau kaip 20 km.
- VRCP pagerino šeimos gydytojų prieinamumą, sumažino laukimo eiles pas šeimos gydytojus.
- Stacionarinės palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos teikiamos 3 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse (toliau – PGSL). Palaikomojo gydymo ir slaugos lovų skaičius – 94 ir paliatyvios pagalbos lovų skaičius – 7.
- Greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) paslaugas teikia 6 brigados, 2021 m. aptarnavo per 100 tūkst. gyventojų (iš jų 96 331 – kaimo). Visi automobiliai įrengti pagal Lietuvos standartą LST EN 1789 „Medicinos transporto priemonės ir jų įranga. Greitosios pagalbos automobiliai“. GMP brigadų išdėstymas rajone nesikeitė. Naudojami planšetiniai kompiuteriai Greitosios medicinos pagalbos kvietimo kortelei pildyti paciento namuose.
- Psichikos dienos stacionaro paslaugos priartintos prie kaimo vietovėse gyvenančių asmenų. Teikiamos nemokamos kompleksinės paslaugos, atsižvelgiant į jų individualius poreikius, vykdomos įvairios terapinės psichosocialinę reabilitaciją skatinančios veiklos. 2021 m. Psichikos dienos stacionare suteiktos paslaugos 135 pacientams (3779 lovdieniai).

Pokyčiai

- Didesnis gimstamumas, mirtingumas vienas mažiausių Lietuvoje (Vilniaus r. 1 000 gyventojų – 12,4 atv.; Lietuvos rodiklis – 15,6 atv.).
- Sudaryta sutartis dėl kaimo vietovių gyventojų aprūpinimo vaistais per pirmines ambulatorines ASPĮ.
- Pagerintas asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas neįgaliesiems: įrengti keltuvai ir pėsčiųjų takai prie jų: Juodšilių PGSL ir ambulatorijoje, Kalvelių, Paberžės, Rudaminos ambulatorijose. Pritaikytos tualetų patalpos su iškvietimo signalizacijomis: Lavoriškių, Paberžės, Maišiagalos ambulatorijose, Naujosios Vilnios bendrosios praktikos gydytojo (toliau – BPG) kabinete, Riešės PGSL.
- Siekiant pagerinti ambulatorinės slaugos paslaugas namuose pacientams, 2021 m. sausio mėn. įkurtas ambulatorinės slaugos paslaugų namuose skyrius, teikiamoms paslaugoms praplėsti: įsigytas papildomas automobilis pacientams lankyti namuose.

- Išplėstos laboratorinės diagnostikos paslaugos, papildant tyrimų spektrą. Infekcinės serologijos tyrimai išaugo 4,5 karto, o iš viso tyrimų, palyginti su 2020 m., atlikta 50 proc. daugiau.
- Greitosios medicinos pagalbos operatyvumas siekė 73.62 proc. (mieste ir kaime). Operatyvumo sumažėjimą lėmė per pandemiją padidėjusių iškvietimų kiekis bei sveikatos priežiūros paslaugų teikimas užsieniečiams, neteisėtai kirtusiems valstybės sieną.
- Psichikos sveikatos centre (toliau – PSC) didėjant psichologinės pagalbos paslaugų poreikiui bei siekiant užtikrinti psichologinių paslaugų prieinamumo gerinimą, buvo padidintas medicinos psichologų etatų skaičius. Psichikos sveikatos priežiūros specialistų paslaugos teikiamos labiausiai paciento interesus atitinkančiu būdu – tiek tiesioginio kontakto, tiek nuotoliniu būdu.
- Sumažėjo sergamumas tuberkulioze; sergamumas žarnyno infekcinėmis ligomis sumažėjo net 8 kartus;
- sumažėjo mirtingumas, susijęs su transporto įvykiais;
- padidėjo vaikų skiepijimo apimtys.

VRCP vykdomi projektai, programos. Siekiant pagerinti teikiamų paslaugų kokybę bei darbuotojų darbo sąlygas, 2021 m. buvo vykdoma daug projektų/programų:

- ***„Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Vilniaus rajone“.***

2021 m. iš Savivaldybės, ES ir valstybės gauta daugiau kaip 321 tūkst. eurų. Įsigyta virš 180 vnt. medicininės įrangos teikti šeimos gydytojų ir ambulatorinės slaugos namuose, palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninių paslaugas; Juodšilių ir Kalvelių ambulatorijose įrengti keltuvai neįgaliesiems.

- ***„Inovatyvios ir kompleksinės lėtinių ligų priežiūros modelio išbandymas“.*** Projekto įgyvendinimas apima pacientų, sergančių dviem ir daugiau lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, holistinį būklės ištyrimą, kompleksinės ir integruotos priežiūros teikimą, modelio išbandymui reikalingos įrangos įsigijimą, modelio išbandymo metu nuotolinių duomenų teikimui/rinkimui reikalingą esamų informacinių sistemų patobulinimą, mokymus pacientams ir ar jų šeimos nariams/artimiesiems, taip pat mokymus sveikatos priežiūros ir kitiems specialistams. 2021 m. iš Savivaldybės, ES ir valstybės gauta beveik 74 tūkst. eurų. Įsigyta medicininė įranga, sukurtas informacinės sistemos modulis pacientams, kvalifikaciją kėlė 14 sveikatos priežiūros specialistų. Pagal projektą gydosi 93 pacientai.

- ***„Greitosios medicinos pagalbos paslaugų prieinamumo gerinimas Vilniaus ir Ašmenos rajonų pažeidžiamoms gyventojų grupėms“.*** Projekto tikslas – pagerinti Vilniaus ir Ašmenos rajonų gyventojų sveikatos būklę ir gyvenimo kokybę. Projektas vykdomas pagal 2014–2020 m. Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programą su partneriu–Ašmenos centrine rajono ligonine (Baltarusija).

2021 m. iš Savivaldybės, ES ir valstybės gauta per 110 tūkst. eurų. Suremontuotos Juodšilių ir Riešės pastotės, įsigytas greitosios medicinos pagalbos automobilis su medicinine įranga, pacientų transportavimo kėdutės, baldai, kompiuterinė įranga.

➤ **„Ambulatorinių kardiologijos sveikatos priežiūros paslaugų technologijų atnaujinimas VRCP“.**

Įsigytas antras ultragarsinės diagnostikos aparatas už beveik 60 tūkst. eurų. Savivaldybė projektui 2021 m. skyrė 45 000 Eurų.

➤ **„Atsinaujinančių išteklių panaudojimas Juodšilių k., Rukainių k. ir Medininkų k. sveikatos įstaigose“.** Atlikti projektavimo darbai. 2021 m. Savivaldybė skyrė 30 000 eurų.

➤ **„Šeimos gydytojų prieinamumo gerinimo Vilniaus r. viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose 2020-2021 m. programa“.** 52 šeimos gydytojams buvo mokami darbo užmokesčio priedai iš Savivaldybės biudžeto lėšų, 66 slaugytojoms – iš VRCP lėšų. 2021 m. Savivaldybė tam skyrė daugiau kaip 314 tūkst. eurų.

➤ Buvo vykdomos penkios studento-rezidento studijų rėmimo programos: 2 kardiologų, neurologo ir 2 šeimos gydytojų. Savivaldybė skyrė beveik 15,5 tūkst. eurų.

➤ Įgyvendintos dvi visuomenės sveikatos rėmimo programos. Iš Savivaldybės biudžeto gauta beveik 23 tūkst. eurų.

➤ Savivaldybė skyrė 257,3 tūkst. eurų pakeisti Naujosios Vilnios BPG kabineto stogą, suremontuoti Pagirių ambulatorijos patalpas, įrengti karštą vandenį centriniame VRCP pastate, kompensuoti patalpų nuomos, komunalines, DOTS kabineto išlaikymo išlaidas, dantų protezavimo paslaugas, padidėjusį darbo užmokestį specialistams, vykusiems dirbti į mobilų COVID-19 patikros punktą Vilniaus m., papildomos greitosios medicinos pagalbos brigados išlaidas bei išlaidas, skirtas užtikrinti būtinąsios medicinos pagalbos paslaugų teikimą Vilniaus r. esantiems užsieniečiams, neteisėtai kirtusiems valstybės sieną.

Nemenčinės poliklinika. Nepaisant besitęsiančios COVID-19 pandemijos sukeltų iššūkių, pavyko užtikrinti sklandžią Nemenčinės poliklinikos veiklą, operatyviai ir efektyviai sprendžiant pacientų srautų, žmoniškųjų išteklių valdymo klausimus, ypatingą dėmesį skiriant pacientų ir darbuotojų saugumo užtikrinimui. Nors pandemijos metu šeimos gydytojams padaugėjo funkcijų, nesusijusių su asmens sveikatos priežiūra, buvo užtikrintas pacientų patekimas pas šeimos gydytoją per 7 kalendorines dienas paūmėjus lėtinei ligai (100 proc. pacientų patekdavo pirminiam vizitui per šį laikotarpį), ūmios ligos atveju – paciento kreipimosi į gydymo įstaigą dieną. Užtikrintas pacientų patekimas pas gydytojus specialistus per 30 kalendorinių dienų. Nepertraukiamai visus metus buvo teikiamos palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyviosios pagalbos paslaugos Nemenčinės palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje. Didėjo nuotolinių ir tiesioginio kontakto būdu teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų apimtys.

Siekiant prisidėti prie epidemiologinės situacijos valdymo šalyje, Nemenčinės poliklinikos darbuotojai vyko atlikinėti COVID-19 molekulinis PGR tyrimus bei greituosius COVID-19 antikūnų testus į mobiliuosius punktus.

Siekiant užtikrinti didesnę ir patogesnę vakcinacijos nuo koronavirusinės ligos prieinamumą Vilniaus rajone, Nemenčinės poliklinikoje buvo įsteigtas COVID-19 vakcinacijos kabinetas. Suformuotos mobiliosios poliklinikos sveikatos priežiūros specialistų komandos vyko skiepyti į globos įstaigas, švietimo įstaigas, įmones, organizacijas, į namus pas pacientus. Organizuotos skiepavimo akcijos savaitgaliais

Buivydžių, Nemenčinės seniūnijose. Skiepijimo nuo COVID-19 išlaidoms kompensuoti iš valstybės biudžeto gauta per 58 tūkst. eurų.

Nemenčinės poliklinika gegužės mėnesį buvo prijungta prie centralizuotos registracijos Ekstremaliųjų situacijų valdymo informacinės sistemos ir pacientai vakcinai galėjo registruotis internetu koronastop.lt arba Karštosios linijos numeriu 1808; taip pat sudaryta galimybė gyventojams registruotis skiepijimo paslaugoms gauti tiesiogiai kreipiantis į poliklinikos registratūrą.

Poliklinikos šeimos gydytojai nuo rugsėjo mėnesio kartą per savaitę teikė šeimos medicinos paslaugas migrantams Medininkų užsieniečių registracijos centre.

Vykdamas „Pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugų (šeimos gydytojų) prieinamumo gerinimo Vilniaus rajono viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose“ programą, darbo užmokesčio padidinimui šeimos gydytojams iš Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto buvo mokami priedai prie atlyginimo, o slaugytojoms – iš poliklinikos lėšų. Programai vykdyti iš Savivaldybės biudžeto gauta beveik 47 tūkst. eurų, įstaigos skirta nuosavų lėšų suma – beveik 32 tūkst. eurų.

Nemenčinės poliklinika kartu su Antakalnio poliklinika ir Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centru tęsia projekto „Inovatyvus paslaugų teikimas poliligotiems pacientams“ įgyvendinimą.

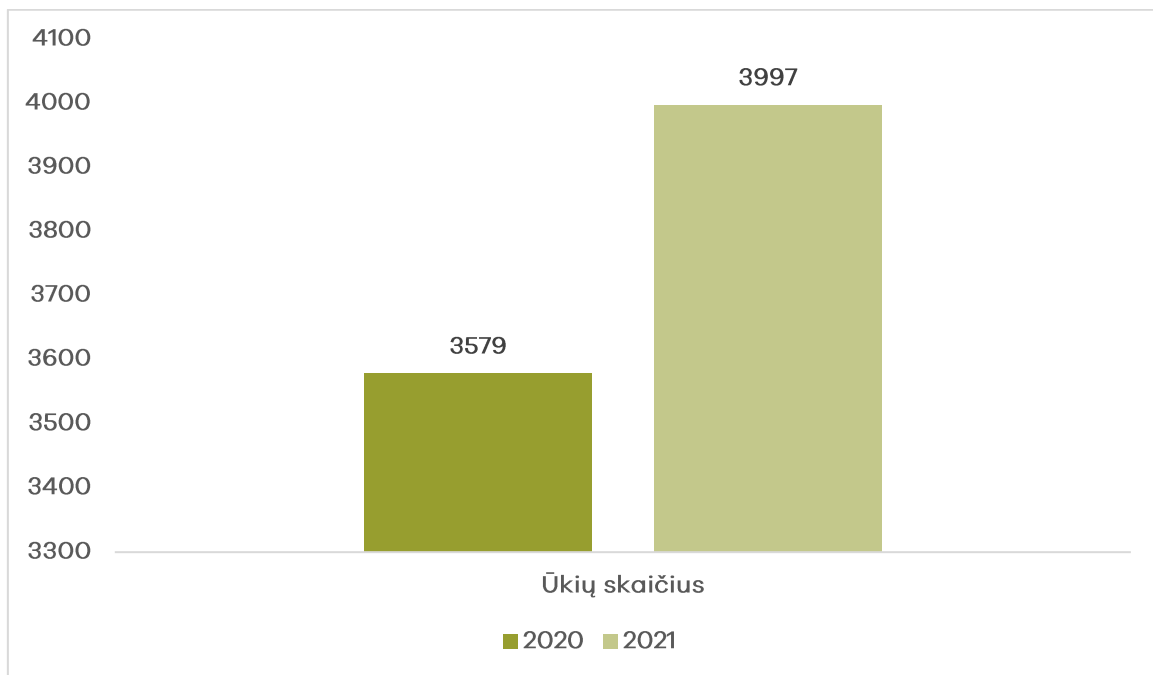
Siekiant efektyvesnio lėtinių ligų valdymo, holistinio pacientų ištyrimo, aktyvesnio pacientų įsitraukimo į sveikatos būklės valdymą, gyvenimo kokybės gerinimą, sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo užtikrinimą, tęsiant projekto įgyvendinimą, įsigyti pacientų aktyvumo matavimo įrenginiai, kraujospūdžio matuokliai, EKG laikrodžiai matuokliai, išmaniosios kūno svarstyklės už 3,5 tūkst. eurų, nešiojami kompiuteriai už 3 tūkst. eurų. Projekte dalyvaujančių darbuotojų darbo užmokesčiui gauta 7,5 tūkst. eurų. Projektas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų lėšų.

Gerinant reabilitacijos paslaugų kokybę ir prieinamumą, fizinės medicinos ir reabilitacijos kabinetui nupirktas nauja moderni įranga – mikrobangų terapijos ir elektroterapijos prietaisai už 11 865 eurų.

Siekiant gerinti paslaugų prieinamumą, bus atliktas dalies VšĮ Vilniaus rajono Nemenčinės poliklinikos pastato patalpų kapitalinis remontas. Ataskaitiniais metais buvo parengtas techninis projektas ir paskelbtas viešasis konkursas dalies Nemenčinės poliklinikos pastato kapitalinio remonto darbų pirkimui. Iš savivaldybės biudžeto projektui parengti gauta 36 tūkst. eurų.

XII. ŽEMĖS ŪKIS

Žemės ūkių skaičius Vilniaus rajone didėja.

46 pav.

Pasėlių deklaravimas. Vilniaus rajono teritorija užima 212 915 ha bendro žemės ūkio ploto, iš jų žemės ūkio naudmenos – 97 869 ha.

Vilniaus rajone žemės ūkio naudmenų plotus 2021 m. deklaravo 3605 subjektai (2020 m. – 3787 subjektų), bendras plotas 47644,59 ha (2020 m. – 47628,07 ha). Nuo 2020 m. jų sumažėjo 182 subjektais. Taip yra dėl to, kad kai kurie gyventojai atsisako deklaravimo arba parduoda žemės sklypus, keičia žemės sklypo paskirtį į užstatymo zoną.

Preliminari 2021 m. prašoma paramos suma – 2 369 441 Eur (2020 metais – 2 123 128 Eur, 2019 metais – 2 776 801 Eur).

Eil. Nr.	Deklaruoto ūkio plotas (ha)	Deklaruojančių ūkių kiekis (vnt.) 2020 m.	Deklaruojančių ūkių kiekis (vnt.) 2021 m.
1	Virš 1000	2	2
2	Nuo 500 iki 1000	7	7
3	Nuo 100 iki 500	66	73
4	Nuo 50 iki 100	73	78
5	Nuo 10 iki 50	565	527
6	Nuo 1 iki 10	3079	2918
Iš viso (vnt.)		3787	3605
Vidutinio deklaruoto ūkio dydis (ha)		12,58	13,22
Bendras deklaruotas plotas (ha)		47628,07	47645,00

Ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių, lytį
2022 m. sausio 1 d.

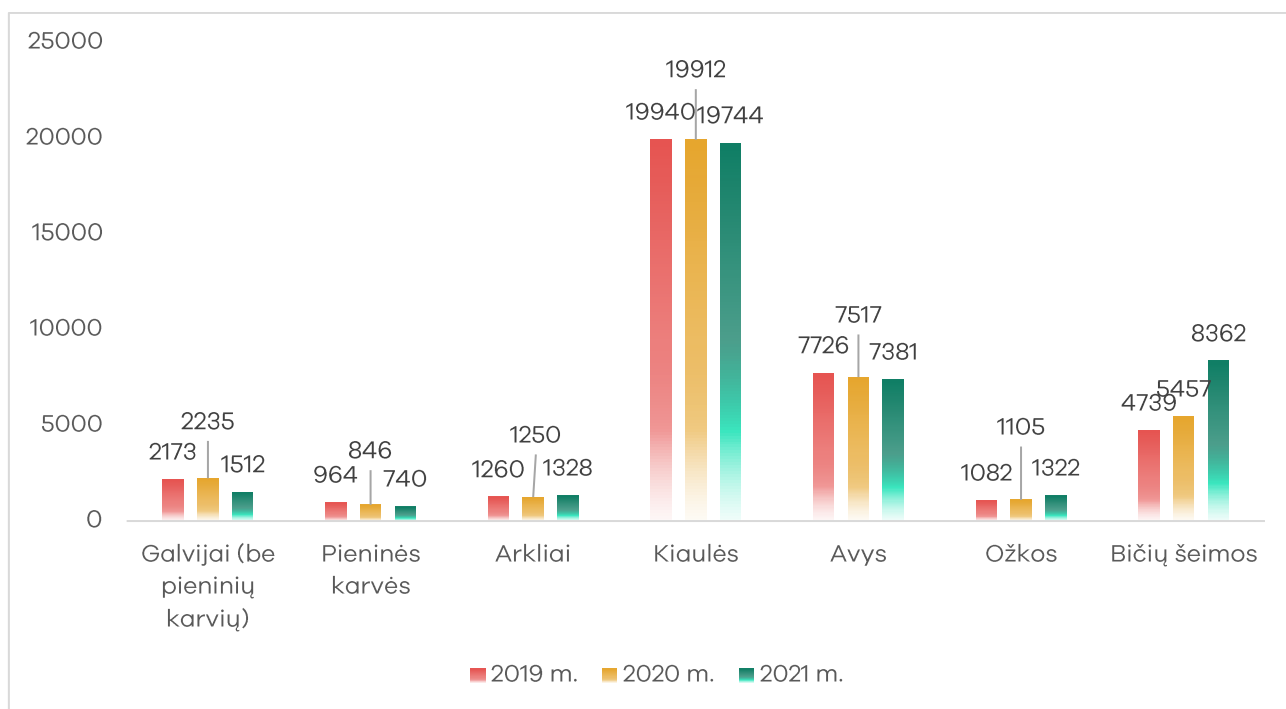
Apskritis, rajonas	Ūkininkų ūkių skaičius	Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų amžių			Ūkininkų ūkių skaičius pagal ūkininkų lytį	
		iki 40 m.	nuo 40 m. iki pensinio amžiaus	nuo pensinio amžiaus	Ūkininkės moterys	Ūkininkai vyrai
Iš viso Lietuvoje	87637	14517	45206	27914	32444	55193
Vilniaus apskr.	12025	2542	6154	3329	4423	7602
Elektrėnų sav.	843	168	425	250	346	497
Šalčininkų r. sav.	1187	258	633	296	402	785
Širvintų r. sav.	1593	282	807	504	593	1000
Švenčionių r. sav.	901	179	433	289	282	619
Trakų r. sav.	1632	340	839	453	588	1044
Ukmergės r. sav.	1842	363	905	574	635	1207
Vilniaus m. sav.	30	3	19	8	13	17
Vilniaus r. sav.	3997	949	2093	955	1564	2433

Vilniaus rajone vis didėja ūkių, kuriuose dirba jauni ūkininkai (iki 40 m.). Ir toliau Vilniaus apskrityje lyderiaujame pagal jaunų ūkininkų (iki 40 m.) skaičių ir pagal ūkininkų moterų skaičių.

Augalininkystė. Jau keletą metų populiariausios Vilniaus rajono ūkininkų auginamos kultūros yra: kviečiai, avižos ir grikliai.

2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Kviečiai – 5762 ha Avižos – 3575 ha Grikliai – 2090 ha Miežiai – 1343 ha Žirniai – 1135 ha Kukurūzai – 809 ha Rugiai – 436 ha Bulvės – 383 ha Rapsas – 340 ha	Kviečiai – 7292 ha Avižos – 3407 ha Grikliai – 1823 ha Rugiai – 936 ha Rapsas – 1624 ha Miežiai – 1124 ha Kukurūzai – 957 ha Žirniai – 791 ha Bulvės – 350 ha	Kviečiai – 7834 ha Avižos – 3960 ha Grikliai – 2376 ha Rugiai – 2213 ha Rapsas – 1632 ha Miežiai – 881 ha Kukurūzai – 837 ha Žirniai – 587 ha Bulvės – 345 ha	Kviečiai – 10522 ha Avižos – 3722 ha Grikliai – 2974 ha Rapsas – 1560 ha Miežiai – 1473 ha Kukurūzai – 774 ha Rugiai – 744 ha Žirniai – 642 ha Bulvės – 298 ha

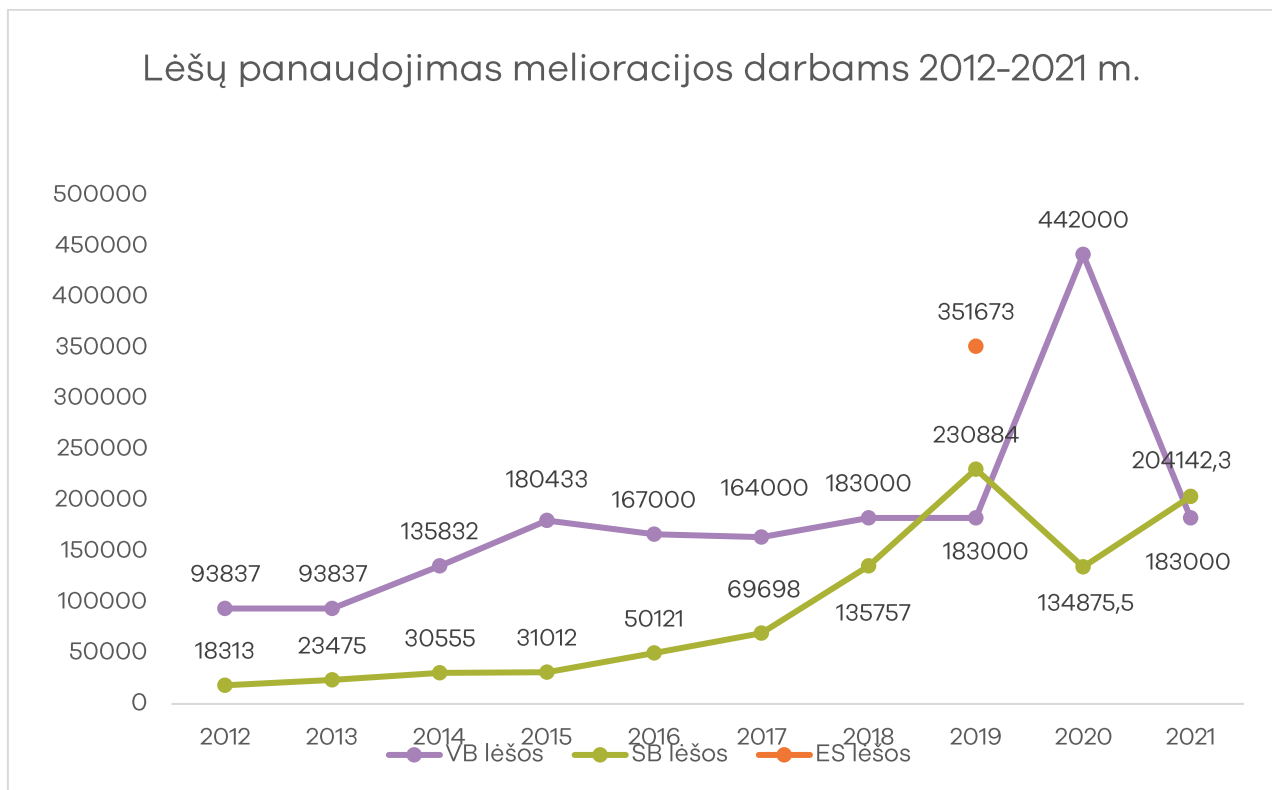
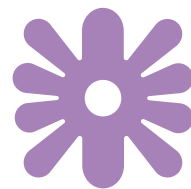
Gyvulininkystė. Galvijų skaičius nuo 2019 m. Vilniaus rajone mažėja, didėja tik laikomų ožkų ir bičių skaičius. VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro duomenimis, Vilniaus rajone 2022 metų sausio 1 dieną buvo 577 galvijų laikytojai (2017 m. – 1387 vnt., 2018 m. – 1147, 2019 m. – 952, 2020 m. – 643), kurie deklaruoja 2970 galvijų (2017 m. – 4058, 2018 m. – 5111, 2019 m. – 3413, 2020 m. – 3081). 320 laikytojų laiko 740 pieninių karvių (2017 m. – 949 laikytojai laikė 1302 pienines karves, 2018 m. 765 laikytojai turėjo 1276 karves, 2019 m. 409 laikytojai turėjo 1111 karvių, 2020 m. 388 laikytojai turėjo 846 pienines karves). Ūkiuose laikomi 1328 arkliai (2017 m. – 1440 vnt., 2018 m. – 1383, 2019 m. – 1307, 2020 m. – 1250). Kiaules auginanti UAB „Cesta“ deklaruavo apie 20 tūkst. kiaulių.

47 pav.

Melioracija. Melioracijos statinių priežiūros ir remonto darbams panaudota 387 142 eurai, iš jų Savivaldybės lėšos – daugiau kaip 204 tūkst. eurų:

1. Prižiūrėta, suremontuota griovių ir sureguliuotų upių – 109,745 km;
2. Suremontuota 0,912 km magistralinių rinktuvų;
3. Atlikta avarinių gedimų pašalinimo darbų – 4;
4. Atlikta Pikeliškių vandens kėlimo stoties, kuri nusašina 155 ha ploto, eksploatacija;
5. Atlikta 6 užtvankų priežiūra.

48 pav.

Dėl Savivaldybės vykdomos apleistų žemės plotų mažinimo politikos nustatant apleistai žemės ūkio paskirties žemei 3 proc. tarifą, apleistų žemių plotai, už kuriuos skaičiuojamas mokestis, kasmet mažėja.

2021 m., palyginti su 2013 m. (kai buvo pradėtas taikyti didesnis mokesčio tarifas), gyventojų apleistų žemių plotai sumažėjo 83 proc. iki 1 564 ha, juridinių asmenų – 67 proc. iki 131 ha. 2021 m., palyginti su 2020 m., gyventojų apleisti plotai sumažėjo 437 ha, juridinių asmenų – 6 ha. 2021 m., palyginti su 2020 m., gyventojams už apleistus plotus apskaičiuotas mokestis sumažėjo nuo 199 tūkst. eurų iki 94 tūkst. eurų, juridiniams asmenims – nuo 12 193 eurų iki 11 294 eurų.

XIII. KULTŪRA, SPORTAS, TURIZMAS

Vilniaus rajono daugiatautiška kultūra – tai ne tik didžiulė šito krašto vertybė, bet ir Lietuvos kultūrinė įvairovė. Daugiatautėje Vilniaus krašto bendruomenėje yra labai svarbi bendruomenės narių tarpusavio tolerancija. Meninė veikla yra galingas instrumentas ugdyti tarpkultūrines kompetencijas. Dalyvaudami meninėje veikloje, o ypač tradicinių kolektyvų veikloje, Vilniaus rajono vaikai ir jaunimas tampa ne tik etninės kultūros vartotojais, bet ir jos kūrėjais.

2021 metais iš Savivaldybės biudžeto kultūros įstaigoms skyrėme 4 mln. 377 tūkst. eurų, šiemet suplanuota 6 mln. 86 tūkst. eurų ir papildomai 43 tūkst. – investiciniams projektams. Savivaldybė nuolat prisideda prie darbo užmokesčio didinimo kultūros darbuotojams.

Kultūros objektų infrastruktūros plėtra. 2021 m. tęsėme beveik 3 mln. eurų vertės Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro pastato modernizavimo darbus. Liko tik suremontuoti didžiąją koncertų salę, kurią planuojama atnaujinti 2022 m.

2021 m. baigėme kultūros paveldo objekto – Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro Glitiškių skyriaus, esančio Glitiškių dvare, kompleksinį sutvarkymą. Buvo sutvarkyta dvaro rūmų aplinka, dvaras atnaujintas, pritaikant jį kultūrinėms ir su jomis susijusioms edukacinėms, socialinėms ir kitoms reikmėms, išsaugant bei atskleidžiant vertingąsias kultūros paveldo objekto savybes.

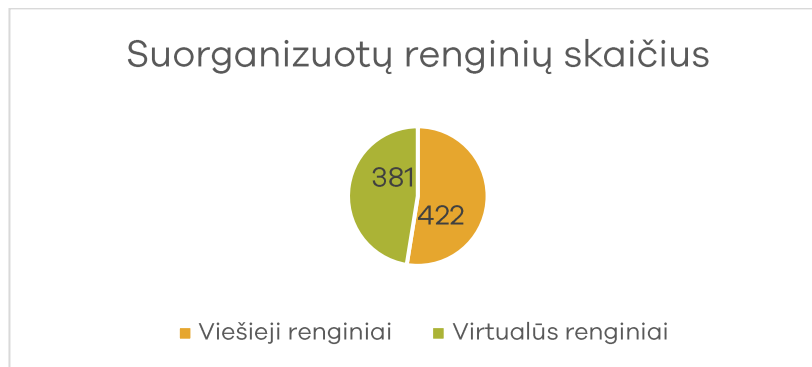
Kaimo pasididžiavimu laikomas Jelenskių dvaras šiuo metu intensyviai tvarkomas ir prikeliamas naujam gyvenimui įgyvendinant projektą **„Glitiškių dvaro atnaujinimas pritaikant kultūros paslaugų teikimui ir kitoms bendruomenės reikmėms“**. Savivaldybė, pasinaudodama Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, inicijavo dvaro sodybos ir dvarvietės renovaciją ir sutvarkymą. Rangos darbai jau beveik įvykdyti (sutvarkytas pastatas ir prie dvaro esantis parkas, įrengtos vidaus patalpos, sumontuoti langai, įrengta kondicionavimo sistema, išvedžiotas grindinis šildymas, atlikti elektros instaliacijos tvarkymo darbai, sutvirtintas fasado dekoras, atliktas stogo remontas, perkami baldai ir įranga). Sutvarkytame objekte planuojama organizuoti renginius, ekskursijas ir teikti kultūrinės paslaugas, kurios bus skirtos ne tik Lietuvos gyventojams, bet ir lankytojams iš kitų Europos valstybių. Ekskursijos bus rengiamos lietuvių, lenkų, anglų, rusų kalbomis. Planuojama, kad dvare galima bus vykdyti veiklas jau 2022 m. II pusmetyje. Dvarui atnaujinti bus skirta apie 2,9 mln. eurų, iš kurių daugiau kaip pusę (1,5 mln. eurų) skyrė Savivaldybė.

Įgyvendinant projektą **„Rudaminos meno mokyklos infrastruktūros modernizavimas“** buvo rekonstruotas nenaudojamas bendrabučio pastatas pakeičiant jį į menų inkubatorių bei pritaikant Rudaminos meno mokyklos ir bibliotekos veiklai. Čia bus teikiamas kokybiškas meninis ugdymas, vykdoma įvairi meninė veikla, planuojama priimti ugdytis daugiau vaikų, bus sudarytos galimybės papildomai vykdyti ir šokių užsiėmimus. Projekto vertė – apie 4,4 mln. eurų, iš kurių beveik 3,5 mln. eurų skyrė Savivaldybė. Projektą planuojama baigti 2022 m. II pusmetyje.

Pagal atliktą Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro Karvio skyriaus pastato apžiūrą, konstrukcijų techninės būklės įvertinimą bei ekspertizės išvadą nustatyta, kad pastato perdangos būklė yra avarinė. 2021 metais skubos tvarka buvo parengtas perdangos konstrukcijų kapitalinio remonto techninis darbo projektas, projekto bendroji ekspertizė ir pradėti perdangos konstrukcijų kapitalinio remonto darbai, kuriuos planuojama baigti 2022 m.

Vilniaus rajono daugiafunkcės kultūros centrinės įstaigos įsikūrusios Nemenčinėje (toliau – NDKC) ir Rudaminoje (toliau – RDKC), kiekvienas centras administruoja po 14 skyrių, išsibarsčiusių po visą rajoną.

2021 m. buvo suorganizuoti 803 renginiai (2020 m. – 597).

49 pav.

Tradicinė derliaus šventė. Vilniaus kraštas visame pasaulyje garsėja savo svetingumu, o vienas iš jo simbolių – itin mėgstama tradicinė Derliaus šventė Pikeliškėse ir lokalsios rudens derliaus šventės seniūnijose. 2021 m. dėl Pikeliškių dvaro parko remonto ir tvarkymo darbų tradicinė Vilniaus rajono Derliaus šventė vyko 11-ose rajono seniūnijose. Visą rugsėjį Derliaus šventės renginiai vyko skirtingose Vilniaus rajono seniūnijose – tokiu būdu priartinant daugiametes tradicijas prie seniūnijų bendruomenių.

Meno kolektyvų jubiliejai. 40 metų jubiliejų minėjo reprezentacinis lenkų dainų ir šokių kolektyvas „Wileńszczyzna“, 30 metų jubiliejų minėjo kapela „Kapela Świętojańska“, 5 metų jubiliejų minėjo vokalinis kolektyvas „Inventum“.

IX Vilniaus rajono piligriminis žygis kunigui prelatui Juzefui Obrembskiui atminti. Vilniaus rajono savivaldybė, tęsdama ilgametę tradiciją, 2021 m. birželio 5-6 d. jau 9-tą kartą organizavo piligriminę kelionę a. a. kunigui prelatui Juzefui Obrembskiui atminti. 2021 m. dėl epidemiologinės situacijos piligrimų skaičius buvo ribojamas, o žygis įgavo kitokią formą – maldingąją dviejų dienų kelionę kunigo prelato J. Obrembskio pėdsakais iš Turgelių į Maišiagalą dalyviai įveikė pėsčiomis ir dviračiais. Pilgrimai paminėjo prelato 115-ąsias gimimo ir 10-ąsias mirties metines.

Bibliotekos. Nauja realybė – naujos formos, toks iššūkis lydėjo 2021 metus. Kintant realybei, ypatingai pandemijos metu, neišvengiamai kito ir bibliotekininkų darbo pobūdis. Didelė paslaugų dalis persikėlė į virtualią erdvę, o bibliotekų darbuotojams teko greitai ir lanksčiai reaguoti į naujus iššūkius. Naujos realybės sąlygomis bibliotekos prisidėjo prie kokybiško mokslo proceso užtikrinimo, karantino laiko namuose kokybės gerinimo, siūlydamos turtingą skaitmeninį turinį, elektronines duomenų bazines ir nuotolinius mokymus.

Bibliotekų darbuotojai, įvertindami naują realybę ir „prisijaukinę“ naujas formas, siūlė bendruomenei aktualius, įdomius ir įtraukiančius renginius: surengė 252 renginius, 122 parodas, įskaitant 15 virtualių.

2021 m. biblioteka pasipildė 16 024 egz. knygų.

2019-2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka (toliau – VRSCB) dalyvauja projekte „Prisijungusi Lietuva“. Projekto tikslas – padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis, internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. 2019 m. buvo apmokyta 980 dalyvių, 2020 m. – 1500, o 2021 m. – net 4000 gyventojų. **Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka įeina į daugiausia skaitmeninėmis technologijomis apmokančių žmonių dešimtuką visoje Lietuvoje.**

2021-ieji – Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metai. Vilniaus rajono savivaldybės Centrinė biblioteka kartu su Lietuvos musulmonų sunitų dvasinio centro imamu ir bendradarbiaudama su įvairiomis organizacijomis pristatė totorių rašto ypatybes. Projekto partneris Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus biblioteka suskaitmenino unikalų 1937 m. „Praktinį vadovą įvadiniam skaitymui arabų kalba“. Šio vadovo pagrindu buvo išleistas naujas leidinys su komentarais ir papildymais lietuvių kalba. Projekto dėka taip pat buvo išleista arabų kalbos abėcėlė. Tiek abėcėlė, tiek papildytu leidiniu Vilniaus rajono savivaldybės Centrinėje bibliotekoje ir struktūriniuose padaliniuose gali naudotis visi besidominantys totorių kultūra, norintys arčiau susipažinti su unikalia raštija. Šie spaudiniai buvo naudojami edukacijose, kurių dalyviai praktiškai bandė rašyti arabų kalba. Edukacijos vyko VRSCB, Keturiasdešimt Totorių kaimo totorių bendruomenės namuose, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotame „Skaitymo festivalyje“, taip pat Vilniaus agroekologijos mokymo centre. Edukacijų metu imamas supažindino visus su arabų kalbos abėcėle. Imamas papasakojo apie rašto istoriją, savo profesiją, totorių tradicijas ir papročius. Leidinys prieinamas [čia](#). Projektą iš dalies finansavo Vilniaus rajono savivaldybė.

Gegužės 3-iosios Konstitucijos metinės. VRSCB taip pat startavo projektas „2021 metai. Gegužės 3-iosios Konstitucijos metų minėjimas“. Jo tikslas – paminėti Gegužės 3-iosios – pirmosios Europoje ir antrosios pasaulyje (po JAV) rašytinės Konstitucijos ir Tarpusavio įžado akto 230-ąsias metines. Šie du dokumentai yra Lietuvos ir Lenkijos valstybių bendro istorinio paveldo dalis, stiprinanti mūsų tautų istorinę atmintį, yra vienas iš esminių Lenkijos ir Lietuvos šimtmečio tarpusavio santykių veiksnių. Šia proga VRSCB surengė keletą konkursų, literatūrinę parodą.

Muziejai. Vilniaus rajone veikia 2 muziejai: 1. Vladislavo Sirokomlės muziejus, 2. Vilniaus krašto etnografinio muziejus. Šis turi dar 6 filialus:

- a. Sužionių filialas
- b. Glitiškių filialas,
- c. Čekoniškių verbų ir buities seklyčia,
- d. Kunigo prelado Juzefo Obrembskio muziejus,
- e. Tradicinių amatų centras Houvalto dvare Maišiagaloje,
- f. Ažulaukės filialas Vilniaus krašto švietimo muziejus.

2021 m. VKEM ir jo filialuose apsilankė 2083 lankytojai, Vladislavo Sirokomlės muziejuje – 2310 lankytojų. Dėl pandemijos sumažėję fizinių lankytojų srautai buvo kompensuojami aktyvia veikla internetinėje erdvėje.

Maišiagalos Tradicinių amatų centre ir Čekoniškių verbų seklyčioje yra vykdomi verbų rišimo edukaciniai užsiėmimai, kurių metu lankytojas, verbininkės padedamas, savo rankomis suriša verbą. 2021 m. vyko Vilniaus krašto mokinių, jaunimo ir suaugusiųjų verbų rišėjų konkursinė paroda „Gražiausia tradicinė verba“. Sulaukėme virš 50 dalyvių.

2021 metais Vilniaus rajono savivaldybei buvo perduotas žinomas Europos geografinio centro objektas, kuris tapo Vladislavo Sirokomlės muziejaus filialu.

Turizmas. Įgyvendinant tarptautinį projektą „Atraskime regionų šaknis iš naujo“ pagal 2014-2020 metų Europos kaimynystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programos prioritetą – vietos kultūros skatinimas ir istorinio paveldo išsaugojimas, parengtos veiklos, skirtos:

Turizmo plėtrai:

- Kartu su projekto partneriais iš Lietuvos, Latvijos ir Baltarusijos parengti tarptautiniai maršrutai, skirti nematerialiam kultūros paveldui bei vietinės istorijos žinomumui populiarinti. Vilniaus rajonui atstovauja 14 lankytinų objektų. Maršrutai parengti lietuvių, rusų, latvių, anglų ir baltarusių kalbomis.
- Vilniaus rajono savivaldybė kartu su partneriu Rokiškio krašto muziejumi organizavo pažintinę kelionę žurnalistams ir turizmo paslaugų teikėjams, skirtą nematerialiam kultūros paveldui bei vietinės istorijos žinomumui pristatyti. Kelionės dalyviai Vilniaus rajone apsilankė totorių bendruomenėje Keturiasdešimt Totorių k., Struvės geodeziniame punkte, Vladislavo Sirokomlės muziejuje, Maišiagalos tradicinių amatų centre, Liubavo dvaro malūne, Kunigo prelato Juzefo Obrembskio muziejuje, Maišiagalos piliakalnyje.
- Viešinant piligrimines Vilniaus rajono vietas, sukurtas filmas, pasakojantis apie ypatingas sakralines vietas: Juodšilių Pal. Mykolo Sopočkos bažnyčią, Pričiūnų Šv. Ignato koplyčią, Kunigo prelato Juzefo Obrembskio muziejų. Filmą įgarsintas lietuvių, lenkų, rusų ir anglų kalbomis.
- *We Love Lithuania* portale bei socialiniuose tinkluose buvo viešinami Vilniaus rajono objektai. Apie lankytinas vietas parengta 17 straipsnių lietuvių ir 3 anglų kalba. Įgyvendintos komunikacijos priemonės pasiekė 517 892 vartotojus.

Kultūros plėtrai

- Virtualus Vilniaus rajono kultūros ir tradicijų žemėlapis <https://kulturaiirtradicijos.vrsa.lt/>. Keliaujant virtualiai, neišeinant iš namų, galima pažinti rajono vietovių istoriją ir tradicijas, kultūros objektus bei iškilias asmenybes, o susidomėjus – lankytinus objektus aplankyti ir gyvai. Žemėlapis parengtas lietuvių, lenkų, rusų ir anglų kalbomis.
- Kovo mėnesį pristatyta unikali kilnojamoji paroda apie tradicinius pavasario švenčių simbolius – Vilniaus krašto verbas ir Kaziuko meduolius. Leisdamiesi parodos keliais pažinsite padavimus, burtus, patarles, susijusias su šiais simboliais bei jų kilme. Susipažinsite su amatininkais, kurių darbščios rankos kuria stebuklus. Tik Jų dėka šie

amatai gyvuoja iki mūsų dienų. Verbų rišimo ir Kaziuko meduolių tradicijoms viešinti parengti filmai. Paroda parengta lietuvių, lenkų ir anglų kalbomis.

Tarptautiniai projektai. Aktyvaus turizmo plėtra, skatinanti pasienio teritorijų paveldą – Interreg Lietuva-Polska kartu su Korycino valsčiumi (Lenkija) vykdomas projektas, kurio tikslas – įrengti aktyvaus žiemos laisvalaikio praleidimo zoną (Vilniaus rajono sporto mokykla įsigis sniego ratą), organizuoti mokymus, dalytis gerąja patirtimi apie aktyvų turizmą. Projekto veiklą pradžia – 2021 m. kovo 1 d. Vilniaus rajono savivaldybės projekto dalies vertė – daugiau kaip 330 tūkst. eurų, ES parama - per 280 tūkst. eurų. 2021 m. buvo pasirašytos sutartys dėl įrangos, vyko mokymų organizavimo planavimas. Mokymai planuojami 2022 m.

Atraskime regionų šaknis – projektas vykdomas pagal Europos kaimynystės priemonės bendradarbiavimo per sieną programą Latvija, Lietuva ir Baltarusija 2014–2020 m. kartu su Žiemgalės planavimo regionu (Latvija), Polocko rajono vykdomojo komiteto Švietimo, sporto ir turizmo skyriumi (Baltarusija), Neretos savivaldybe (Latvija), Jekabpilio miesto savivaldybe (Latvija), Rokiškio krašto muziejumi. 2021 m. įvyko kilnojamosios verbų ir meduolių parodos atidarymas, išleista reklaminė vaizdo medžiaga, parengtas galutinis turizmo maršrutų variantas ir interaktyvus kultūros žemėlapis (LT, PL, EN ir RU kalbomis), kovo mėn. nuotoliniu būdu buvo surengti verbų pynimo ir meduolių puošimo mokymai. Projektas baigtas 2021 m. 4 ketv. Vilniaus rajono savivaldybės įnašas – daugiau kaip 150 tūkst. eurų, iš jų – 136 tūkst. – iš ES gautas finansavimas.

Sportas. Asociacija „Wspólnota Polska“ kartu su Lenkijos olimpinio komitetu, pripažindami sportą vienu iš labiausiai visus užsienyje gyvenančius lenkus vienijančių priemonių, 2021 m. pirmą kartą surengė konkursą „Už nuopelnus lenkų bendruomenei užsienyje“, skirtą apdovanoti žmones ir institucijas, kurie labiausiai susiję su sporto plėtra lenkų bendruomenėse pasaulyje. Tarp geriausiųjų – ir Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla, kurios direktorius – Marijan Kačanovski.

50–52 pav. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokykla pelnė geriausios įstaigos, veikiančios Polonijos sporto labui, apdovanojimą
(Nuotr. Lenkijos informacijos agentūra)

2021 m. Vilniaus rajono savivaldybės sporto mokyklos auklėtiniai dalyvavo 16 tarptautinėse ir 86 respublikinėse varžybose. Tarptautinėse varžybose iškovojo 10 aukso, 12 sidabro ir 7 bronzos medalių, o Lietuvos Respublikos čempionatuose, pirmenybėse ir respublikinėse varžybose – 48 aukso, 51 sidabro ir 44 bronzos medalius.

2021 m. sporto mokyklos biatlonininkai ir slidininkai aktyviai dalyvavo Lietuvos biatlono ir slidinėjimo vasaros ir žiemos čempionatuose, taurės varžybose, mokinių pirmenybėse, kuriose iškovojo: tarptautinėse varžybose – 5 aukso, 2 sidabro ir 1 bronzos medalį; respublikinėse varžybose – 35 aukso, 34 sidabro ir 20 bronzos medalių. Latvijoje Baltijos šalių biatlono taurės varžybose iškovoti 5 aukso, 2 sidabro ir 1 bronzos medaliai.

20 sporto mokyklos auklėtinių įtraukti į įvairių sporto šakų Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo, jaunių ir jaunučių rinktines.

2021 m. Vilniaus rajono savivaldybė surengė 22 sporto renginius (2020 m. – 15 renginių).

Savivaldybė didelį dėmesį skiria sporto infrastruktūros vystymui: 2021 m. atnaujinti sporto aikštynai Nemėžyje, Mickūnuose, Medininkuose, Maišiagaloje.

2022 m. planuojama steigti Vilniaus rajono sporto centrą, kuris užsiims aukšto meistriškumo sportininkų ugdymu, masinio sporto plėtra (sporto renginių organizavimu) ir sporto objektu administravimu bei priežiūra.

53 pav. 2021 m. Vilniaus rajono seniūnijų sporto žaidynės

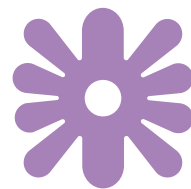
XIV. VIEŠOJI KOMUNIKACIJA

Vilniaus rajono vizualinis identitetas – naujas, šiuolaikiškas. 2021 m. buvo įgyvendintas ir pristatytas naujas Vilniaus rajono vizualinis identitetas, kuris pabrėžia mūsų rajono išskirtinumą, palengvina atpažįstamumą.

Čia susipina kalbos, kultūros, istorijos – tokią žinutę apie Vilniaus rajoną skelbia sukurtas rajono vizualinis identitetas – šūkis ir logotipas. Dažnam Vilniaus rajonas asocijuojasi su bendruomenės įvairove, atsiskleidžiančia per skirtingas kalbas, kultūras ir tradicijas, įvairių tautų istoriją. Daugiakultūriškumas ir daugiakalbiškumas yra Vilniaus rajono vertybės, kurias ir perteikia šūkis.

Kūrybinės idėjos vizualinė išraiška kilo iš Vilniaus krašto verbų, kurių rišimo tradicija įrašyta į Lietuvos kultūros paveldo vertybių sąvadą. Kuriant Savivaldybės vizualinį identitetą, buvo siekiama ne tik pristatyti naują, modernesnę rajono „veidą“, bet ir pabrėžti unikalų Vilniaus krašto kultūrinį paveldą – verbą, kuri yra krikščioniško tikėjimo ir gyvenimo išraiška.

Šv. Velykų verba yra svarbi Verbų sekmadienio dalis, siejama su Jėzaus Kristaus pergalingu įžengimu į Jeruzalę, kai žmonės mojavė jam palmių šakomis, mėtė jam po kojomis. Verba simbolizuoja džiaugsmą ir pergalę, atgimstantį gyvenimą. Verboje organiškai sudera krikščioniškos vertybės ir meninės intencijos, skirtingi metų laikai, spalvos ir pynėjų kartos. Todėl ji puikiai tinka kaip simbolis, pristatantis Vilniaus rajono

daugiakultūrę, spalvingą ir margą istoriją, galias tradicijas bei tautų darną, kuo turime didžiuotis ir kas paverčia mūsų rajoną unikaliu.

Grafiniame elemente – verbų karpinių motyvai. Vilniaus rajoną pristatančio ženklo grafinio atvaizdavimo idėja kilo iš karpinių, kurie taip pat yra neatsiejami nuo Vilniaus krašto kultūros. Verbas vaizduojančių karpinių elementams suteikus šiuolaikišką grafinę išvaizdą, sukurti skirtingi simboliai, iš kurių sudaromas logotipas. Mūsų logotipas yra dinaminis ir pagal poreikį galima rinktis iš kelių elementų verbos versijų. Kaip ir tautodailininkų rišamos, gyvybę simbolizuojančios verbos visada skirtingos – dviejų vienodų nerasi, taip ir mūsų logotipas – gyvas ir besikeičiantis.

Pagrindinė logotipo versija susideda iš trijų elementų, kurių prasmė asocijuojasi su Vilniaus rajonu – tai puošni nendrių ar lendrūnų viršūnė (žalia ir graži rajono gamta), šv. Kazimiero karūna ir širdelė.

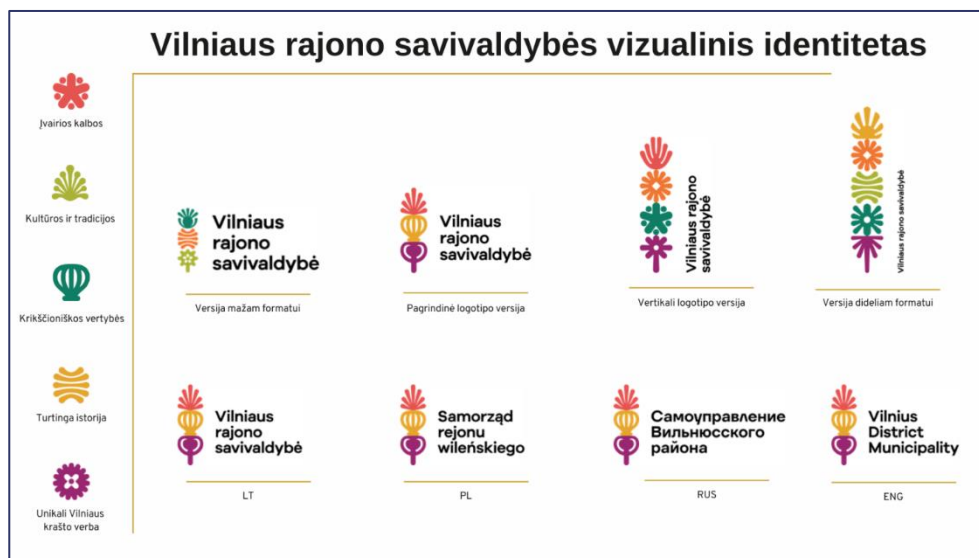
Šv. Kazimieras yra Lietuvos ir Lietuvos jaunimo, amatininkų globėjas. Savo vaikystės atostogas kartu su mokytoju J. Dlugošu praleisdavo mūsų rajone esančioje Medininkų pilyje. Atsiradus šv. Kazimiero kultui, yra rengiami atleidai ir organizuojama tradicinė Kaziuko mugė. Šventojo garbei amatininkai stengėsi paruošti gaminius, atspindinčius jo asmenybę. Taip ir buvo sukurtos verbos su šv. Kazimiero „karūna“, širdelės formos verbos bei meduoliai. Širdelės forma, tai dar aliuzija į Kaziuko meduolius, kurie įprastai yra širdies formos su įvairiais šmaikščiais užrašais. Verba ir tradiciniai Kaziuko meduoliai yra Vilniaus krašto pasididžiavimas.

54 pav.

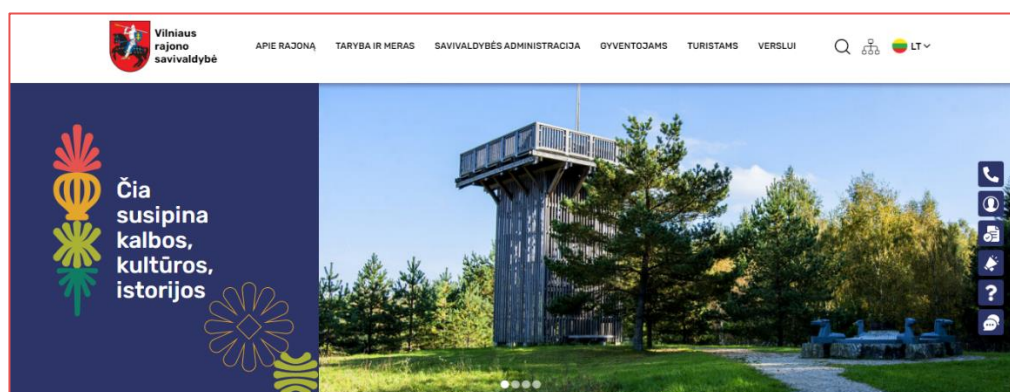
Naujasis logotipas ir firminis stilius naudojami komunikacijoje siekiant Vilniaus rajono bruožams ir išskirtinumui atspindėti, atpažįstamumui didinti.

Iki logotipo sukūrimo viešojoje komunikacijoje buvo naudojamas rajono herbas, kuris ir toliau lieka oficialiu skiriamuoju ženklu.

Tinklapių atnaujinimas. 2021 m. startavo pirmieji naujos Savivaldybės interneto svetainės kūrimo ir informacijos perkėlimo darbai. Modernus naujos svetainės dizainas atspindės mūsų rajono vizualinį identitetą. Naudojama spalvų paletė, vizualiniai elementai ir stiliaus komponentai pagyvins savivaldybės svetainę bei pabrėš išskirtinumą ir atpažinimą.

Šiuolaikiška, funkcionali ir patogi svetainė pradės veikti 2022 m.

56 pav.

Auga informacijos poreikis, srautas ir greitis. 2021 m. ir toliau stebimas Savivaldybės tinklapių www.vrsa.lt lankomumas, išaugęs susidomėjimas ir poreikis komunikuoti per socialinius tinklus.

Skelbiama informacija artinama prie gyventojų, siekiant abipusio ryšio įvairiomis priemonėmis – tekstais, vaizdais bei atnaujintu rajono identitetu. 2021 m. pristačius visuomenei Vilniaus rajono savivaldybės vizualinį identitetą – skleidžiama informacija tapo lengviau atpažįstama. Apie svarbiausias naujienas, aktualius ir gyventojams reikšmingus sprendimus bei įvykius informacija buvo teikiama Savivaldybės internetinėje svetainėje www.vrsa.lt, socialiniame tinkle Facebook bei spaudoje.

Visuomenės informavimas, Savivaldybės interneto puslapio www.vrsa.lt aktualumas. Kasmet Savivaldybės interneto puslapio www.vrsa.lt lankomumas ir skelbiamos

informacijos turinys auga. Unikalių vartotojų skaičius per metus siekia daugiau kaip 638 tūkst. 2021 m. gegužės mėn. buvo pasiektas unikalių lankytojų rekordas – daugiau nei 61 tūkst. unikalių lankytojų per mėnesį, t. y. 11 tūkst. daugiau nei 2020 m. gegužės mėn. Iš viso 2021 m. gegužės mėn. Savivaldybės svetainėje buvo apsilankyta daugiau kaip 4,3 mln. kartų, o per metus suskaičiuojame daugiau kaip 33 mln. apsilankymų.

Savivaldybės paskyros pasiekiamumas Facebook tinkle. Iki 2021 m. pabaigos sekėjų skaičius užaugo daugiau nei 23 proc. – iki 5 530. Skelbiamos informacijos pasiekiamumas irgi akivaizdžiai auga. 2021 m. pabaigoje pasiekė įspūdingus rodiklius – žinutės pasiekdavo 43 529 Facebook tinklo naudotojų vienu metu.

Savivaldybė tampa vis atviresnė gyventojams ir bendradarbiavimo pokyčiai yra akivaizdūs. Socialiniame tinkle gyventojams buvo operatyviai atsakoma, jau seniai pamiršus standartinį 20 darbo dienų terminą. Tad gyventojai taip pat aktyviai naudojosi galimybe užduoti klausimus tiesiogiai savivaldybės Facebook paskyroje siųsdami žinutes arba klausdami komentaruose.

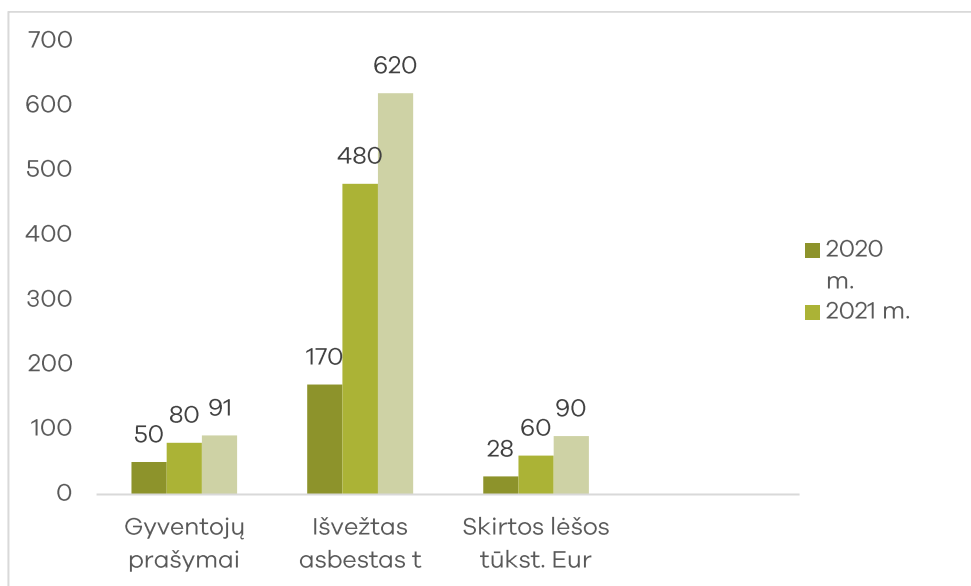
XV. DĖMESYS APLINKOS ŽALINIMUI

2021 m. pirmą kartą sudarytame **Žaliųjų savivaldybių reitinge**, kuris atspindi nuveiktus darbus aplinkos apsaugos srityje, Vilniaus rajono savivaldybė iš 60 Lietuvos savivaldybių užėmė 30 vietą. Galime pasigirti didžiausiu elektrą gaminančių vartotojų ir elektromobilių skaičiumi. Šalies savivaldybės reitinge buvo vertintos pagal 8 kriterijus. Mes gi geriausius rezultatus pasiekėme 3 kategorijose. Vilniaus rajone yra daugiausia elektrą gaminančių vartotojų ir pagal šį kriterijų mūsų rajonas užima I vietą. Vilniaus r. savivaldybė taip pat atsidūrė lyderių trejetuke pagal elektra varomų automobilių skaičių. Vilniaus rajone hibridiniai automobiliai ir elektromobiliai sudaro 2,95 proc. visų automobilių. Vilniaus rajono savivaldybė aplenkė didžiuosius šalies miestus: Kauno miestą ir Kauno rajoną, Klaipėdos, Šiaulių miestus. Geri ir Vilniaus rajono savivaldybės rezultatai vertinant taršos problemą iš stacionarių objektų – Savivaldybė užėmė šioje kategorijoje 27 vietą.

Daug dėmesio skiriame **Klimato kaitos** padarinių mažinimui skirtų projektų vystymuisi. 2021 m. vykdėme tokius projektus:

1. **Vilniaus rajono savivaldybės administracijos pastato modernizavimas (1 mln. eurų).**
2. Saulės baterijų, skirtų elektrai gaminti, įrengimas Pagirių gimnazijoje (100 tūkst. eurų);
3. Šilumos siurblio įrengimas Rukainių seniūnijos administraciniame pastate (100 tūkst. eurų);
4. Elektrinio šildymo pakeitimas į šilumos siurblį BĮ Vilniaus rajono socialinių paslaugų centre (30 tūkst. eurų);
5. Saulės baterijų, skirtų elektrai gaminti, įrengimas Maišiagalos darželyje (25 tūkst. eurų).

2022 m. Savivaldybė toliau finansuos asbesto atliekų paėmimą iš gyventojų. 2021 m. Savivaldybė skyrė 60 tūkst. eurų asbesto atliekoms surinkti ir saugiai pašalinti.

57 pav. Pagal gyventojų prašymus surinktas asbestas

XVI. SENIŪNIJOS

Vilniaus rajono teritorija suskirstyta į 23 seniūnijas. Metų pradžioje seniūnijose gyvenamąją vietą deklaravo 108 828 (1 491 daugiau nei prieš metus).

Vienas iš pagrindinių Vilniaus rajono seniūnijų tikslų – gerinti gyvenimo kokybę, kuriant sveiką, saugią ir švarią aplinką, atsižvelgiant į ilgalaikius prioritetus – saugios ir švarios gyvenamosios aplinkos darni plėtra, žmoniškųjų išteklių, iniciatyvos bei modernios visuomenės ir socialinės gerovės plėtra. Seniūnijos nuolat atnauja gyvenviečių infrastruktūrą, remontuoja ir tiesia kelius, rekonstruoja ir remontuoja apšvietimus, plečia ir kuria naujas kapines bei jų aptvėrimus, tvarko viešąsias erdves.

Kelių ir gatvių apšvietimo būklei gerinti seniūnijose 2021 m. Savivaldybė skyrė 7,2 mln. eurų, t. y. 20 proc. daugiau nei 2020 m.

Seniūnija	Kelių ir gatvių priežiūra, remontas	Kelių ir gatvių sniego valymas-barstymas	Gatvių apšvietimo o rekonstrukcijai	Gatvių apšvietimui ir remontui	Kapinių priežiūra ir remontas
Avižienių	485 364,28	40 612,13		34741,2	
Bezdonių	162 000,00	26 139,86	25000,0	21500,0	
Buivydžių	114 946,50	14 487,58	20023,9	5797,8	19835,4
Dūkštų	28 700,00	7 073,15	7000,0	11000,0	
Juodšilių	121 775,47	26 085,56	50000,0	75000,0	
Kalvelių	293 700,00	19 449,76	34000,0	26000,0	
Lavoriškių	205 361,70	29 402,64	68483,2	62506,9	1341,2

Maišiagalos	109 000,00	25 158,64	32000,0	21000,0	13000,0
Marijampolio	296 243,91	39 784,51	24899,5	20000,0	
Medininkų	54 090,38	11 384,86	10112,0	27190,5	
Mickūnų	298 565,29	59 332,55	47400,0	36600,0	
Nemenčinės	173 473,00	69 364,54	35926,0	24974,0	
Nemėžio	320 500,00	88 974,94	33800,0	66200,0	
Paberžės	144 051,40	36 381,30	22682,7	51994,0	
Pagirių	371 800,00	59 469,20	29300,0	51000,0	
Riešės	206 442,19	26 687,15	100985,9	54199,8	
Rudaminos	100 893,46	28 480,92	48002,0	44122,0	115134,0
Rukainių	176 609,64	33 592,07	36000,0	29500,0	127991,0
Sudervės	244 589,62	23 837,63		11986,7	
Sužionių	142 325,72	30 757,86	47900,0	34000,0	
Šatrininkų	205 714,17	29 745,68	15000,0	30000,0	11228,2
Zujūnų	309 289,22	47 620,80	39600,0	71500,0	
Nemenčinės m.	194 688,30	21 500,12	87300,0	32700,0	48500,0
Iš viso:	4 760 124,25	795 323,45	815415,3	843512,9	337029,8

Lent. 2021 m. investicijos į Vilniaus rajono seniūnijų tvarkymą ir gatvių apšvietimą

Gatvių apšvietimo modernizavimas. Siekdama sumažinti energijos suvartojimą gatvių apšvietimui ir užtikrinti gyventojų saugumą tamsiu paros metu, Vilniaus rajono savivaldybė 2020 m. sudarė sutartį dėl gatvių apšvietimo modernizavimo **5 seniūnijose** (I etapas): **Mickūnų, Nemėžio, Pagirių, Riešės ir Rudaminos**. I etapo darbams atlikti skirta apie **1,6 mln. eurų**. Įgyvendinus projektą, seniūnijų gatves nušvies modernūs ir elektrą taupantys LED šviestuvai. Numatoma modernizuoti gatvių apšvietimo tinklus. Skaičiuojama, kad bendros kasmetinės išlaidos gatvių apšvietimui šiose seniūnijose siekia apie 200 tūkst. eurų, o modernizavus gatvių apšvietimo tinklą bei pakeitus senus šviestuvus pažangiais ir elektrą taupančiais šviesos diodų (LED) šviestuvais kasmet bus galima sutaupyti apie 100 tūkst. eurų.

2021 m. Savivaldybei pavyko gauti finansavimą dar **9 seniūnijų** apšvietimo infrastruktūros modernizavimui (II etapas): **Buivydžių, Dūkštų, Juodšilių, Kalvelių, Marijampolio, Medininkų, Rukainių, Šatrininkų ir Nemenčinės**. Darbams atlikti skirta **2,5 mln. eurų**.

Įgyvendindama apšvietimo infrastruktūros modernizavimo projektus, Savivaldybė 2021 m. vykdė projektavimo, rangos darbų viešuosius pirkimus. Buvo įvykdyti Mickūnų, Nemėžio apšvietimo modernizavimo rangos darbų viešieji pirkimai ir sudarytos sutartys su rangovais. Dar vyksta Rudaminos bei Kalvelių apšvietimo darbų rangos viešasis pirkimas, atliekama Pagirių ir Riešės seniūnijų projektų ekspertizė. Apšvietimo infrastruktūros modernizavimo projektus planuojama įgyvendinti 2023 m. I pusmetį.

Gražėjančios gyvenvietės

- Renovuotas Glitiškių dvaras – projekto vertė **2 666 955 Eur** (2019 m. – **179 032 Eur**, 2020 m. – **1 764 661 Eur**, 2021 m. – **723 261 Eur**).
- 2021 m. atnaujinti sporto aikštynai Nemėžyje (**650 653 Eur**), Mickūnuose (**256 837 Eur**), Medininkuose (**134 055 Eur**), Maišiagaloje (**513 167 Eur**).
- Įgyvendinant bendrą su Šalčininkų rajono savivaldybe Šalčininkai+ funkcinės zonos plėtros strategiją, prasidėjo **Rudaminos turgavietės modernizavimas**. Projekto vertė – apie 1,7 mln. **Eur**.
- Savivaldybė baigė įgyvendinti dar vieną reikšmingą projektą ir **Maišiagalos** miestelio gyventojai jau gali džiaugtis ne tik praeitais metais atnaujintomis viešomis erdvėmis – modernia turgaviete, skveru, pėsčiųjų takų infrastruktūra, bet ir moderniu sporto aikštynu bei laisvalaikio zonomis.

Projektas „Kompleksiškas Maišiagalos miestelio viešųjų erdvių: prekyvietės, skvero, sporto aikštyno sutvarkymas ir jų pritaikymas bendruomenės poreikiams“ pradėtas įgyvendinti 2019 m. pradžioje. Bendra jo vertė siekia beveik **1,2 mln. eurų**, Savivaldybė šiam projektui skyrė daugiau kaip 300 tūkst. eurų. Iš ES pavyko gauti 825 tūkst. eurų, iš valstybės biudžeto – beveik 73 tūkst. eurų. Pirmaisiais atliktais darbais miestelio gyventojai džiaugėsi dar pernai. Nuo 2020 m. liepos mėn. Maišiagalos gyventojai ir svečiai apsiperka patrauklesnėje turgavietėje. Prekyvietė buvo modernizuojama metus: jos teritorijoje atnaujinti prekybos paviljonai, aptvėrimas, apšvietimas, atlikta elektros įvado rekonstrukcija, įrengtos dangos, sutvarkyta veja, automobilių stovėjimo zona, įrengta mažoji architektūra ir vaizdo stebėjimo sistema.

Maišiagaloje taip pat sutvarkyti šaligatviai, kurie Vilniaus rajono savivaldybei kainavo 130 tūkst. eurų. Už šią sumą Maišiagalos Jogailos bei Širvintų g. buvo demontuota sena šaligatvio danga ir įrengtas naujas šaligatvio ruožas. Pagal projektą miestelyje taip pat įrengta viešoji erdvė (skveras). Prieš jo įrengimą buvo nugriautas pastatas, paklota nauja danga, sutvarkyta veja ir įrengta mažoji architektūra. Šiais metais miestelio gyventojai jau gali džiaugtis ir moderniu sporto aikštynu. Čia įrengta futbolo aikštė, krepšinio-tinklinio aikštelė, bėgimo takai, gimnastikos ir lauko treniruokliai, pėsčiųjų takai. Aikštė yra aptverta, įrengtos mažosios architektūros elementai.

Nemenčinės mieste gyventojams ir svečiams 2021 m. atidarytos labai lauktos viešos erdvės, skirtos aktyviam laisvalaikio praleidimui gryname ore. Dabar tiek mažieji, tiek suaugusieji Nemenčinės gyventojai disponuoja modernia erdve aktyviam laisvalaikiui.

Šis Savivaldybės įgyvendintas, ES lėšomis finansuotas projektas „Kompleksiškas Nemenčinės m. sutvarkymas pritaikant bendruomenės poreikiams: sporto aikštyno, pėsčiųjų-dviračių takų ir viešųjų erdvių įrengimas“ sudaro gyventojams galimybę

pasirinkti laisvalaikį leisti ne užsidarius namuose, bet gryname ore. Šio ambicingo projekto dėka padidėjo viešųjų poilsio ir laisvalaikio erdvių prieinamumas.

Pagal šį, daugiau kaip 1 mln. eurų kainavusį, projektą:

- įrengti vietos bendruomenių takai, pritaikyti pėsčiųjų, dviračių, riedučių ir kito nemotorizuoto transporto judėjimui;
 - prie takų įrengtas apšvietimas bei įdiegti kiti pėsčiųjų saugumui užtikrinti saugaus eismo elementai, t. y. motorizuoto transporto ir takų susikirtimuose įrengtos pėsčiųjų perėjos, važiuojamoji dalis nuo takų atskirta atitvaromis ir kt.;
 - Nemenčinės m. Kalno g. 16B įrengtos atskiros trasos dviratininkų ir pėsčiųjų judėjimo srautams atskirti, gyventojų saugumui užtikrinti. Šiame sklype prie takų taip pat įrengta vietos gyventojų poreikiams skirta aktyvaus laisvalaikio infrastruktūra: didelė vaikų žaidimo aikštelė, treniruoklių aikštelė suaugusiems, riedučių, riedlenčių, dviračių trasų, rampų ir *pump track* trasų zonos, komandinio sporto zona ir apšvietimas.
- 2021 m. pradėtos tvarkyti dvi viešosios erdvės: **Raudondvario k., Riešės sen.** (projekto vertė – beveik 98 tūkst. eurų, iš jų beveik 55 tūkst. eurų – ES parama, 43 tūkst. eurų investavo Vilniaus rajono savivaldybė), įrengiant krepšinio aikštelę, aptvėrimą ir priėjimo takus; **Rukainių k., Rukainių sen.** (projekto vertė – 200 tūkst. eurų, 145 tūkst. eurų investuos Vilniaus rajono savivaldybė, ES lėšos sudarys beveik 55 tūkst. eurų), įrengiant erdvę bendruomenės susibūrimams bei šventėms.
- „**Marijampolio sen. Marijampolio k. Lietuvos Tūkstantmečio poilsio parko sutvarkymas**“ projekto metu įrengtos pėsčiųjų takų ir stovėjimo aikštelės dangos, krepšinio aikštelė. Papildomai įrengtas metalinis tiltelis per upę Juodę, vaikų žaidimų aikštelė, rekreaciniai statiniai ir įranga (informaciniai stendai, suolai prie takų, pavėsinės su lauko baldais, laužavietė), apželdinta teritorija daugiamečiais augalais. Lankytojų patogumui įrengta automobilių stovėjimo aikštelė. Švenčių ir bendruomenės renginių organizavimui įrengta vieta lauko estradai. Projekto vertė – beveik 300 tūkst. eurų, iš jų 190 tūkst. eurų skyrė Vilniaus rajono savivaldybė, daugiau kaip 110 tūkst. pavyko gauti iš ES.
- 2021 m. skirtingose Vilniaus rajono seniūnijose buvo įrengta net 18 **multifunkcinių aktyvaus laisvalaikio zonų.**
- 2021 m. pradėtas įgyvendinti projektas „**Pikeliškių ir Mozūriškių dvarų želdyno teritorijos kraštovaizdžio arealo sutvarkymas bei pažeistų žemių tvarkymas Vilniaus r.**“, kurio metu planuojame sutvarkyti:
- Mozūriškių ir Pikeliškių dvarų sodybų parkus, esančius Pikeliškių k., Riešės sen. ir Mozūriškių k., Zujūnų sen.;
 - pažeistas žemes, esančias Geibulių k. (Kalvelių sen.) ir Pilkapių k. (Medininkų sen.).

Įgyvendinus projektą bus užtikrintas kryptingas kraštovaizdžio formavimas bei kraštovaizdžio ekologinio stabilumo Mozūriškių ir Pikeliškių dvarų sodybų parkuose palaikymas ir stiprinimas bei ekologinio stabilumo stiprinimas sutvarkant pažeistas žemes Kalvelių sen. ir Medininkų sen.

2021 m. pradėti rangos darbai Pikeliškių dvaro sodybos parke. Projekto vertė – 1,5 mln. eurų, iš jų 1,1 mln. eurų sudaro Vilniaus rajono savivaldybės lėšos, ES lėšos sudarys daugiau kaip 400 tūkst. eurų.

Atlikus tvarkomuosius darbus, **Mozūriškių dvaras** turėtų tapti labiau prieinamas visuomenei, t. y. dvare bus organizuojami įvairūs kultūriniai renginiai, tokie kaip verbų pynimo tradicijų, kurios turi išskirtinę kultūrinę reikšmę Vilniaus kraštui, išsaugojimas ir puoselėjimas (edukaciniai užsiėmimai, augalų auginimas, paruošimas, džiovintų augalų saugojimas); žolininkystės tradicijų puoselėjimas (edukaciniai užsiėmimai, augalų auginimas, rinkimas); kulinarinio paveldo puoselėjimas (tradicinių meduolių gaminimas ir pan.). Taip pat planuojama, kad dvare galės būti rengiami poezijos vakarai, koncertai, čia taip pat bus kaupiama informacija, susijusi su Mozūriškių dvaro sodyba ir apylinkėmis (biblioteka, audioteka). Įgyvendinus projektą bus sutvarkyti ir rekonstruoti Mozūriškių dvaras ir sandėlis, įkurtas senųjų amatų centras, užtikrintas Vilniaus krašto tradicijų, papročių, tradicinių amatų bei kulinarinio paveldo tęstinumas, kultūrinio paveldo prieinamumas visuomenei ir lankytojams, pateikta informacija apie neišlikusias dvaro sodybos dalis. Projekto vertė – daugiau kaip 1 mln. eurų, iš valstybės biudžeto planuojama gauti apie 400 tūkst. eurų. 2021 m. parengtas techninis projektas, pradėtos pirkimo procedūros. Darbus planuojame baigti 2023 m.

Nauja socialinio būsto infrastruktūra. Nemenčinės mieste statomas **socialinis būstas**, kuriame bus 15 butų. Įvykdyta apie 80 proc. darbų. Projekto vertė – 820 tūkst. eurų. Projektą planuojama baigti 2022 m.

2021 m. pasirašyta rangos sutartis dėl **socialinio būsto statybos Mickūnų mstl.** Projekto vertė – 1,2 mln. eurų. Numatoma įrengti 16 butų. Įvykdyta daugiau kaip 35 proc. darbų. Įgyvendinus projektą, bus padidintas socialinio būsto prieinamumas Vilniaus rajone. Be to, įgyvendinus projekto veiklas ir įrengus, įsigijus papildomus socialinius būstus, bus padidintas socialinio būsto fondas rajone, kas leis juo aprūpinti 50 asmenų ir šeimų, kurie yra įrašyti į socialinio būsto nuomos laukiančiųjų sąrašą. Pastačius socialinį būstą ir jį įsigijus, bus užtikrinta didesnė asmenų/šeimų integracija į visuomenę, užtikrintas susisiektis, didesnės galimybės įsidarbinti nedirbantiems ar esamą darbą pakeisti į geresnį, patogesnės sąlygos ugdyti vaikus.

Seniūnijos veiklos ataskaitas teikia kasmet. Su jomis galima susipažinti adresu www.vrsg.lt, skiltyje Seniūnijos